

**การศึกษาโครงสร้างภาษีและประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษี
ของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี**

นางสุจิตรา รักร่วม

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาเศรษฐศาสตร์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2552

A Study of Tax Structure and Tax Collection Efficiency of Chanthaburi Area Revenue Office

Mrs. Sujitra Ruckruam

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Economics

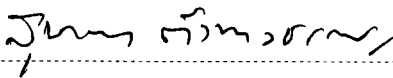
School of Economics

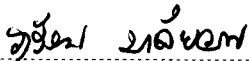
Sukhothai Thammathirat Open University

2009

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การศึกษาโครงสร้างภายในและประสิทธิภาพการจัดเก็บภายในของ
สำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี
ชื่อและนามสกุล นางสาวจิตรา รักร่วม
แขนงวิชา เศรษฐศาสตร์
สาขาวิชา เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา ตั้งทางธรรม

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ ได้ให้ความเห็นชอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ
ฉบับนี้แล้ว

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา ตั้งทางธรรม)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ระวีวรรณ มาลัยวรรณ)

คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา ประจำสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์อนุมัติให้รับการศึกษา
ค้นคว้าอิสระฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาเศรษฐศาสตร์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

.....
(รองศาสตราจารย์สุนีย์ ศีลพิพัฒน์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

วันที่ 19 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2553

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การศึกษาโครงสร้างภาษีและประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษี
ของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี

ผู้ศึกษา นางสุจิตรา รักร่วม **ปริญญา** เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา ตั้งทางธรรม **ปีการศึกษา** 2552

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาโครงสร้างการจัดเก็บภาษีของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี 2) ศึกษาประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีประเภทต่างๆ ของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี

วิธีการศึกษา เพื่อเปรียบเทียบกับประมาณการรายได้ภาษีสรรพากรตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2546 - 2551 โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ จากรายงานสถิติผลการจัดเก็บภาษีของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของประมาณการรายได้ภาษีกับผลการจัดเก็บภาษีจากค่าความยืดหยุ่น

ผลการศึกษาพบว่า 1) โครงสร้างการจัดเก็บภาษีของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2546 - 2551 ประเภทภาษีที่มีสัดส่วนสำคัญสูงสุด ได้แก่ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีเงินได้นิติบุคคล ตามลำดับ โดยมีผลการจัดเก็บภาษีเฉลี่ยร้อยละ 38.63, 31.94 และ 20.19 ของยอดรวมภาษีทั้งหมด 2) ผลการศึกษาประสิทธิภาพการจัดเก็บเมื่อเทียบกับประมาณการรายได้ภาษี พบว่าอยู่ในระดับสูงกว่าปกติ มีค่าความพยายามในการจัดเก็บภาษีเฉลี่ยสูงกว่า 1 ทุกประเภท แสดงให้เห็นว่าประสิทธิภาพการจัดเก็บอยู่ในระดับที่ดี การศึกษาอัตราการเปลี่ยนแปลงผลการจัดเก็บภาษีของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรีเปรียบเทียบกับกรมสรรพากรและผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด พบว่า มีอัตราการเปลี่ยนแปลงใกล้เคียงกัน โดยที่อัตราการเปลี่ยนแปลงของกรมสรรพากรมีค่าเท่ากับ 13.42 และของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี เท่ากับร้อยละ 11.52 ส่วนอัตราการเปลี่ยนแปลงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดเปรียบเทียบกับผลการจัดเก็บภาษี มีค่าเท่ากับร้อยละ 12.45 และผลการจัดเก็บของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี เท่ากับร้อยละ 12.46 ผลการศึกษาค่าความสัมพันธ์ของประมาณการรายได้กับผลการจัดเก็บภาษีจากค่าความยืดหยุ่น พบว่ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.989 แสดงว่าอัตราส่วนร้อยละของการเปลี่ยนแปลงผลการจัดเก็บน้อยกว่าอัตราส่วนร้อยละของการเปลี่ยนแปลงประมาณการรายได้ภาษี และเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน ดังนั้น ผลการศึกษานี้สรุปได้ว่าประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีอยู่ในระดับสูงกว่าปกติและประมาณการกับผลการจัดเก็บภาษีมีความสัมพันธ์กันอย่างสมบูรณ์และการเปลี่ยนแปลงของประมาณการจะไม่ส่งผลกระทบต่อผลการจัดเก็บภาษี

คำสำคัญ โครงสร้างภาษี ประสิทธิภาพการจัดเก็บ ประมาณการรายได้ ค่าความยืดหยุ่น

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระนี้บรรลุผลสำเร็จได้ด้วยดีเนื่องด้วยได้รับความกรุณา ความเมตตาและความอนุเคราะห์ ตลอดจนกำลังใจจากบุคคลทั้งหลาย ผู้เขียนขออนุญาติกล่าวถึงด้วยจิตน้อมรำลึกในพระคุณแห่งทุกท่าน

อันดับแรก ขอกราบขอบพระคุณ สำหรับคณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ รองศาสตราจารย์ ดร. สุชาดา ตั้งทางธรรม และรองศาสตราจารย์ระวีวรรณ มาลัยวรรณ ที่ให้คำแนะนำในการศึกษาค้นคว้าและเรียบเรียง รวมทั้งแก้ไขข้อบกพร่องทำให้การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณกรมสรรพากร และท่านสรรพากรพื้นที่จันทบุรี คุณเพ็ญศรี สุขสวัสดิ์ ผู้บังคับบัญชาที่ท่านให้คำปรึกษา สนับสนุน และเป็นกำลังใจด้วยดีเสมอมา นอกจากนี้ผู้เขียนขอขอบพระคุณเพื่อนร่วมงาน พี่ๆ น้องๆ ทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวก ตลอดจนการสนับสนุนและกำลังใจจากครอบครัว ทำให้การศึกษาประสบผลสำเร็จลุล่วงได้ดี

สุจิตรา รักร่วม

กรกฎาคม 2553

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ซ
สารบัญภาพ.....	ณ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา.....	4
ขอบเขตของการศึกษา.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม.....	6
ทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	6
สรุปสาระสำคัญจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	16
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	16
ขั้นตอนและวิธีการศึกษา.....	16
บทที่ 4 โครงสร้างการจัดเก็บภาษีสรรพากรของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี.....	20
โครงสร้างการบริหารงานของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี.....	20
แผนภูมิโครงสร้างการบริหารงาน.....	24
ประมาณการรายได้ภาษีสรรพากร.....	24
ผลการจัดเก็บรายได้ภาษีสรรพากร.....	27
บทที่ 5 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการจัดเก็บและประมาณการรายได้ภาษี.....	32
ผลการจัดเก็บรายได้ภาษีเปรียบเทียบกับประมาณการ.....	32
ผลการวิเคราะห์ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา.....	34
ผลการวิเคราะห์ภาษีเงินได้นิติบุคคล.....	36
ผลการวิเคราะห์ภาษีมูลค่าเพิ่ม.....	37

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 ผลการวิเคราะห์ภาษีธุรกิจเฉพาะ	39
ผลการวิเคราะห์ภาษีจากอากรแสตมป์	40
ผลการวิเคราะห์การจัดเก็บภาษีจากรายได้อื่น ๆ	42
ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ภาษีของสำนักงานสรรพากรพื้นที่ จันทบุรีเปรียบเทียบกับกรมสรรพากร	43
ประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ภาษีสรรพากรเปรียบเทียบกับผลิตภัณฑ์มวลรวม จังหวัด (GPP)	47
ประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ภาษีเปรียบเทียบกับอัตรากำลังเจ้าหน้าที่	48
ประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ภาษีเปรียบเทียบกับต้นทุนในการจัดเก็บรายได้ภาษี	48
วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของประมาณการรายได้ภาษีสรรพากรกับผลการจัดเก็บรายได้ ภาษีสรรพากร	50
ผลการวิเคราะห์ค่าความยืดหยุ่นของผลการจัดเก็บรายได้ภาษีและประมาณการ รายได้ภาษีสรรพากร	51
บทที่ 6 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	53
สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล	53
ข้อเสนอแนะในการศึกษา	54
ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป	55
บรรณานุกรม	56
ภาคผนวก	57
ก ข้อมูลตาราง	59
ข การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล	61
ค นโยบายและมาตรการภาษี	64
ประวัติผู้ศึกษา	71

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 แสดงประมาณการรายได้ภาษีสรรพากรของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี	25
ตารางที่ 4.2 แสดงสัดส่วนประมาณการรายได้ภาษีสรรพากร	26
ตารางที่ 4.3 ผลการจัดเก็บรายได้ภาษีสรรพากรจำแนกตามประเภท	29
ตารางที่ 4.4 ผลการจัดเก็บรายได้ภาษีสรรพากรรวม	30
ตารางที่ 4.5 แสดงสัดส่วนการจัดเก็บรายได้ภาษีสรรพากร	31
ตารางที่ 5.1 ผลการจัดเก็บภาษีสรรพากรรวมเปรียบเทียบกับประมาณการรวม	33
ตารางที่ 5.2 ผลการจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลธรรมดาเปรียบเทียบกับประมาณการ	35
ตารางที่ 5.3 ผลการจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลเปรียบเทียบประมาณการ	36
ตารางที่ 5.4 ผลการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเปรียบเทียบกับประมาณการ	38
ตารางที่ 5.5 ผลการจัดเก็บภาษีธุรกิจเฉพาะเปรียบเทียบกับประมาณการ	39
ตารางที่ 5.6 ผลการจัดเก็บภาษีจากอากรแสตมป์เปรียบเทียบกับประมาณการ	41
ตารางที่ 5.7 ผลการจัดเก็บภาษีจากรายได้อื่น ๆ เปรียบเทียบกับประมาณการ	42
ตารางที่ 5.8 แสดงอัตราการเปลี่ยนแปลงการจัดเก็บภาษีสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี เปรียบเทียบผลจัดเก็บภาษีกรมสรรพากร	45
ตารางที่ 5.9 แสดงอัตราการเปลี่ยนแปลงผลจัดเก็บเปรียบเทียบผลิตภัณฑ์ มวลรวมจังหวัด (GPP)	46
ตารางที่ 5.10 แสดงผลการจัดเก็บรายได้ภาษีสรรพากรเปรียบเทียบกับต้นทุน ในการจัดเก็บภาษีสรรพากร	49
ตารางที่ 5.11 ผลการจัดเก็บและประมาณการรายได้ของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี ปี 2546-2551	50
ตารางที่ 5.12 ผลการหาค่าความยืดหยุ่นของผลการจัดเก็บรายได้ภาษี	51

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 4.1 ประมาณการรายได้ภาษีสรรพากรรวม.....	25
ภาพที่ 4.2 ประมาณการรายได้ภาษีจำแนกรายประเภทภาษี.....	26
ภาพที่ 4.3 ผลการจัดเก็บรายได้ภาษีสรรพากรรวม.....	29
ภาพที่ 4.4 ผลการจัดเก็บรายได้ภาษีสรรพากรแยกรายประเภทภาษี.....	30
ภาพที่ 5.1 ผลจัดเก็บภาษีรวมเปรียบเทียบประมาณการรวม.....	34
ภาพที่ 5.2 ผลจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเปรียบเทียบประมาณการ.....	35
ภาพที่ 5.3 ผลจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลเปรียบเทียบประมาณการ.....	37
ภาพที่ 5.4 ผลจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเปรียบเทียบประมาณการ.....	38
ภาพที่ 5.5 ผลจัดเก็บภาษีธุรกิจเฉพาะเปรียบเทียบประมาณการ.....	40
ภาพที่ 5.6 ผลจัดเก็บภาษีจากอากรแสตมป์เปรียบเทียบประมาณการ.....	41
ภาพที่ 5.7 ผลจัดเก็บภาษีจากรายได้อื่น ๆ เปรียบเทียบประมาณการ.....	43

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในการทำหน้าที่บริหารประเทศของรัฐบาล หน้าที่ทางด้านเศรษฐกิจเพื่อสร้างความกินดี อยู่ดีของประชาชนในสังคมโดยรวม ถือเป็นหน้าที่พื้นฐานของรัฐ และในการพิจารณาว่ารัฐควรทำหน้าที่ทางเศรษฐกิจหน้าที่ใดบ้างนั้น ศาสตราจารย์ ริชาร์ด เอ. มัสเกรฟ (Richard A. Musgrave) นักเศรษฐศาสตร์ที่มีชื่อเสียงทางด้านการศึกษาสาธารณะ ได้จำแนกหน้าที่ทางเศรษฐกิจที่สำคัญของรัฐบาลออกเป็นสามประการ (เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสวีธรรม, 2543)

ประการแรก ทำหน้าที่ในการจัดสรรทรัพยากรของสังคม (allocation function) รัฐบาลจะต้องทำหน้าที่จัดสรรการใช้ทรัพยากรของสังคมเพื่อผลิตสินค้าหรือบริการสาธารณะสินค้าเอกชนและบริการอื่นๆ ในลักษณะที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด

ประการที่สอง ทำหน้าที่ในการกระจายรายได้และทรัพย์สินอย่างเป็นธรรม เพื่อที่จะให้สินค้าและบริการต่างๆ ที่ผลิตขึ้นในสังคมได้แจกจ่ายให้ประชาชนทุกคนได้ใช้กันอย่างทั่วถึง รัฐบาลจำเป็นต้องเข้ามาทำหน้าที่จัดระบบการกระจายรายได้และความมั่งคั่งของสังคม เพื่อให้ประชาชนทุกคน ได้รับประโยชน์อย่างทั่วถึงและสามารถอยู่ร่วมกันด้วยความสงบสุข

ประการที่สาม ทำหน้าที่ในการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ (stabilization function) เพื่อให้การจัดสรรการใช้ทรัพยากรได้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และการกระจายรายได้ของสังคมได้เป็นไปอย่างยุติธรรมนั้นรัฐบาลจะต้องพยายามจัดให้มีการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจของสังคมได้เป็นไปด้วยความราบรื่นหรืออย่างมีเสถียรภาพ กล่าวคือรัฐบาลจะต้องพยายาม ทำให้ระดับการจ้างงานของสังคมอยู่ในอัตราที่สูงพร้อมทั้งทำให้ระดับราคาของสินค้าและบริการโดยทั่วไปมีเสถียรภาพตามสมควร และสร้างสรรค์ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศให้อยู่ในระดับที่น่าพอใจ เพื่อให้การบรรลุเป้าหมายในหน้าที่ทางเศรษฐกิจดังกล่าวข้างต้น รัฐบาลจะต้องดำเนินการโดยผ่านเครื่องมือ ทางด้านนโยบายการคลังในรูปแบบของงบประมาณทั้งด้านการหารายได้การใช้จ่าย ตลอดจนการก่อหนี้สาธารณะ เพื่อให้ประเทศมีการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจไปในทิศทางที่รัฐต้องการ โดยมีระบบภาษีอากรเป็นเครื่องมือ ทางด้านรายได้ที่สำคัญที่สุด กล่าวคือรัฐจะมีรายได้จากภาษีอากรและรายได้ที่มีใช้ภาษีอากร โดยมีหน่วยงานหลักในการจัดเก็บรายได้ภาษีอากร คือ กรมสรรพากร ซึ่งเป็นหน่วยงานสังกัดกระทรวงการคลัง ทำหน้าที่จัดเก็บภาษีทั้งตามประมวลรัษฎากร และตามกฎหมายอื่น

ภาษีที่กรมสรรพากรจัดเก็บตามประมวลรัษฎากรดังต่อไปนี้ คือ

1. ภาษีเงินได้ บุคคลธรรมดา
2. ภาษีเงินได้นิติบุคคล
3. ภาษีมูลค่าเพิ่ม
4. ภาษีธุรกิจเฉพาะ
5. อากรแสตมป์
6. ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม
7. รายได้อื่น

การที่กรมสรรพากรเป็นหน่วยงานหลักที่สำคัญที่สุดในการหารายได้ ดังนั้น เป้าหมายที่กรมสรรพากรจะต้องจัดเก็บภาษีอากรให้ได้เต็มเม็ดเต็มหน่วย จึงเป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นมากต่อการบริหารประเทศของรัฐบาล ดังนั้นจึงต้องมีการบริหารการจัดเก็บภาษีที่เหมาะสมซึ่งในด้านนี้ กรมสรรพากรได้มีการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารการจัดเก็บ เพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายเป็นระยะเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน ภาษีที่กรมสรรพากรจัดเก็บแบ่งเป็นภาษีทางตรงและภาษีทางอ้อม ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และภาษีเงินได้นิติบุคคล เป็นภาษีทางตรง ส่วนภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ อากรแสตมป์ เป็นภาษีทางอ้อม

ในการบริหารการจัดเก็บภาษีอากรของกรมสรรพากรนั้น ได้กำหนดเป้าหมาย หรือประมาณการรายได้ภาษีสรรพากร ในแต่ละปีงบประมาณให้แก่หน่วยงานย่อยในสังกัด ซึ่งประมาณการรายได้ภาษีสรรพากรเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่กรมสรรพากรนำมาใช้ในการประเมินประสิทธิภาพ ความสามารถ หรือศักยภาพการจัดเก็บภาษีของกรมสรรพากรและหน่วยงานในสังกัดทุกระดับ เพราะประมาณการรายได้ภาษีสรรพากรมีความสำคัญ กล่าวคือ

1. เป็นเครื่องมือของฝ่ายบริหารระดับสูงในการควบคุมการจัดเก็บภาษีสรรพากร
2. เป็นเครื่องมือที่ใช้คาดคะเนภาษีที่ควรเก็บได้ ซึ่งเป็นประโยชน์ในการวางแผนการคลังของรัฐบาล
3. เป็นเครื่องมือที่ใช้วัดความพยายาม ความสามารถและประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของหน่วยงานสรรพากรทุกระดับที่จัดเก็บภาษี
4. สามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือที่สร้างความ เป็นธรรมแก่ผู้เสียภาษีโดยมีการกำหนดเป้าหมายในพื้นที่ซึ่งมีพื้นฐานทางเศรษฐกิจดี หรือธุรกิจที่มีแนวโน้มของผลการดำเนินการดี ในอัตราที่สูงกว่าพื้นที่ซึ่งมีพื้นฐานทางเศรษฐกิจต่ำกว่า หรือแนวโน้มผลการดำเนินการต่ำกว่า
5. เป็นเครื่องมือที่ผู้บริหารใช้ในการพัฒนาระบบงานและองค์กร ทั้งนี้ เนื่องจากประมาณการรายได้ภาษีสรรพากรจะแสดงศักยภาพในการจัดเก็บภาษีของหน่วยงานต่าง ๆ

6. เป็นเครื่องมือที่ผู้บริหารกรมสรรพากรและกระทรวงการคลังใช้เป็นเครื่องมือในการตัดสินใจที่จะเปลี่ยนแปลง หรือปรับปรุงโครงสร้างกฎหมายภาษีสรรพากร โดยประมาณการรายได้ ภาษีสรรพากร จะเป็นเครื่องมือที่สำคัญว่าการเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุง โครงสร้างภาษีสรรพากรจะส่งผลกระทบต่อฐานะการคลังของรัฐบาลอย่างไร

ตารางที่ 1.1 ผลการจัดเก็บภาษีสรรพากรของกรมสรรพากร ปี 2546 - 2551

หน่วย : ล้านบาท

ประเภทภาษี	ปีงบประมาณ					
	2546	2547	2548	2549	2550	2551
1. ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	117,308.74	135,219.59	147,352.15	170,086.60	192,795.12	204,921.95
2. ภาษีเงินได้นิติบุคคล	208,859.19	261,924.58	329,515.96	374,817.75	384,617.91	460,715.15
3. ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม	21,772.58	31,935.38	41,177.57	56,524.18	65,734.86	74,033.42
4. ภาษีมูลค่าเพิ่ม	261,306.37	316,102.79	385,717.57	417,769.91	434,272.49	503,483.55
5. ภาษีธุรกิจเฉพาะ	12,756.84	20,033.33	26,304.36	30,624.55	34,405.82	25,107.48
6. อากรแสดมปี	5,348.23	6,820.65	6,815.61	7,260.47	7,136.82	7,732.21
7. รายได้อื่น ๆ	330.54	279.45	266.26	243.37	240.40	254.13
รวม	627,682.49	772,315.77	937,149.47	1,057,326.82	1,119,203.42	1,276,247.90

ที่มา : กรมสรรพากร

จากตารางที่ 1.1 จะเห็นว่ารายได้ภาษีอากรของรัฐบาลในช่วงเวลาที่ผ่านมามีตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 จนถึงปี พ.ศ. 2551 รายได้จากการจัดเก็บภาษีอากรมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นทุกปี โดยรายได้จากการจัดเก็บทั้งสิ้นในปี 2546 จำนวน 627,682.49 ล้านบาท ในปี 2547 เพิ่มขึ้นเป็น 772,315.77 ล้านบาท และ 937,149.47 ล้านบาทในปี 2548 และในปี 2551 รัฐบาลจัดเก็บภาษีได้สูงที่สุดถึง 1,276,247.90 ล้านบาท จะเห็นได้ว่าผลการจัดเก็บภาษีของกรมสรรพากรเพิ่มขึ้นในอัตราก้าวหน้าทุก ๆ ปี ดังนั้นภาษีสรรพากรจึงมีบทบาทสำคัญในการทำรายได้ให้แก่รัฐบาล เนื่องจากจัดเก็บได้สูงขึ้นทุกปี และรัฐบาลสามารถนำรายได้จากภาษีอากรไปใช้ในการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญเติบโต รวมทั้งมีการกระจายรายได้ให้ทั่วถึงยิ่งขึ้น

ในส่วนของการจัดเก็บรายได้ภาษีสรรพากรของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรียังไม่มีผู้ใดศึกษาถึงโครงสร้างภาษีและประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีสรรพากร ดังนั้น ในการศึกษา

ครั้งนี้จึงมุ่งที่จะศึกษาประสิทธิภาพของการจัดเก็บรายได้ภาษีสรรพากรของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี โดยเปรียบเทียบกับประมาณการและวัดผลว่าได้ใช้ความพยายามในการจัดเก็บรายได้ภาษีสรรพากรเพียงใด และการจัดเก็บเป็นไปตามยุทธศาสตร์ที่กรมสรรพากรได้วางแผนไว้หรือไม่ รวมทั้ง ศึกษาถึงประมาณการรายได้ภาษีสรรพากรว่ามีความสัมพันธ์กับผลการจัดเก็บภาษีอากรที่เก็บได้จริงและสอดคล้องกันเพียงใด ทั้งนี้เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษามาใช้ประโยชน์ในการติดตามประเมินผลและการพิจารณาวางแผนปรับปรุงการบริหารการจัดเก็บภาษีให้มีประสิทธิภาพและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยสามารถนำไปใช้ในการประเมินการจัดเก็บภาษีอากรของหน่วยจัดเก็บได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1) เพื่อศึกษาโครงสร้างการจัดเก็บรายได้ภาษีของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี ในช่วงปีงบประมาณ 2546 - 2551
- 2) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีสรรพากรประเภทต่าง ๆ ของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี เพื่อเปรียบเทียบกับประมาณการรายได้ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2546 – 2551

3. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

เพื่อประโยชน์สำหรับผู้บริหารที่สามารถใช้ในการวางแผนและกำหนดกลยุทธ์ในการบริหารด้านบริหารการจัดเก็บภาษีทั้งในด้านการควบคุม ดูแล ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานในสังกัดในแต่ละปีงบประมาณ เป็นเครื่องมือในการวัดผลการปฏิบัติงานด้านภาษีของเจ้าหน้าที่ และเพื่อเป็นประโยชน์ในการกำหนดนโยบายภาษีและปรับปรุงการบริหารการจัดเก็บในแต่ละปีงบประมาณต่อไป

4. ขอบเขตของการศึกษา

ขอบเขตของการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะผลการจัดเก็บภาษีอากรและประมาณการรายได้ภาษีสรรพากรของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรีและสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขา โดยทำการศึกษาเฉพาะภาษีที่กรมสรรพากรจัดเก็บเอง ไม่รวมภาษีที่หน่วยงานอื่นจัดเก็บให้และจะศึกษาตามประเภทภาษีที่สำคัญ คือ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ อากรแสตมป์ และรายได้อื่น ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2546 - 2551

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

ปีภาษี จะใช้ตามปีปฏิทิน คือ ใช้เงินได้ของผู้มีเงินได้ที่ได้รับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม มาเป็นฐานในการคำนวณภาษี

ปีงบประมาณ จะเริ่มนับจากวันที่ 1 ตุลาคม เป็นวันแรกจนครบ 12 เดือน ในวันที่ 30 กันยายน เช่น ปีภาษี 2547 ตั้งแต่ วันที่ 1 ตุลาคม 2546 ถึง 30 กันยายน 2547

ภาษีทางตรง (Direct Tax) หมายถึง ภาษีประเภทที่ผู้มีหน้าที่ต้องเสียภาษีจะต้องรับภาระภาษีเองทั้งหมดหรือเป็นส่วนใหญ่ไม่สามารถผลักภาระภาษีไปให้ผู้อื่นชำระแทนโดยทั่วไป ภาษีทางตรงมักจะเก็บจากฐานรายได้ และผู้เสียภาษีรู้ถึงการเก็บภาษีได้ง่าย เช่น ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล เป็นต้น

ภาษีทางอ้อม (Indirect Tax) หมายถึง ภาษีอากรที่ผู้รับภาระภาษี สามารถผลักภาระภาษีไปให้แก่บุคคลอื่นได้ง่าย ภาษีทางอ้อมโดยทั่วไป เป็นภาษีที่เก็บจากฐานการบริโภค เช่น ภาษีการขายทั่วไป (ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ อากรแสตมป์ ภาษีศุลกากร ภาษีสรรพสามิต) เป็นต้น

เดือนภาษี หมายความว่า เดือนประติทิน

ผลการจัดเก็บรายได้ภาษีสรรพากร คือ ผลการจัดเก็บภาษีอากร ที่จัดเก็บตามประมวลรัษฎากรและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีการค้า ภาษีมูลค่าเพิ่ม อากรแสตมป์ และรายได้อื่น จัดเก็บโดยหน่วยงานย่อยของสำนักงานสรรพากร รวมทั้งรายได้จากภาษีอากรที่หน่วยงานอื่นจัดเก็บแทนได้แก่ คลังจังหวัด ที่ดินจังหวัด สรรพสามิตพื้นที่ ด้านศุลกากร และขนส่งจังหวัดแต่ในการศึกษาประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีครั้งนี้ศึกษาเฉพาะรายได้ที่สรรพากรพื้นที่จันทบุรีจัดเก็บเองเท่านั้น ไม่รวมรายได้ที่หน่วยงานอื่นจัดเก็บและนำส่งให้

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

1. ทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

1.1 แนวคิดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์วิธีการจัดเก็บภาษีอากรที่ดี

นักทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ที่ได้วางหลักเกณฑ์การจัดเก็บภาษีอากรที่ดีไว้ คือ อัดัม สมิท (Adam Smith) ในหนังสือ An Inquiry into the Nature and Causes of the Wealth of Nations สมิท ได้วางหลักเกณฑ์ที่ดีในการจัดเก็บภาษีอากร ซึ่งเป็นที่ยอมรับของนักทฤษฎีโดยทั่วไปและถูกใช้เป็นรากฐานของการศึกษาในสมัยต่อมา และได้วางหลักเกณฑ์ในการจัดเก็บภาษีอากรไว้ 4 ประการดังนี้

1) ประชาชนทุกคนในแต่ละประเทศควรจะต้องเสียสละรายได้หรือประโยชน์ตามฐานะทางเศรษฐกิจของตนเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของรัฐ ทั้งนี้เพราะว่าแต่ละคนต่างก็ได้รับประโยชน์และการคุ้มครองจากรัฐ

2) ภาษีที่ประชาชนแต่ละคนจะต้องเสียนั้น จะต้องมีความแน่นอน ไม่มีลักษณะกำกวมลักษณะและรูปแบบของภาษีตลอดจนจำนวนที่จะต้องเสียภาษีจะต้องเป็นที่ชัดเจนแก่ผู้เสียภาษีทุกคน

3) การเก็บภาษีทุกชนิดควรจะต้องจัดเก็บตามวันเวลา สถานที่ที่ผู้เสียภาษีสะดวก และจะต้องอำนวยความสะดวกในการเสียภาษีแก่ผู้เสียภาษีด้วย

4) ภาษีทุกชนิดที่จัดเก็บนั้นควรจะต้องเป็นภาระแก่ผู้เสียภาษีน้อยที่สุดเท่าที่จะน้อยได้ แต่ทำให้รัฐบาลได้รับรายได้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้

หลักเกณฑ์ที่ดีในการจัดเก็บภาษีในปัจจุบัน หลักเกณฑ์ที่ดีในการจัดเก็บซึ่งอาดัม สมิท ได้วางรากฐานเอาไว้เมื่อประมาณสองร้อยกว่าปีมานั้น ได้มีการวิวัฒนาการขึ้นมาตามลำดับจนถึงปัจจุบัน ซึ่งหลักเกณฑ์ที่ดีในการจัดเก็บภาษีนั้นพอจะสรุปหลักที่สำคัญได้ดังนี้

1) **หลักความแน่นอน (Certainly)** การบริหารการจัดเก็บภาษีที่มีประสิทธิภาพนั้น กฎหมายที่ใช้ในเก็บภาษีทุกประเภทภาษีจะต้องมีความแน่นอนและเป็นที่ยึดมั่นแก่ผู้เสียภาษีทุกคน กล่าวคือ ภาษีทุกประเภทที่จะจัดเก็บนั้นจะต้องเป็นที่แน่ชัด และมีความแน่นอนในเรื่องฐานภาษี อัตราภาษี ตลอดจนวัน เวลา และวิธีการที่จัดเก็บภาษีนั้น ความแน่นอนและความชัดแจ้งเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวจะทำให้ผู้เสียภาษีมีความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีที่ตนจะต้องเสีย และช่วยให้การบริหารการจัดเก็บง่ายขึ้น ถ้าหากการจัดเก็บบางประเภทขาดความแน่นอนหรือมีความกำกวม (Arbitrary) แล้ว

จะทำให้การจัดเก็บทำได้ลำบาก และอาจเป็นช่องทางก่อให้เกิดการทุจริตและก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่ผู้เสียภาษี

2) หลักประหยัด (Low Compliance and Collection Cost) ระบบของการบริหารการจัดเก็บภาษีที่คืบนี้ ภาษีอากรแต่ละประเภทที่จัดเก็บจะต้องเป็นภาระแก่ผู้เสียภาษีน้อยที่สุด และเสียค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บภาษีต่ำที่สุดทั้งนี้เพราะว่า ทั้งภาระข้อยุ่งยากในการเสียภาษีและค่าใช้จ่ายในการบริหารการจัดเก็บนั้น มิได้ก่ออะไรเพิ่มขึ้นแก่ผลผลิตของประเทศชาติ หากแต่เป็นการก่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรของสังคมไปในทางที่สูญเปล่าโดยหลักเกณฑ์แล้วรัฐบาลควรเก็บภาษีโดยทำให้รายได้ที่ได้รับใกล้เคียงกับภาระภาษีที่ประชาชนจะต้องแบกรับภาระให้มากที่สุดคือรายได้จากภาษีจะเท่ากับภาระภาษี ซึ่งรายได้ภาษีก็คือ รายได้สุทธิที่รัฐบาลได้รับจากการจัดเก็บภาษีอากร ซึ่งก็เท่ากับภาษีที่ประชาชนเสียให้แกรัฐบาลหักด้วยค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บภาษีนั่น ดังนั้นถ้ารัฐบาลเสียค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บมากก็หมายความว่ารายได้ที่รัฐบาลจะนำไปใช้นั้นก็ย่อมน้อยลงตามส่วน

3) หลักความเสมอภาค (Equity) ภาษีที่คืบนี้จะต้องก่อให้เกิดความเป็นธรรมหรือความเสมอภาคในหมู่ผู้เสียภาษีทุกคน หลักความเป็นธรรมในการจัดเก็บภาษีนั่นเป็นหัวใจสำคัญของระบบภาษีที่ดี การพิจารณาความเป็นธรรมจะพิจารณาความเป็นธรรมของภาษี คือ

3.1 หลักความเป็นธรรมสัมบูรณ์ (The Principle of Absolute Equity) ซึ่งตามหลักเกณฑ์นี้ ทุก ๆ คนจะต้องเสียภาษีเท่ากันหมด โดยไม่คำนึงถึงความสามารถในการเสียภาษีซึ่งแต่ละคนจะมีแตกต่างกัน

3.2 หลักความเป็นธรรมสัมพัทธ์ (The Principle of Relative Equity) ซึ่งสามารถแบ่งเป็น 2 หลักเกณฑ์ย่อย ๆ คือ

3.2.1 หลักความสามารถในการเสียภาษี (The Ability to Pay Principle) เป็นหลักที่จัดเก็บภาษีโดยคำนึงถึงความสามารถของผู้เสียภาษี ซึ่งพิจารณาได้ 2 กรณี คือ

1) ความเป็นธรรมตามแนวนอน (Horizontal Equity) คือการที่คนที่มีความฐานะเท่าเทียมกันควรได้รับการปฏิบัติเหมือน ๆ กัน คนที่มีความสามารถเท่าเทียมกันควรที่จะเสียภาษีเท่า ๆ กัน

2) ความเป็นธรรมตามแนวตั้ง (Vertical Equity) คนที่มีความสามารถแตกต่างกันควรที่จะเสียภาษีน้อยต่าง ๆ กันไป ตามหลักข้อนี้เรายังกำหนดไม่ได้ว่าตามหลักเกณฑ์นี้ ภาษีที่จะจัดเก็บจะเป็นอัตราก้าวหน้า อัตราถอยหลัง และตามสัดส่วน

3.2.2 หลักผลประโยชน์ (The Benefit Principle) เป็นการจัดเก็บภาษีตามผลประโยชน์ที่บุคคลนั้นได้รับ ผู้ใดได้รับมากก็จะเสียมาก ใครได้รับน้อยก็เสียน้อย

4) หลักการยอมรับ (Acceptability) การบริหารการจัดเก็บภาษีอากรแต่ละประเภท จะทำได้ง่ายขึ้นถ้าหากประชาชนให้ความร่วมมือในการเสียภาษี อย่างไรก็ตามการที่ประชาชนจะยินดีให้ความร่วมมือในการเสียภาษีนั้น ภาษีอากรทุกชนิดที่จะจัดเก็บจากประชาชนจะต้องได้รับการยอมรับจากประชาชนส่วนใหญ่ด้วย

การที่ประชาชนจะให้การยอมรับมากน้อยเพียงใดย่อมจะขึ้นอยู่กับความยุติธรรมในการเก็บภาษีของรัฐเป็นสำคัญ กล่าวคือภาษีอากรแต่ละชนิดที่จะจัดเก็บนั้นจะต้องให้ความเป็นธรรมแก่ผู้เสียภาษีทุกคนก่อนที่จะออกกฎหมายเก็บภาษีอากรแต่ละประเภทนั้น รัฐบาลควรจะต้องฟังความคิดเห็นจากประชาชน เปิดโอกาสให้มีการแสดงออกถึงการสนับสนุนหรือคัดค้านอย่างกว้างขวาง นอกจากนี้การที่จะทำให้ประชาชนยอมรับการเสียภาษีน้อยแต่ไหนนั้น ก็ยังขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ระหว่างการเสียภาษีและประโยชน์ที่ผู้เสียภาษีได้รับจากรัฐบาลอีกด้วย ถ้าหากรัฐบาลสามารถแสดงให้เห็นว่าเงินที่เก็บภาษีไปนั้นในที่สุดก็กลับคืนเป็นผลประโยชน์ต่อผู้เสียภาษีเองในอนาคตก็จะช่วยให้ประชาชนยอมรับการเสียภาษีมากขึ้น และถ้าหากทำได้เช่นนั้นก็จะทำให้ความสำคัญในการเสียภาษี ของประชาชนมีมากขึ้น

5) หลักการทำรายได้ (Productivity) ภาษีที่ดีสำหรับรัฐบาลนั้นควรเป็นภาษีที่สามารถทำรายได้ให้แก่รัฐบาลเป็นอย่างดีด้วย กล่าวคือเป็นภาษีที่มีฐานใหญ่ และฐานของภาษีขยายตัวได้รวดเร็ว ตามความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ซึ่งจะทำให้รัฐบาลได้รับรายได้จากภาษีนั้นได้มากโดยที่ไม่ต้องเพิ่มอัตราการจัดเก็บภาษีนั้น

6) หลักความยืดหยุ่น (Flexibility) ภาษีที่ดีนั้นควรจะเป็นภาษีที่มีความยืดหยุ่นสามารถปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงฐานะทางเศรษฐกิจของผู้เสียภาษีได้ง่าย เช่น การจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในระบบก้าวหน้าในขณะที่เศรษฐกิจกำลังขยายตัว รายได้ของประชาชนเพิ่มขึ้น แต่อัตรากำไรที่จัดเก็บจะเพิ่มขึ้นเร็วกว่ารายได้ที่เพิ่มขึ้น ภาษีที่จัดเก็บจะไปลดอัตราการเพิ่มขึ้นของรายได้ของประชาชน ซึ่งจะช่วยลดแรงกดดันของเงินเฟ้อได้มาก ในกรณีตรงกันข้ามในขณะที่เศรษฐกิจซบเซา รายได้ของประชาชนที่ลดลง อัตราภาษีที่จัดเก็บจะลดลงในอัตราที่เร็วกว่ารายได้ที่แสดง ซึ่งจะช่วยลดความเดือดร้อนของผู้เสียภาษี และพอจะลดความซบเซาของเศรษฐกิจได้บ้าง

7) หลักการเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ (Enforceability) ในระบบภาษีที่ดีนั้น ภาษีอากรทุกประเภทที่จะจัดเก็บจะต้องสามารถทำการบริหารจัดการเก็บได้ผลในทางปฏิบัติ ภาษีอากรบางอย่างแม้จะมีเหตุผลดีในทางทฤษฎี แต่ในทางปฏิบัติการจัดเก็บเป็นไปไม่ได้ยาก ภาษีนั้นจะถือเป็นภาษีที่ดีไม่ได้ เช่น ภาษีการค้าปลีก หรือภาษีการใช้ยานั้นเป็นภาษีที่ดีในทางปฏิบัติ แต่สำหรับประเทศที่ด้อยพัฒนาหรือกำลังพัฒนานั้น จะไม่สามารถเก็บภาษีดังกล่าวอย่างได้ผลในทางปฏิบัติ ทั้งนี้เพราะขาดระบบการจดบันทึกและการตรวจสอบการเก็บภาษีที่ดีพอ ในกรณีเช่นนี้ก็จะถือว่าเป็นภาษีที่ดีสำหรับประเทศนั้นไม่ได้

8) **หลักความเป็นกลาง (Neutrality)** หมายถึง การที่จัดเก็บภาษีจะไม่ทำให้กลไกตลาดซึ่งทำหน้าที่ในการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพให้เกิดการบิดเบือนไป และจะไม่มีผลกระทบต่อต้นทุนและผลประโยชน์ที่จะได้รับในการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้บริโภค

1.2 แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยสำคัญที่กำหนดโครงสร้างภาษี

ทฤษฎีของมัสเกรฟ (Musgrave) ซึ่ง Musgrave ได้สร้างทฤษฎีที่อธิบายพัฒนาการของโครงสร้างภาษีโดยเห็นว่าปัจจัยสำคัญที่กำหนดโครงสร้างภาษี ได้แก่ ปัจจัยทางเศรษฐกิจและปัจจัยทางด้านการเมืองและสังคม พิจารณาในรายละเอียดได้ดังนี้

1) ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยทางเศรษฐกิจมีผลต่อการพัฒนาการโครงสร้างภาษีจำแนกออกได้เป็น 2 ประการ คือ

ประการที่หนึ่ง เมื่อโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศเปลี่ยนแปลงไปตามระดับของการพัฒนาเศรษฐกิจ ลักษณะของฐานภาษี (Tax Base) ก็จะเปลี่ยนแปลงไปด้วย และการจัดการเกี่ยวกับระบบรายรับของรัฐบาลก็เปลี่ยนแปลงเช่นกัน

ประการที่สอง วัตถุประสงค์ทางเศรษฐกิจ (Economic Objectives) ของนโยบายภาษีจะเปลี่ยนแปลงไปตามระดับขั้นของการพัฒนาเศรษฐกิจ

การพิจารณาอิทธิพลของปัจจัยทางเศรษฐกิจ ได้แบ่งการพัฒนาเศรษฐกิจออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะแรก (Early Period) และระยะหลัง (Later Period)

ในระยะแรก เป็นระยะที่ประเทศยังมีรายได้ต่ำ โครงสร้างทางเศรษฐกิจจะเป็นตัวจำกัดโครงสร้างของระบบภาษี ภาษีที่สำคัญเป็นภาษีที่จัดเก็บจากภาคเกษตรกรรม ได้แก่ ภาษีที่ดิน ส่วนภาษีที่จัดเก็บจากภาคเศรษฐกิจนอกจากเกษตรกรรมนั้น เนื่องจากอุตสาหกรรมโรงงานมีขนาดเล็กธุรกิจการขายปลีกค่อนข้างแคบทำให้ฐานภาษีสรรพสามิต และฐานภาษีการขายมีขนาดเล็ก ภาษีที่จัดเก็บจากภาคเศรษฐกิจการเกษตรจัดเก็บได้น้อยมาก รัฐบาลจึงต้องพึ่งพารายรับจากรัฐวิสาหกิจเป็นสำคัญ ส่วนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแม้จะมีการจัดเก็บอยู่บ้างก็มิได้อาศัยฐานที่ใช้ได้ทั่วไป แต่เป็นภาษีที่ประเมินแยกจากกันตามแหล่งของรายได้ มิใช่เป็นภาษีเงินได้ส่วนบุคคลที่ประเมินจากเงินได้ทั้งหมดที่ได้รับ ภาษีจากรายได้ที่จัดเก็บได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงมักเป็นภาษียาได้ที่จัดเก็บจากเงินเดือนและค่าแรงของข้าราชการ พนักงานของบริษัทใหญ่ๆ ส่วนการจัดเก็บภาษีเงินได้ขององค์กรธุรกิจ เนื่องจากมีความลำบากในการประเมินรายได้ขององค์กรธุรกิจ จึงต้องกำหนดอัตราภาษีจากยอดขาย ทำให้ภาษีที่จัดเก็บจากรายได้ขององค์กรธุรกิจมีความสัมพันธ์กับยอดขาย ดังนั้นจึงมีลักษณะเหมือนภาษีขาย ภาษีที่จัดเก็บจากรายได้ของนิติบุคคลมักจัดเก็บได้เฉพาะกิจการในรูปบริษัทใหญ่ ๆ ซึ่งมีอยู่น้อยราย และส่วนมากเป็นชาวต่างประเทศ ส่วนผู้มีรายได้สูง ๆ ส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่มีรายได้จากทุน ซึ่งประเทศต่าง ๆ ไม่มีการประเมินภาษีรายได้จากทุน (Capital Income) จึงทำให้

โครงสร้างภาษีมีความไม่เป็นธรรม ทั้งนี้เนื่องจากข้อจำกัดของการเก็บภาษีเงินได้ ซึ่งเกิดจากปัญหาทางด้านบัญชี การบริหารภาษีและการหลีกเลี่ยงภาษีตลอดจนการลงโทษผู้หลีกเลี่ยงภาษีทำให้ประเทศกำลังพัฒนาต้องพยายามพัฒนาระบบภาษีของตนเอง ทำให้สามารถทำรายรับจากแหล่งต่างๆ ที่เอื้ออำนวยให้มีการประเมินภาษีได้โดยตรงมากขึ้นและสามารถใช้มาตรการทางด้านการบริหารการจัดเก็บได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ระบบภาษีที่มีคุณสมบัติดังกล่าวเป็นระบบภาษีที่จัดเก็บภาษีจากสินค้าจากการค้าต่างประเทศ ได้แก่ ภาษีสินค้าขาออก และภาษีสินค้าขาเข้า โดยจัดเก็บจากสินค้าฟุ่มเฟือยในอัตราสูง (เมื่อเปรียบเทียบกับมาตรฐานความเป็นอยู่) และเนื่องจากการหลีกเลี่ยงภาษีที่เก็บจากการค้าต่างประเทศทำได้ยาก ทำให้ระบบภาษีดุคก่อนข้างเป็นธรรมและมีประสิทธิภาพมากกว่าความพยายามที่ไร้ผลในการจัดเก็บภาษีจากรายได้ในอัตราก้าวหน้า

ในระยะหลัง ซึ่งเป็นระยะที่องค์กรทางเศรษฐกิจได้พัฒนามากขึ้น ธุรกิจเกี่ยวกับการผลิตและการขยายตัว ตลอดจนการขยายตัวในการจ้างงาน การใช้เงินตราประกอบกับการปรับปรุงทางด้านการจัดการและบัญชีขององค์กรธุรกิจ มีผลทำให้สามารถปรับปรุงการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและภาษีเงินได้นิติบุคคล ตลอดจนภาษีทางอ้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ฐานภาษีกว้างขึ้นกว่าเดิม และสัดส่วนของภาษีทางตรงต่อรายรับภาษีทั้งหมดเพิ่มขึ้น ในระยะหลังนี้แม้รัฐบาลมีทางเลือกที่จะจัดเก็บภาษีต่างๆ มากขึ้นก็ตาม แต่ในขณะเดียวกันก็เพิ่มความยุ่งยากซับซ้อนทางด้านกฎหมายและการกำหนดรูปแบบของสถาบันซึ่งเป็นผู้รับรายได้หรือเป็นผู้ใช้จ่าย ดังนั้นแม้ว่า นักวางแผนภาษีอาจไม่ประสบปัญหาข้อจำกัดทางด้านฐานภาษี แต่มักประสบปัญหาและมิจานที่ไม่รู้จบสิ้นเกี่ยวกับการแก้ไขพระราชบัญญัติให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจและให้ทันกับวิธีการใหม่ๆ ในการหลบเลี่ยงภาษีของผู้เสียภาษีอากรต่าง ๆ

2) ปัจจัยทางด้านการเมืองและสังคม Musgrave เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงทางด้านการเมือง มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันกับการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างภาษีและมาตรฐานของภาษีที่เป็นธรรม มักจะเป็นปัจจัยสำคัญในการเลือกเครื่องมือภาษีที่เหมาะสม มาตรฐานของภาษีที่เป็นธรรมมีความเกี่ยวข้องกับปรัชญาของสังคมในขณะนั้น เช่น ปรัชญาของความเสมอภาคเป็นปัจจัยสำคัญที่อยู่เบื้องหลังของการเกิดระบบภาษีแบบก้าวหน้า โครงสร้างภาษีในระยะสังคมสมัยใหม่มักเป็นโครงสร้างภาษีทางตรงที่มีความสำคัญมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษีจัดเก็บจากเงินได้ การเปลี่ยนแปลงทางสังคมจากสังคมศักดินาเป็นสังคมนายทุน ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงฐานภาษีจากทรัพย์สินมาเป็นรายได้ ส่วนภาษีอื่น ๆ เช่น ภาษีที่จัดเก็บจากฐานการบริโภคมิได้เป็นภาษีที่มีประสิทธิภาพในการจัดเก็บแบบก้าวหน้า แม้ว่าจะได้จัดเก็บภาษีสินค้าฟุ่มเฟือยในอัตราที่สูงกว่าแล้วก็ตาม แต่ถ้าฐานภาษีส่วนใหญ่ยังขึ้นอยู่กับสินค้าอุปโภคบริโภคที่จำเป็น ผลที่มีต่อการกระจายรายได้ก็ยังเป็นแบบถอยหลัง ดังนั้น การพัฒนาโครงสร้างภาษีแบบก้าวหน้าจะเป็นไปได้ก็ต่อเมื่อมีการจัดเก็บภาษีจากรายได้และมีการจัดเก็บภาษีทางตรงให้มากขึ้น

1.3 หลักการและวิธีการจัดทำประมาณการรายได้สรรพากร

การจัดทำประมาณการรายได้สรรพากรสามารถกระทำได้โดยวิธีคาดการณ์รายได้สรรพากรซึ่งสามารถจำแนกเป็น 3 ประเภท คือ การคาดการณ์ระยะสั้น การคาดการณ์ระยะปานกลาง และการคาดการณ์ระยะยาว มีรายละเอียดดังนี้

การคาดการณ์ระยะสั้น ซึ่งหมายถึงระยะเวลา 3 เดือน หรือน้อยกว่า สามารถใช้ประโยชน์จากแนวโน้มของการจัดเก็บในช่วงเวลาที่ผ่านมา ตามปกติใช้ผลการจัดเก็บภาษีอากร 1 - 6 เดือนก่อนหน้ามาพยากรณ์เดือนถัดไป โดยมีข้อสมมติฐานว่าแนวโน้มจัดเก็บในอนาคตอันใกล้จะมีรูปแบบเดียวกับแนวโน้มในช่วงเวลาที่ผ่านมา จึงใช้แนวโน้มดังกล่าว สำหรับการคาดการณ์สำหรับระยะเวลา 1 - 3 เดือนข้างหน้า อย่างไรก็ตาม ต้องพิจารณาถึงฤดูกาลของการจัดเก็บด้วยวิธีการทางสถิติที่ใช้คาดการณ์คือ วิธีการอนุกรมเวลา (Time Series)

การคาดการณ์ระยะปานกลางหมายถึงระยะเวลา 3 เดือนถึง 1 ปีจะให้ความสำคัญกับแนวโน้มของดัชนีเศรษฐกิจต่าง ๆ เช่น การขยายตัวของการบริโภคภาคเอกชน การขยายตัวของการนำเข้าและอัตราดอกเบี้ย ในการคาดการณ์ใช้แนวโน้มของดัชนีเศรษฐกิจ และความสัมพันธ์ของดัชนีเศรษฐกิจเหล่านี้กับการจัดเก็บตามประเภทภาษีต่าง ๆ

การคาดการณ์ระยะยาว หมายถึง ระยะเวลาที่มากกว่า 1 ปีขึ้นไป จะให้ความสำคัญกับแนวโน้มเศรษฐกิจโดยรวม คือ ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ GDP ในการคาดการณ์ใช้แนวโน้มการขยายตัวของ GDP และความสัมพัทธ์ระหว่าง GDP กับการจัดเก็บเป็นหลัก

เครื่องมือทางสถิติสำหรับการวิเคราะห์การทำประมาณการรายได้สรรพากร 6 วิธีดังต่อไปนี้

1) วิธีค่าเฉลี่ยเคลื่อนที่อย่างง่าย (Simple Moving Average) เป็นวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลอนุกรมเวลา ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้

(1) ใช้ข้อมูลผลการจัดเก็บภาษีในอดีต เพื่อคาดการณ์การจัดเก็บในอนาคต โดยไม่นำแนวโน้มทางเศรษฐกิจ (Economic Indicator) มาพิจารณา

(2) เหมาะสำหรับการคาดการณ์ระยะสั้น เนื่องจากปกติสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจจะเปลี่ยนแปลงน้อยในระยะเวลาสั้น

(3) มักใช้กันอย่างแพร่หลายเนื่องจากใช้ง่ายและมีต้นทุนต่ำ อย่างไรก็ตาม ต้องคำนึงถึงฤดูกาลจัดเก็บ โดยนำข้อมูลในอดีตมาถ่วงน้ำหนักเท่ากันเพื่อคาดการณ์ในอนาคต

โดยมีสูตรดังนี้

$$F_{t+1} = \frac{X_t + X_{t-1} + \dots + X_{t-n+1}}{n}$$

F_{t+1} = ค่าคาดการณ์เวลาที่ $t + 1$
 X_t = ภาษีที่เก็บได้ ณ เวลา t (หน่วยล้านบาท)
 n = จำนวนข้อมูลที่นำมาหาค่าเฉลี่ย

2) แนวโน้มผลการจัดเก็บในเดือนก่อน คาดการณ์โดยใช้อัตราการขยายตัวผลจัดเก็บ 3 เดือนก่อนหน้าเพื่อนำมาคาดการณ์ผลจัดเก็บในเดือนปัจจุบัน

3) วิธีค่าเฉลี่ยเคลื่อนที่ถ่วงน้ำหนัก (Weighted Moving Average) โดยให้ข้อมูลผลจัดเก็บภาษีมีความสำคัญไม่เท่ากัน ข้อมูลล่าสุดอาจสำคัญมากกว่าข้อมูลในอดีต เนื่องจากปัจจัยที่มีผลกระทบเปลี่ยนแปลงไป

โดยมีสูตรดังนี้

$$F_{t+1} = (W_1X_t + W_2X_{t-1} + \dots + W_nX_{t-n+1}) \sum W$$

F_{t+1} = ค่าคาดการณ์เวลาที่ $t + 1$
 X_t = การจัดเก็บเวลา t
 W = ค่าถ่วงน้ำหนัก โดยที่ $W_1 + W_2 + \dots + W_n = 1$
 n = จำนวนข้อมูลที่นำมาหาค่าเฉลี่ย

4) วิธีค่าเฉลี่ย (Average) จะคาดการณ์ผลจัดเก็บระยะสั้น โดยเฉลี่ยผลจัดเก็บเดือนก่อน 3 เดือน มาใช้ในเดือนปัจจุบัน

5) สัดส่วนเฉลี่ยของผลการจัดเก็บเดือนที่เหลือเปรียบเทียบกับผลจัดเก็บทั้งปี เช่น คาด 2 เดือนที่เหลือของปีงบประมาณ = 2 เดือนปีงบประมาณ / 10 เดือนปีงบประมาณ แล้วใช้สัดส่วนเดิมกระจายเป็นรายเดือน

6) อัตราการเจริญเติบโตของผลการจัดเก็บสะสมของปีงบประมาณปัจจุบันเปรียบเทียบกับปีก่อน แล้วใช้สัดส่วนเดิมกระจายเป็นรายเดือน

1.4 แนวคิดเกี่ยวกับการวัดประสิทธิภาพ

แนวคิดเกี่ยวกับการวัดประสิทธิภาพ ในรายงานการวิจัยเรื่องการสำรวจความรู้ว่าด้วยภาษีอากรในเมืองไทยของ รังสรรค์ ฐานะพรพันธุ์ (2527 : 201 – 203) กล่าวไว้ว่า การวัดประสิทธิภาพ การจัดเก็บภาษีอากร สามารถวัดได้หลายทางด้วยกันที่นิยมมาก คือใช้ดัชนีความพยายามในการจัดเก็บภาษีอากร (Tax Effort) โดยเปรียบเทียบระหว่างตัวเลขที่จัดเก็บได้จริงกับตัวเลขประมาณการ (รังสรรค์ ฐานะพรพันธุ์ 2527 : 201-203) ตามสมการดังนี้

$$E = (T/Y) / (\hat{T}/Y)$$

$$E = T / \hat{T}$$

โดยที่ E = ดัชนีความพยายามในการเก็บภาษีอากร

T = รายได้ภาษีอากรที่จัดเก็บได้จริง

\hat{T} = รายได้ภาษีอากรที่คาดว่าจะเก็บได้

Y = รายได้ประชาชาติ

T/Y = สัดส่วนของภาษีอากรที่จัดเก็บได้จริงต่อรายได้ประชาชาติ

\hat{T}/Y = ประมาณการสัดส่วนของภาษีอากรต่อรายได้ประชาชาติ

ถ้าค่า E = 1 แสดงว่าความพยายามในการจัดเก็บภาษีอากรนั้นอยู่ในระดับปกติ หรืออยู่ในมาตรฐานที่ยอมรับได้

ถ้าค่า E > 1 แสดงว่ามีการใช้ความพยายามในการจัดเก็บภาษีอากรในระดับที่สูงกว่าปกติ ซึ่งถือว่าเป็นแนวทางที่ดี

ถ้าค่า E < 1 แสดงว่ามีการใช้ความพยายามในการจัดเก็บภาษีอากรในระดับที่ต่ำกว่าปกติ ซึ่งถือว่าเป็นการบกพร่องและควรจะได้รับปรับปรุง

ดังนั้น ความพยายามในการจัดเก็บรายได้ภาษีสรรพากร จึงแสดงถึงควมมีประสิทธิภาพการเก็บภาษีอากรที่เหมาะสมของหน่วยจัดเก็บ

2. สรุปสาระสำคัญจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ได้สรุปสาระสำคัญจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี และการประมาณการรายได้ภาษีสรรพากร โดยมีรายละเอียดดังนี้

แสงจันทร์ พิทักษ์กำพล (2545) ศึกษาประสิทธิภาพในด้านการจัดเก็บภาษีของกรมสรรพากร โดยศึกษาค่าความสามารถในการเสียภาษีของผู้เสียภาษีในแต่ละจังหวัดและศึกษาประสิทธิภาพการเก็บภาษี โดยการหาค่าดัชนีความพยายามเป็นรายจังหวัดและใช้ข้อมูลทฤษฎีภูมิของกรมสรรพากรศึกษาเฉพาะยอดภาษีอากรรวมระหว่างปีงบประมาณ 2535-2542 และวิเคราะห์ค่า

ความสามารถในการเสียภาษีด้วยวิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ โดยกำหนดสมการให้ความสามารถในการเสียภาษีของแต่ละจังหวัดขึ้นอยู่กับรายได้จังหวัดในสาขาการผลิตต่าง ๆ จากนั้นจึงนำค่าความสามารถที่ประมาณได้ไปคำนวณค่าดัชนีความพยายามซึ่งเป็นอัตราส่วนระหว่างสัดส่วนของภาษีที่จัดเก็บได้จริงกับสัดส่วนของภาษีที่คาดว่าจะจัดเก็บได้ ดังนั้น ค่าดัชนีจึงเป็นเกณฑ์ที่จะชี้วัดว่าเจ้าหน้าที่มีระดับความพยายามในการจัดเก็บภาษีเป็นเช่นใดเมื่อเปรียบเทียบกับค่าความสามารถ

ผลการศึกษาปรากฏว่าค่าความสามารถในการเสียภาษีสรรพากรของจังหวัดต่าง ๆ จะถูกกำหนดโดยสัดส่วนรายได้จังหวัดสาขาต่าง ๆ แตกต่างกันและมีค่าความสามารถอยู่ในเกณฑ์ต่ำ คือ มีภาษีที่คาดว่าจะจัดเก็บได้เพียงประมาณร้อยละ 2 - 3 ของ GPP

สำหรับค่าดัชนีความพยายามในการจัดเก็บภาษีมีย่านเฉลี่ยใกล้เคียงกันและอยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่า 1 เล็กน้อยไปถึงสูงกว่า 1 เล็กน้อย

มุกดา แก้วพนา (2548) ศึกษาประสิทธิภาพการจัดเก็บและการประมาณการรายได้ภาษีสรรพากรพื้นที่ลำปาง โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิจากรายงานสถิติประจำปีของสำนักงานสรรพากรพื้นที่ลำปาง ตั้งแต่ปี 2538 - 2547 ผลการศึกษาพบว่าประเภทภาษีที่มีสัดส่วนสำคัญในการจัดเก็บได้แก่ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีเงินได้นิติบุคคล โดยมีสัดส่วนต่อผลการจัดเก็บภาษีสรรพากรรวมเฉลี่ย 45.60 , 30.64 และ 17.25 ตามลำดับ

ส่วนการศึกษาดูประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีเมื่อเทียบกับประมาณการรายได้ภาษีสรรพากรทุกประเภทภาษี ในช่วงเวลาที่ทำการศึกษาดูประสิทธิภาพการจัดเก็บอยู่ในระดับต่ำกว่าปกติ โดยมีค่าความพยายามในการจัดเก็บภาษีเฉลี่ยน้อยกว่า 1 เพียงเล็กน้อย มีเพียงภาษีเงินได้นิติบุคคลเท่านั้นที่มีค่าความพยายามในการจัดเก็บภาษีเท่ากับ 1 ภาษีอากรจากอากรแสตมป์และจากรายได้อื่น ๆ นั้นมีประสิทธิภาพในการจัดเก็บสูงกว่าปกติ โดยมีค่าความพยายามในการจัดเก็บเฉลี่ยสูงกว่า 1 สำหรับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีธุรกิจเฉพาะมีประสิทธิภาพในการจัดเก็บอยู่ในระดับต่ำกว่าปกติ โดยมีค่าความพยายามในการจัดเก็บภาษีเฉลี่ยน้อยกว่า 1 และเมื่อเทียบผลการจัดเก็บภาษีของสำนักงานสรรพากรพื้นที่ลำปางกับผลการจัดเก็บภาษีของกรมสรรพากรและผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) พบว่ามีอัตราการเปลี่ยนแปลงสูงกว่าอัตราการเปลี่ยนแปลงของกรมสรรพากรและ GPP เมื่อพิจารณาจากอัตรากำลังเจ้าหน้าที่และต้นทุนในการจัดเก็บภาษี โดยเฉลี่ยเจ้าหน้าที่ 1 คนจัดเก็บภาษีได้ 5.910 ล้านบาท และต้นทุนการจัดเก็บภาษี 0.370 บาท ต่อภาษีที่จัดเก็บได้ 100 บาท

จากผลการศึกษาค่าดัชนีความไหวตัวและความยืดหยุ่นของภาษีสรรพากรต่อ GPP พบว่ารายได้ภาษีสรรพากรรวมมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับ GPP โดยมีความสามารถในการทำรายได้ให้แก่รัฐและมีความสามารถในการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจอยู่ในเกณฑ์สูง

วราพรธม ตั้งวานิชกพงษ์ (2550) การศึกษาความพยายามในการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มของหน่วยจัดเก็บสำนักงานสรรพากรภาค 5 ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2544-2548 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างดัชนีความพยายามในการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มโดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ ศึกษาเฉพาะภาษีมูลค่าเพิ่มที่จัดเก็บได้จากสำนักงานสรรพากรภาค 5 ระหว่างปี 2544-2548 ทำการวิเคราะห์หาค่าความสามารถในการเสียภาษี ด้วยวิธีสมการถดถอยพหุคูณ โดยกำหนดสมการให้ความสามารถในการเสียภาษีของแต่ละจังหวัดที่เป็นหน่วยจัดเก็บของสรรพากรภาค 5 ขึ้นอยู่กับรายได้จังหวัดในสาขาอุตสาหกรรม สาขาการบริการ และผลการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มปีที่ผ่านมา และหาค่าดัชนีความพยายามในการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม ซึ่งค่าดัชนีที่ได้จึงเป็นเกณฑ์ที่จะชี้วัดว่าเจ้าหน้าที่ มีระดับความพยายามในการจัดเก็บภาษีเป็นเช่นใดเมื่อเทียบกับค่าความสามารถ ผลการศึกษาปรากฏว่า ค่าความสามารถในการจัดเก็บภาษีของจังหวัดต่าง ๆ ในสำนักงานสรรพากรภาค 5 ขึ้นอยู่กับรายได้จากสาขาอุตสาหกรรม สาขาการบริการและผลการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มในปีที่ผ่านมาโดยมีความสัมพันธ์ทางเดียวกัน จังหวัดที่มีค่าความสามารถอยู่ในเกณฑ์สูงในภาค 5 คือ จังหวัดชลบุรี ระยอง สมุทรปราการ ตราด ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี นครนายก ส่วนจังหวัดที่มีค่าความสามารถอยู่ในเกณฑ์ต่ำ คือ จังหวัดจันทบุรี สระแก้ว ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับโครงสร้างทางเศรษฐกิจของแต่ละจังหวัดที่เอื้อให้เกิดรายได้ สำหรับค่าดัชนีความพยายามในการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม พบว่า จังหวัดที่มีค่าความพยายามสูงสุดคือ จังหวัดจันทบุรี จังหวัดที่มีค่าความพยายามต่ำที่สุดคือ จังหวัดสระแก้ว ซึ่งจะต้องเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บเพื่อนำไปสู่ผลการจัดเก็บภาษีที่เพิ่มมากขึ้น

สรุป

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากงานวิจัยของ มุกดา แก้วพนา ซึ่งศึกษาโครงสร้างการจัดเก็บภาษีสรรพากรและประสิทธิภาพการจัดเก็บเทียบกับประมาณการรายได้ภาษีสรรพากรทุกประเภทภาษีของสำนักงานสรรพากรพื้นที่ลำปางจากค่าดัชนีความพยายามในการจัดเก็บภาษี (E) พบว่า ในช่วงเวลาที่ทำการศึกษาประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีสรรพากรรวมอยู่ในระดับต่ำ โดยเฉพาะภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีธุรกิจเฉพาะ แต่มีอัตราการเปลี่ยนแปลงในผลการจัดเก็บภาษีสรรพากรสูงกว่าอัตราการเปลี่ยนแปลงในผลการจัดเก็บของภาษีสรรพากรและมีอัตราการเปลี่ยนแปลงของผลการจัดเก็บภาษีอากรสูงกว่าอัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) และจากการศึกษาความพยายามในการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มของหน่วยงานสำนักงานสรรพากรภาค 5 ของ วราพรธม ตั้งวานิชกพงษ์ พบว่าจังหวัดที่มีค่าดัชนีความพยายามในการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มสูง คือจังหวัดจันทบุรี ดังนั้น จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจที่จะทำการศึกษาโครงสร้างภาษีและวิเคราะห์ประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีประเภทต่าง ๆ ของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี ว่าภาษีประเภทใดเป็นภาษีที่สำคัญและค่าดัชนีความพยายามในการจัดเก็บภาษีอยู่ในระดับใด เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายในการจัดเก็บภาษีต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) มีที่มาดังนี้

ข้อมูลภายในหน่วยงานกรมสรรพากร ประกอบด้วย

1) ข้อมูลผลการจัดเก็บรายได้ภาษีสรรพากรของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี จากรายงานสถิติผลการจัดเก็บภาษีอากรตั้งแต่ปีงบประมาณ 2546 - 2551

2) ข้อมูลของเอกสารรายงานประจำปีของกรมสรรพากร และจากการสืบค้นจากเว็บไซต์กรมสรรพากร [http:// www.rd.go.th](http://www.rd.go.th)

ข้อมูลภายนอกหน่วยงาน ประกอบด้วย

1) ข้อมูลจากกระทรวงการคลัง และธนาคารแห่งประเทศไทย

2) ข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

3) ข้อมูลเศรษฐกิจและข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดของสำนักงานคลังจังหวัดจันทบุรี

4) ข้อมูลเศรษฐกิจการค้ากรมการค้า กระทรวงพาณิชย์ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดจันทบุรี

5) ข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) และเอกสารงานวิจัยต่าง ๆ

2. ขั้นตอนและวิธีการศึกษา

วิธีการศึกษาแยกตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาโครงสร้างการจัดเก็บภาษีสรรพากรของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี และศึกษาถึงประเภทภาษีที่สำคัญที่สำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2546 - 2551 โดยใช้วิธีการศึกษาดังนี้

1) ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ ข้อมูลผลการจัดเก็บภาษีสรรพากร ประมาณการรายได้ภาษีสรรพากร รายงานประจำปีและเอกสารทางวิชาการต่าง ๆ ของกรมสรรพากรที่เกี่ยวข้อง โครงสร้าง การจัดเก็บภาษี รวมทั้งนโยบายภาษีที่สำคัญ ในช่วงปีงบประมาณ 2546 – 2551

2) การวิเคราะห์ข้อมูลโครงสร้างการจัดเก็บภาษีสรรพากร โดยใช้ข้อมูลโครงสร้างการบริหารของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี และสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาในท้องที่รับผิดชอบ

ของสรรพากรพื้นที่จันทบุรี จำแนกผลการจัดเก็บภาษีและประมาณการรายได้ภาษีสรรพากรแต่ละประเภทภาษีในเชิงพรรณานาและนำเสนอในรูปแบบตารางเป็นร้อยละ

3) ศึกษาและวิเคราะห์ผลการจัดเก็บภาษีสรรพากรในแต่ละประเภทภาษีที่สามารถจัดเก็บได้ โดยศึกษาตามประเภทภาษีที่สำคัญ คือ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ อากรแสตมป์และรายได้อื่น ๆ ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2546 – 2551 โดยเทียบสัดส่วนของการจัดเก็บภาษีแต่ละประเภทต่อผลการจัดเก็บรวมของภาษีสรรพากรที่จัดเก็บได้ ค่าสัดส่วนที่คำนวณได้ จะทำให้ทราบถึงความสำคัญของภาษีแต่ละประเภทของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี และสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาในท้องที่ที่จัดเก็บได้ การวิเคราะห์ข้อมูลจะใช้สถิติเชิงพรรณานาและนำเสนอในรูปแบบตารางเป็นร้อยละ พร้อมนำเสนอในรูปแบบภูมิภาพ

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาวิเคราะห์ประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีเปรียบเทียบกับประมาณการรายได้ภาษีสรรพากรของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2546 – 2551 โดยใช้วิธีการศึกษาดังนี้

1) ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ข้อมูลผลการจัดเก็บภาษีและประมาณการรายได้ภาษีสรรพากรของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี ข้อมูลผลการจัดเก็บภาษีของกรมสรรพากรและข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดจันทบุรี (Gross Provincial Product : GPP)

2) วิเคราะห์ข้อมูลประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีสรรพากร แบ่งออกเป็น

2.1) เปรียบเทียบผลการจัดเก็บภาษีสรรพากรกับประมาณการรายได้ภาษีสรรพากร จากค่าดัชนีความพยายามในการจัดเก็บภาษี (E) ดังนี้

$$E = T / \hat{T}$$

โดยที่ E = ดัชนีความพยายามในการเก็บภาษี

T = รายได้ภาษีอากรที่จัดเก็บได้จริง

\hat{T} = รายได้ภาษีอากรที่คาดว่าจะเก็บได้

ถ้าค่า E = 1 แสดงว่าความพยายามในการจัดเก็บภาษีอากรนั้นอยู่ในระดับปกติหรืออยู่ในมาตรฐานที่ยอมรับได้

ถ้าค่า E > 1 แสดงว่ามีการใช้ความพยายามในการจัดเก็บภาษีอากรในระดับที่สูงกว่าปกติ ซึ่งถือว่าเป็นแนวทางที่ดี

ถ้าค่า E < 1 แสดงว่ามีการใช้ความพยายามในการจัดเก็บภาษีอากรในระดับที่ต่ำกว่าปกติ ซึ่งถือว่าเป็นการบกพร่องและควรจะได้รับปรับปรุง

โดยนำค่าดัชนี ความพยายาม (E) ที่คำนวณได้มาศึกษาและวิเคราะห์ผลการจัดเก็บรายได้ภาษีสรรพากรของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี เปรียบเทียบกับประมาณการที่กรมสรรพากรกำหนดจำแนกเป็นรายประเภทภาษี

2.2) เปรียบเทียบผลการจัดเก็บรายได้ภาษีสรรพากรกับผลการจัดเก็บรายได้ภาษีสรรพากรของกรมสรรพากร โดยการหาอัตราการเปลี่ยนแปลงของผลการจัดเก็บรายได้ภาษีสรรพากรรวมของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรีเทียบกับอัตราการเปลี่ยนแปลงของผลการจัดเก็บรายได้ภาษีสรรพากรรวมของกรมสรรพากร

2.3) เปรียบเทียบผลการจัดเก็บรายได้ภาษีสรรพากรกับผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) โดยการหาอัตราการเปลี่ยนแปลงของผลการจัดเก็บรายได้ภาษีสรรพากรรวมของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรีเทียบกับอัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP)

2.4) เปรียบเทียบผลการจัดเก็บรายได้ภาษีสรรพากรต่ออัตราค่าจ้างหน้าที และต้นทุนค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บภาษี

2.5) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของประมาณการรายได้สรรพากรกับผลการจัดเก็บรายได้ภาษีสรรพากร ในการวิเคราะห์จะกำหนดให้

- ค่าประมาณการรายได้เป็นตัวแปรอิสระ (independent variable)
- ผลการจัดเก็บที่เกิดขึ้นจริงเป็นตัวแปรตาม (dependent variable)

โดยใช้เครื่องมือในการวิเคราะห์ ดังนี้

2.5.1 วิเคราะห์ความยืดหยุ่น (Elasticity) เพื่อใช้หาความสัมพันธ์ของประมาณการรายได้ภาษีสรรพากรกับผลการจัดเก็บรายได้ภาษีสรรพากรของสรรพากรพื้นที่จันทบุรี มีสูตรที่ใช้คือ

$$E = \frac{Y_1 - Y_2}{Y_1 + Y_2} \cdot \frac{X_1 + X_2}{X_1 - X_2}$$

E = ค่าความยืดหยุ่นของผลการจัดเก็บภาษีอากร

X₁ = ประมาณการรายได้สรรพากรปีก่อนปีปัจจุบันมีหน่วยเป็นล้านบาท

X₂ = ประมาณการรายได้สรรพากรปีปัจจุบันมีหน่วยเป็นล้านบาท

Y₁ = ผลจัดเก็บการรายได้สรรพากรปีก่อนปีปัจจุบันมีหน่วยเป็นล้านบาท

Y₂ = ผลจัดเก็บรายได้สรรพากรปีปัจจุบันมีหน่วยเป็นล้านบาท

ค่าที่ได้จะแสดงถึงความยืดหยุ่นของประมาณการจัดเก็บภาษีอากรกับ ผลการจัดเก็บภาษีอากรที่เก็บได้จริง

ค่าความยืดหยุ่นที่ได้มีค่าน้อย (ค่าที่ได้น้อยกว่า 1) หมายถึง อัตราส่วน ร้อยละของการเปลี่ยนแปลงผลการจัดเก็บภาษีอากรน้อยกว่าอัตราส่วนร้อยละของการเปลี่ยนแปลง ประมาณการจัดเก็บภาษีอากร

ค่าความยืดหยุ่นที่ได้มีค่ามาก (ค่าที่ได้มากกว่า 1) หมายถึง อัตราส่วน ร้อยละของการเปลี่ยนแปลงผลการจัดเก็บภาษีอากรมากกว่าอัตราส่วนร้อยละของการเปลี่ยนแปลง ประมาณการจัดเก็บภาษีอากร

เครื่องหมาย บวก ลบ จะแสดงถึงทิศทางของอัตราส่วนร้อยละของการเปลี่ยนแปลง ถ้าเป็นบวกจะเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน แต่ถ้าเป็น ลบ จะเปลี่ยนแปลงไปในทางตรงข้ามกัน

บทที่ 4

โครงสร้างการจัดเก็บภาษีสรรพากรของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาโครงสร้างการจัดเก็บภาษีสรรพากรของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี และศึกษาถึงประเภทภาษีที่สำคัญ ที่สำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรีสามารถจัดเก็บได้ รวมทั้งนโยบายภาษีสรรพากรต่าง ๆ ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2546 – 2551

1. โครงสร้างการจัดเก็บภาษีสรรพากรของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี

กรมสรรพากร มีภารกิจเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษี การเสนอแนะและการใช้นโยบายทางภาษี เพื่อให้ได้ภาษีตามเป้าหมายอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม เป็นกลไกในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมและเกิดความสมัครใจในการเสียภาษี โดยให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. จัดเก็บภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
2. เสนอแนะนโยบายการจัดเก็บภาษีต่อกระทรวงการคลัง
3. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมสรรพากรหรือตามที่กระทรวงหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

และกรมสรรพากรมีพันธกิจหลัก คือ จัดเก็บภาษีอากรให้ได้ตามประมาณการให้บริการและสร้างความสมัครใจในการเสียภาษี รวมทั้งเสนอแนะการใช้นโยบายทางภาษีอากรอย่างทั่วถึงเป็นธรรม สามารถใช้เป็นกลไกในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการแข่งขันของประเทศต่อกระทรวงการคลัง กรมสรรพากรจึงตระหนักดีในการให้ความสำคัญต่อการสนับสนุนรัฐบาลให้บรรลุยุทธศาสตร์การบริหารประเทศ กรมสรรพากรจึงได้มีการทบทวนยุทธศาสตร์และเป้าหมายให้สอดคล้องแผนบริหารราชการแผ่นดิน โดยประเด็นยุทธศาสตร์และเป้าหมายตามแผนยุทธศาสตร์ของกรมสรรพากร ประกอบด้วย 3 ประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : สร้างฐานภาษีที่ยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : พัฒนาระบบ ICT เชิงรุก

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : มุ่งสู่องค์กรเชิงวิชาการ

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างฐานภาษีที่ยั่งยืนเป็นเป้าหมายสำคัญที่ทำให้กรมสรรพากรจัดเก็บภาษีได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นธรรม โปร่งใส และยั่งยืนสามารถสร้างความสมัครใจในการเสียภาษี เป็นการสนับสนุนการคลังเพื่อสังคม และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์กระทรวงการคลัง ยุทธศาสตร์ที่ 1 การบริหารเศรษฐกิจที่ยั่งยืน และยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาสังคมอย่างมีคุณภาพ ซึ่งการบริหารการจัดเก็บ

ภาษีให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใสและเป็นธรรม โดยมีกลยุทธ์ที่สำคัญ ได้แก่ การบริหารจัดการเก็บภาษี ด้วยการพัฒนาระบบ ICT เชิงรุก เพื่อยกระดับการให้บริการของกรมสรรพากรให้อยู่ในระดับ Integrated Service สามารถให้บริการที่สะดวก รวดเร็ว ทันสมัย โปร่งใส เป็นคลังข้อมูลของภาครัฐ และภาคเอกชน ทำให้ผู้เสียภาษีได้รับบริการที่ดี รวดเร็ว ด้วยต้นทุนที่ต่ำลง และสามารถเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของภาคเอกชน สอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ของกระทรวงการคลัง ในยุทธศาสตร์เรื่อง การปรับระบบบริหารจัดการของกระทรวงการคลัง และเพิ่มประสิทธิภาพ ความทันสมัยและความโปร่งใส

ดังนั้น สำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี จึงมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการวางแผน ปฏิบัติการและประเมินผลการบริหารงานจัดเก็บภาษีอากรให้เป็นไปตามนโยบายแผนงานเป้าหมายของกรมสรรพากร และสำนักงานสรรพากรภาค รวมทั้งกำกับดูแลผู้เสียภาษีเป็นรายผู้ประกอบการ ตรวจสอบปฏิบัติการ ตรวจสอบภาษีอากรสำหรับรายที่อยู่ในความรับผิดชอบ ดำเนินการเกี่ยวกับการเร่งรัดภาษีอากรค้างและดำเนินคดีแก่ผู้เสียภาษี ตอบข้อหารือทางภาษีอากร พิจารณาคืนเงินภาษีอากร ปฏิบัติงานด้านกรรมวิธีภาษี ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข่าวสาร ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีอากร ตลอดจนกำกับ ติดตาม ควบคุมการปฏิบัติงานของสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขา และสนับสนุน การปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

1.1 โครงสร้างการจัดเก็บภาษีอากรของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี จำแนกตามรูปแบบการจัดเก็บและประเภทภาษี ดังนี้

1) ภาษีอากรที่สำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี จัดเก็บตามประมวลรัษฎากร โดยมีประเภทภาษีที่ต้องดำเนินการจัดเก็บได้แก่ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ อากรแสตมป์ และรายได้อื่น ๆ

1.1) ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เป็นภาษีทางตรงที่จัดเก็บจากบุคคลธรรมดาทั่วไปหรือจากหน่วยภาษีที่มีลักษณะพิเศษตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งได้แก่ (1) บุคคลธรรมดา (2) ห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคล (3) ผู้ถึงแก่ความตายระหว่างปีภาษี และ (4) กองมรดกที่ยังไม่ได้แบ่ง โดยมีรายได้เรียกว่า “เงินได้พึงประเมิน” ซึ่งหมายถึงเงินรวมทั้งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดซึ่งอาจคิดคำนวณได้เป็นเงิน และเป็นรายได้ที่เกิดขึ้นในปีที่ผ่านมา ซึ่งเรียกว่า “ปีภาษี” โดยปกติแล้วผู้มีรายได้ต้องยื่นแบบแสดงรายการเงินได้นั้นภายในเดือนมกราคม ถึง มีนาคมของปีถัดไปปีละ 1 ครั้งด้วยแบบ ภ.ง.ด.90 หรือ ภ.ง.ด.91 แต่มีเงินได้บางกรณีตามกฎหมายกำหนดให้ต้องเสียภาษีครั้งปีด้วยแบบแสดงรายการ ภ.ง.ด. 94 เพิ่มขึ้นอีกด้วย นอกจากนี้ เพื่อเป็นการบรรเทาภาระภาษีที่ต้องชำระ กฎหมายได้กำหนดให้ผู้จ่ายเงินได้หักภาษี ณ ที่จ่าย สำหรับการจ่ายเงินได้บางกรณี และนำส่งกรมสรรพากรเป็นรายเดือนด้วยแบบ ภ.ง.ด.1 ภ.ง.ด.2 หรือ ภ.ง.ด.3 แล้วแต่กรณี เว้นแต่การขายอสังหาริมทรัพย์ที่กำหนดให้เจ้าพนักงานที่ดินเป็นผู้เรียกเก็บภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย แทนกรมสรรพากร

1.2) ภาษีเงินได้นิติบุคคล เป็นภาษีทางตรงที่จัดเก็บจากนิติบุคคลหรือหน่วยภาษีตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งได้แก่ บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย หรือ ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศ กิจการร่วมค้า หรือกิจการที่ดำเนินการเป็นทางการค้าหรือหากำไร รวมทั้งมูลนิธิหรือสมาคมที่ประกอบการมีรายได้บางกรณี การจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลจะจัดเก็บจากฐานภาษี 4 ประเภท ได้แก่ ฐานกำไรสุทธิ ยอดรายได้ก่อนหักรายจ่าย เงินได้ที่จ่ายจากหรือในประเทศ และการจำหน่ายเงินกำไรออกไปจากประเทศไทย ฐานภาษีที่สำคัญคือฐานกำไรสุทธิ โดยปกติแล้วนิติบุคคลที่มีหน้าที่เสียภาษีจะต้องยื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษีตามรอบระยะเวลาบัญชีด้วยแบบ ภ.ง.ด. 50 หรือ ภ.ง.ด.55 แล้วแต่กรณี ภายใน 150 วันนับแต่วันสุดท้ายของวันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี และสำหรับนิติบุคคลที่เสียภาษีจากกำไรสุทธิจะต้องยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีครั้งปีด้วยแบบ ภ.ง.ด.51 ภายใน 2 เดือน นับแต่วันสิ้นรอบ 6 เดือนแรกของรอบระยะเวลาบัญชีด้วย นอกจากนี้ เพื่อเป็นการบรรเทา ภาระภาษีที่ต้องชำระเช่นเดียวกับภาษีเงินได้นิติบุคคลธรรมดา กฎหมายได้กำหนดให้ผู้จ่ายเงินได้ หักภาษี ณ ที่จ่าย สำหรับการจ่ายเงินได้บางกรณี เว้นแต่การขายอสังหาริมทรัพย์ที่กำหนดให้เจ้าพนักงานที่ดินเป็นผู้เรียกเก็บภาษีเงินได้ ณ ที่จ่ายแทนกรมสรรพากรเช่นเดียวกัน

1.3) ภาษีมูลค่าเพิ่ม เป็นภาษีทางอ้อมที่จัดเก็บจากฐานการบริโภคสินค้าหรือบริการทั่วไป ผู้มีหน้าที่เสียภาษีจะเป็นผู้ประกอบการขายสินค้าหรือให้บริการในทางธุรกิจหรือวิชาชีพ เป็นปกติธุระและผู้นำเข้าสินค้า ไม่ว่าจะประกอบการในรูปบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล โดยจะต้องยื่นคำขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มตามหลักเกณฑ์เสียก่อน แต่สำหรับผู้ประกอบการที่มีรายรับจากขายสินค้าหรือให้บริการเกินกว่า 1.8 ล้านบาทต่อปี ถือว่าเป็นผู้ที่มีหน้าที่ต้องจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มตามกฎหมายทันที เมื่อเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนแล้วจะมีสิทธิผลักภาระภาษี โดยการเรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากผู้ซื้อสินค้าหรือบริการตามอัตราที่กฎหมายกำหนด และต้องออกไปกำกับภาษี ให้ผู้ซื้อเพื่อเป็นหลักฐาน ซึ่งเรียกว่า ภาษีขาย ผู้ประกอบการจดทะเบียนมีหน้าที่ต้องยื่นแบบนำส่งภาษีเป็นรายเดือนตามแบบ ภ.พ.30 ภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไป โดยคำนวณภาษีที่ต้องเสียจากภาษีขายหักด้วยภาษีซื้อ เว้นแต่ผู้นำเข้ามีหน้าที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มทันทีพร้อมกับการเสียอากรขาเข้า อย่างไรก็ตามภาษีมูลค่าเพิ่มที่เรียกเก็บนี้ จะมีภาษีมูลค่าเพิ่มที่เป็นภาษีฝากเก็บของท้องถิ่นรวมอยู่ด้วย ในอัตรา 1 ใน 10 ของภาษีมูลค่าเพิ่มทั้งหมด

1.4) ภาษีธุรกิจเฉพาะ เป็นภาษีทางอ้อมอีกประเภทหนึ่ง เริ่มจัดเก็บพร้อมภาษีมูลค่าเพิ่ม คือ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2535 เน้นจัดเก็บจากธุรกิจที่ไม่สามารถใช้ภาษีมูลค่าเพิ่มได้ เนื่องจากมีผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจในวงกว้าง เช่น สถาบันการเงินที่มีรายรับประเภทดอกเบี้ย การค้าอสังหาริมทรัพย์ และการค้าหลักทรัพย์ เป็นต้น จึงเป็นภาษีที่จัดเก็บจากฐานรายรับตามที่กฎหมายกำหนดไว้แล้วแต่ละประเภทของกิจการ และมีการยื่นแบบเสียภาษีเป็นรายเดือนด้วยแบบ ภ.ธ.40 ภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไป ภาษีธุรกิจเฉพาะที่ต้องชำระแก่กรมสรรพากรนอกจากจะ

ชำระตามอัตราที่กำหนดแต่ละประเภทกิจการแล้ว ยังต้องชำระภาษีฝากเก็บของท้องถิ่นอีกร้อยละ 10 ของยอดภาษีธุรกิจเฉพาะของกรมสรรพากรด้วย

1.5) อาคารแสดมปี เป็นภาษีทางอ้อมที่จัดเก็บจากการกระทำตราสารประเภทต่าง ๆ ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ในบัญชีอัตราอาคารแสดมปี ตามประมวลรัษฎากรรวม 28 ประเภทตราสาร ผู้มีหน้าที่เสียอาคาร อัตราอาคาร และวิธีการเสียอาคารจะแตกต่างกันแล้วแต่ประเภทตราสาร

1.2 โครงสร้างการบริหารงานของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี

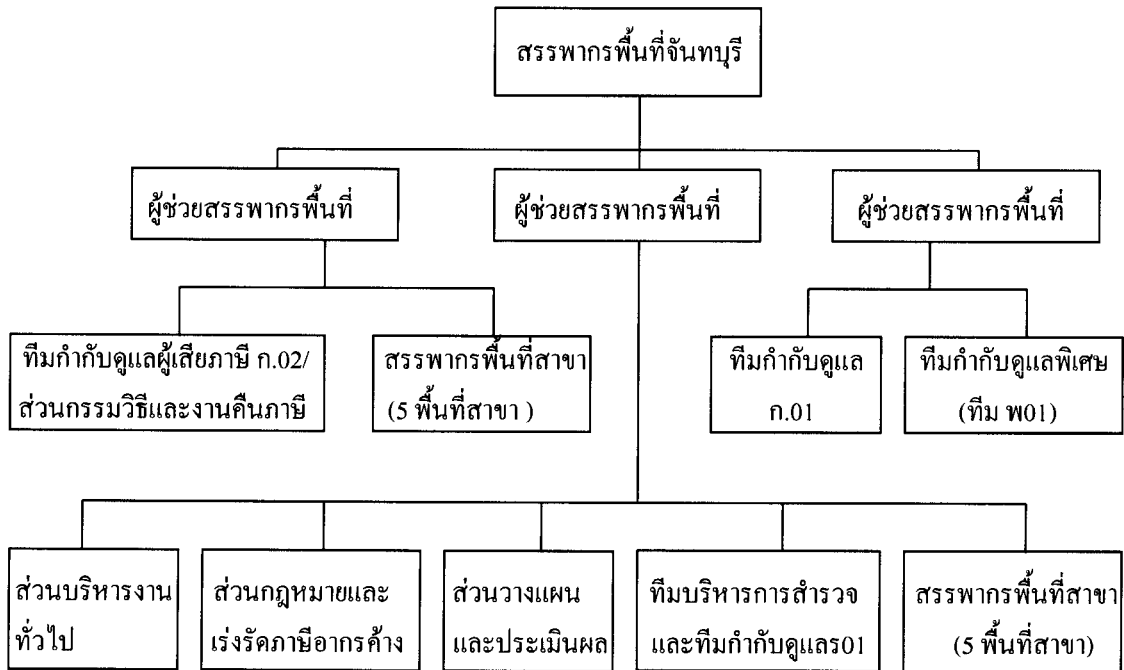
การบริหารราชการกรมสรรพากร ได้ปรับเปลี่ยนโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการและอำนาจหน้าที่ใหม่ตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมสรรพากร กระทรวงการคลัง พ.ศ. 2551 ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจที่เพิ่มขึ้นและเหมาะสมกับสภาพของงานที่เปลี่ยนแปลงไปอันจะทำให้การปฏิบัติภารกิจตามอำนาจหน้าที่ของกรมสรรพากรมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยมีผลบังคับใช้ เมื่อวันที่ 26 มกราคม 2551 ซึ่งได้กำหนดและแบ่งอำนาจหน้าที่ในเขตท้องที่ความรับผิดชอบสำหรับสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี และสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาในท้องที่ความรับผิดชอบรวม 10 พื้นที่สาขา ซึ่งมีความแตกต่างในด้านภูมิศาสตร์และสภาพเศรษฐกิจ สามารถแบ่งพื้นที่สาขาได้ดังนี้

1. สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาเมืองจันทบุรี
2. สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาท่าใหม่
3. สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาขลุง
4. สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาสอยดาว
5. สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขานายายอาม
6. สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาโป่งน้ำร้อน
7. สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาแหลมสิงห์
8. สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขามะขาม
9. สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาแก่งหางแมว
10. สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาเขาคิชฌกูฏ

สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาขนาดใหญ่ ได้แก่ สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาเมืองจันทบุรี ซึ่งเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ การค้าและธุรกิจ เป็นพื้นที่หลักในการจัดเก็บรายได้ภาษีของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี

สำหรับสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขานขนาดกลาง ได้แก่ สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาท่าใหม่ ขลุง นายายอาม และสอยดาว ส่วนสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขานขนาดเล็ก ได้แก่ สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาโป่งน้ำร้อน มะขาม แหลมสิงห์ แก่งหางแมวและคิชฌกูฏ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ทำการเกษตรเป็นส่วนใหญ่ โดยมีแผนภูมิโครงสร้างการบริหารงานของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี ดังนี้

แผนภูมิที่ 4.1.2 แผนภูมิโครงสร้างการบริหารงานของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี

2. ประมาณการรายได้ภาษีสรรพากร ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2546 – 2551

สำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี ได้รับการจัดสรรประมาณการรายได้ภาษีสรรพากรจากกรมสรรพากร ในช่วงระหว่างปีงบประมาณ 2546 – 2551 เพื่อนำมาใช้เป็นเป้าหมายหลักในการบริหารจัดการเก็บภาษีอากร รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 4.1 โดยมีการจำแนกตามประเภทภาษี คือ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา, ภาษีเงินได้นิติบุคคล, ภาษีมูลค่าเพิ่ม, ภาษีธุรกิจเฉพาะ, อากรแสตมป์ และรายได้อื่น ๆ เมื่อพิจารณาอัตราการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลงของประมาณการรายได้ภาษีสรรพากรที่ได้รับการจัดสรรจากแผนภูมิที่ 4.2 แล้วพบว่า สำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรีได้รับจัดสรรประมาณการรายได้ภาษีสรรพากรในอัตราที่เพิ่มขึ้นมาโดยตลอด โดยเฉพาะในปีงบประมาณ 2548 และปีงบประมาณ 2550 ได้รับจัดสรรประมาณการเพิ่มขึ้นในอัตราสูงกว่าปีอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 23.86 และ 23.64 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาจากประมาณการรายได้ภาษีสรรพากร แยกเป็นแต่ละประเภทภาษีจากตารางและแผนภูมิที่ 4.2 พบว่าสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรีได้รับจัดสรรประมาณการรายได้ภาษีสรรพากรประเภทประเภทภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา มีสัดส่วนเฉลี่ยสูงสุดคิดเป็นร้อยละ 39.73 ภาษีมูลค่าเพิ่มมีสัดส่วนเฉลี่ยมากเป็นอันดับสอง คิดเป็นร้อยละ 34.39 และภาษีเงินได้นิติบุคคลมีสัดส่วนเฉลี่ยมาก เป็นอันดับสามคิดเป็นร้อยละ 16.78

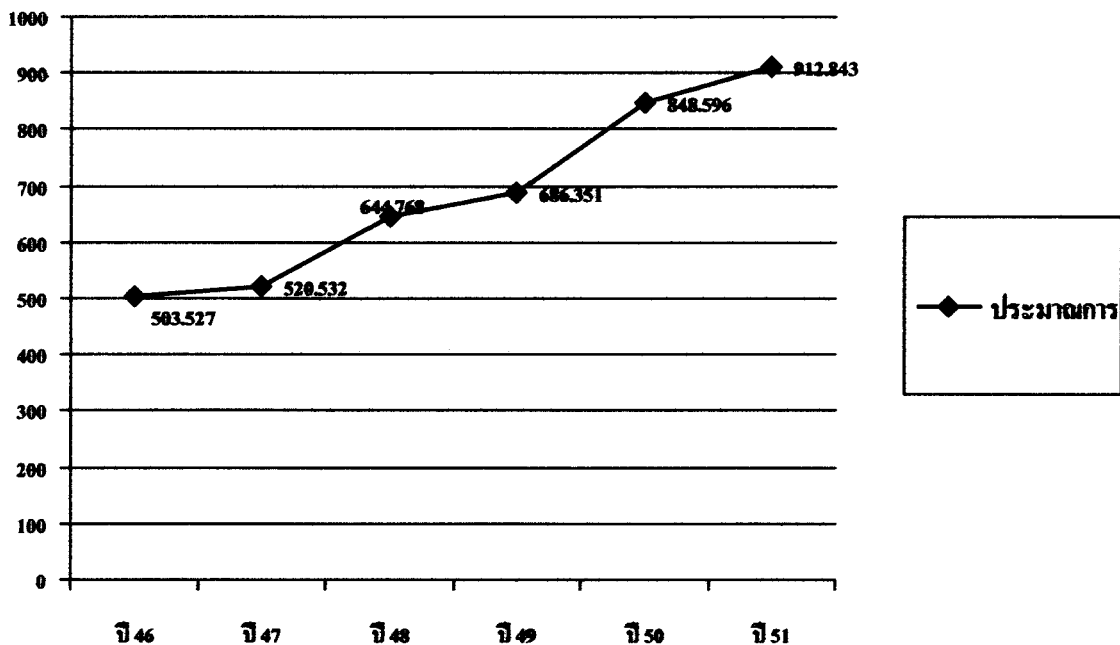
ตารางที่ 4.1 ประมาณการรายได้ภาษีสรรพากรของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี
จำแนกตามประเภทภาษี ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2546 – 2551

หน่วย : ล้านบาท

ปีงบประมาณ	ประเภทภาษี						รวม	อัตราการเปลี่ยนแปลง
	เงินได้บุคคลธรรมดา	เงินได้นิติบุคคล	มูลค่าเพิ่ม	ธุรกิจเฉพาะ	อากรแสตมป์	รายได้อื่น ๆ		
2546	237.961	89.942	136.815	23.871	20.053	0.886	503.527	-
2547	224.236	111.190	144.091	16.715	23.431	0.869	520.532	3.38
2548	242.933	135.605	199.683	35.506	29.550	1.491	644.768	23.86
2549	235.972	140.253	232.190	47.648	28.806	1.482	686.351	6.45
2550	301.872	159.008	302.911	51.651	31.974	1.180	848.596	23.64
2551	362.694	153.201	313.921	49.939	31.983	1.105	912.843	7.57

ที่มา : สำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี

แผนภูมิรูปที่ 4.1 ประมาณการรายได้ภาษีสรรพากรรวมทุกประเภทภาษีของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี ปีงบประมาณ 2546 - 2551

ที่มา : จากตารางที่ 4.1

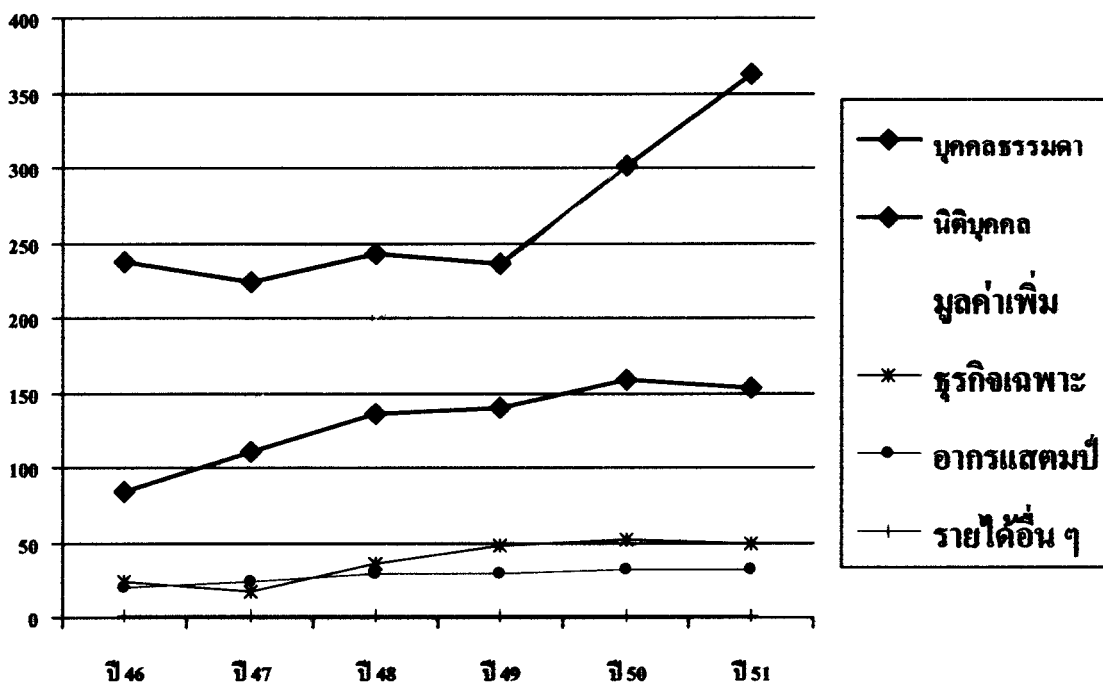
ตารางที่ 4.2 ตารางแสดงสัดส่วนประมาณการรายได้ภาษีสรรพากรของสำนักงานสรรพากร
พื้นที่จันทบุรี จำแนกตามประเภทภาษี ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2546-2551

หน่วย : ล้านบาท

ปีงบประมาณ	ประเภทภาษี						รวม
	เงินได้บุคคลธรรมดา	เงินได้นิติบุคคล	มูลค่าเพิ่ม	ธุรกิจเฉพาะ	อากรแสตมป์	รายได้อื่น ๆ	
2546	47.26	16.67	27.17	4.74	3.98	0.18	100.00
2547	43.08	21.36	27.68	3.21	4.50	0.17	100.00
2548	37.68	21.03	30.97	5.51	4.58	0.23	100.00
2549	34.38	20.43	33.83	6.94	4.20	0.22	100.00
2550	35.57	18.74	35.69	6.09	3.77	0.14	100.00
2551	39.73	16.78	34.39	5.47	3.50	0.12	100.00

ที่มา : สำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี

แผนภูมิรูปที่ 4.2 ประมาณการรายได้ภาษีสรรพากรแยกรายประเภทภาษีของ
สำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี ปีงบประมาณ 2546 - 2551

ที่มา : จากตารางที่ 4.1

3. ผลการจัดเก็บภาษีสรรพากร ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2546-2551

การจัดเก็บภาษีสรรพากรรวมของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี จำแนกรูปแบบการจัดเก็บภาษีออกเป็น 2 รูปแบบ คือ การจัดเก็บภาษีที่กรมสรรพากรจัดเก็บเอง และที่หน่วยงานอื่นในจังหวัดจันทบุรีเป็นผู้จัดเก็บและนำส่งให้โดยจำแนกเป็นรายประเภทภาษี ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2546 - 2551 ดังนี้

3.1 ผลการจัดเก็บภาษีสรรพากรรวม จำแนกตามประเภทภาษี

จากการพิจารณาผลการจัดเก็บรายได้ภาษีสรรพากร จำแนกตามประเภทภาษี ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2546-2551 ตามตารางที่ 4.3 - 4.4 และแผนภูมิกราฟ พบว่า สำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี สามารถจัดเก็บภาษีสรรพากรได้เพิ่มขึ้นทุกปี ยกเว้นปี 2548 และปี 2551 ที่จัดเก็บได้ลดลง คิดเป็นร้อยละ 3.27 และ 7.85 ตามลำดับ เพราะเป็นผลสืบเนื่องมาจากภาวะเศรษฐกิจที่ยังตกต่ำและมีการออกมาตรการภาษีเพื่อกระตุ้นให้ระบบเศรษฐกิจมีการขยายตัว

เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 4.5 พบว่าภาษีที่มีจำนวน และสัดส่วนการจัดเก็บภาษีสรรพากรมากที่สุดของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2546 – 2551 คือ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา โดยมีสัดส่วนการจัดเก็บเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 38.63 จากผลการจัดเก็บดังกล่าว จะเห็นว่าสัดส่วนการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดามีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง คือ สัดส่วนลดลงจากร้อยละ 44.41 ของผลการจัดเก็บรวมในปีงบประมาณ 2546 และลดลงเหลือเพียงร้อยละ 39.38 และร้อยละ 34.58 ของผลการจัดเก็บรวมในปีงบประมาณ 2547 และปีงบประมาณ 2548 ตามลำดับ สาเหตุที่สัดส่วนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดามีแนวโน้มลดลง เนื่องจากนโยบายและมาตรการทางด้านภาษีที่รัฐบาลนำมาแก้ไขปัญหภาวะวิกฤตเศรษฐกิจ เป็นการบรรเทาภาระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และเพื่อเป็นการกระตุ้นให้เกิดกิจกรรมทางเศรษฐกิจขึ้นโดยมีการยกเว้นเงินได้สุทธิจากการคำนวณภาษีในช่วงแรกที่ต้องเสียร้อยละ 5 จากเดิมที่ยกเว้นในวงเงิน 50,000 บาท แรกเพิ่มขึ้นเป็น 80,000 บาท และ 100,000 บาท ตามลำดับ ในปีงบประมาณ 2547 และ 2548 รวมไปถึงอัตราดอกเบี้ยเงินฝากที่มีอัตราที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง

ภาษีที่มีจำนวนและสัดส่วนการจัดเก็บภาษีสรรพากรมาก เป็นอันดับที่ 2 คือ ภาษีมูลค่าเพิ่ม มีสัดส่วนการจัดเก็บเฉลี่ย คิดเป็นร้อยละ 31.94 จากผลการจัดเก็บดังกล่าว พบว่า สัดส่วนการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น คือ สัดส่วนเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 26.77 ของผลการจัดเก็บรวม ในปีงบประมาณ 2546 เป็นร้อยละ 31.08 ในปีงบประมาณ 2547 และเป็นร้อยละ 33.79 ในปีงบประมาณ 2548 แต่ปีที่มีสัดส่วนการจัดเก็บสูงสุด คือ ปีงบประมาณ 2549 และปีงบประมาณ 2551 มีสัดส่วนการจัดเก็บร้อยละ 34.03 และร้อยละ 34.06 สาเหตุที่สัดส่วนการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม มีแนวโน้มสูงขึ้นเนื่องจากในช่วงตั้งแต่ปีงบประมาณ 2546 - 2549 มีการเปิด

กิจการ และขยายสาขาของบริษัทเครื่องใช้ไฟฟ้าและบริษัทค้าปลีกค้าส่งรายใหญ่ขึ้นในท้องที่จังหวัดจันทบุรี ประกอบกับผู้ประกอบการรับเหมาก่อสร้างมีการประมูลงานก่อสร้างมากขึ้นของผู้ประกอบการรับเหมาในท้องที่จังหวัดจันทบุรี จึงทำให้ภาษีมูลค่าเพิ่มมีสัดส่วนที่เพิ่มขึ้น

สำหรับภาษีที่มีจำนวนและสัดส่วนการจัดเก็บภาษีสรรพากรมากเป็นลำดับที่ 3 คือ ภาษีเงินได้นิติบุคคล มีสัดส่วนการจัดเก็บเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 18.55 จากผลการจัดเก็บดังกล่าวพบว่าสัดส่วนการจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง คือเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 20.33 ในปี 2546 และเพิ่มขึ้นร้อยละ 20.38, ร้อยละ 20.79 และเพิ่มขึ้นร้อยละ 21.44 ในปีงบประมาณ 2548 - 2550 ตามลำดับ

ภาษีที่มีจำนวนและสัดส่วนการจัดเก็บภาษีสรรพากรมากเป็นอันดับที่ 4 คือ ภาษีธุรกิจเฉพาะมีสัดส่วนการจัดเก็บเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 4.93 มีสัดส่วนการจัดเก็บภาษีลดลงในปี 2551 เนื่องจากธุรกิจทางด้านอสังหาริมทรัพย์ ได้รับผลกระทบจากภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ รัฐบาลจึงมีมาตรการลดอัตราภาษีธุรกิจเฉพาะเพื่อกระตุ้นธุรกิจภาคอสังหาริมทรัพย์ ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2551

ภาษีที่เหลืออีก 2 ประเภท คือ ภาษีที่จัดเก็บจากอากรแสตมป์ และรายได้อื่น ๆ มีจำนวนและสัดส่วนการจัดเก็บค่อนข้างน้อย โดยมีสัดส่วนเฉลี่ยในการจัดเก็บรายได้ภาษีจากอากรแสตมป์คิดเป็นร้อยละ 4.10 ในปีงบประมาณ 2546 - 2548 มีการจัดเก็บได้ในอัตราเฉลี่ยที่ใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ 4.56 ร้อยละ 4.46 และร้อยละ 4.40 ส่วนในปีงบประมาณ 2549 - 2551 มีอัตราการจัดเก็บลดลงเฉลี่ยเพียงร้อยละ 3.84 ร้อยละ 3.39 และ ร้อยละ 3.94 ตามลำดับ สาเหตุมาจากวิกฤตทางเศรษฐกิจและการชะลอตัวของธุรกิจการค้าอสังหาริมทรัพย์ จึงทำให้เกิดการทำนิติกรรมลดลงในปีดังกล่าว

ในส่วนของผลการจัดเก็บภาษีจากรายได้อื่น ๆ มีจำนวนและสัดส่วนการจัดเก็บค่อนข้างน้อย จึงมีบทบาทต่อผลการจัดเก็บน้อยและมีสัดส่วนเฉลี่ยเพียงร้อยละ 0.22 และมีผลการจัดเก็บรายได้อื่น ๆ ในอัตราเฉลี่ยที่ใกล้เคียงกันตลอดตั้งแต่ปีงบประมาณ 2546 - 2551 คือสัดส่วนเฉลี่ยร้อยละ 0.30 ร้อยละ 0.29 ร้อยละ 0.25 และมีอัตราเฉลี่ยลดลงในปี 2549 เหลือเพียงร้อยละ 0.16 และลดลงร้อยละ 0.14 ร้อยละ 0.15 ตามลำดับ

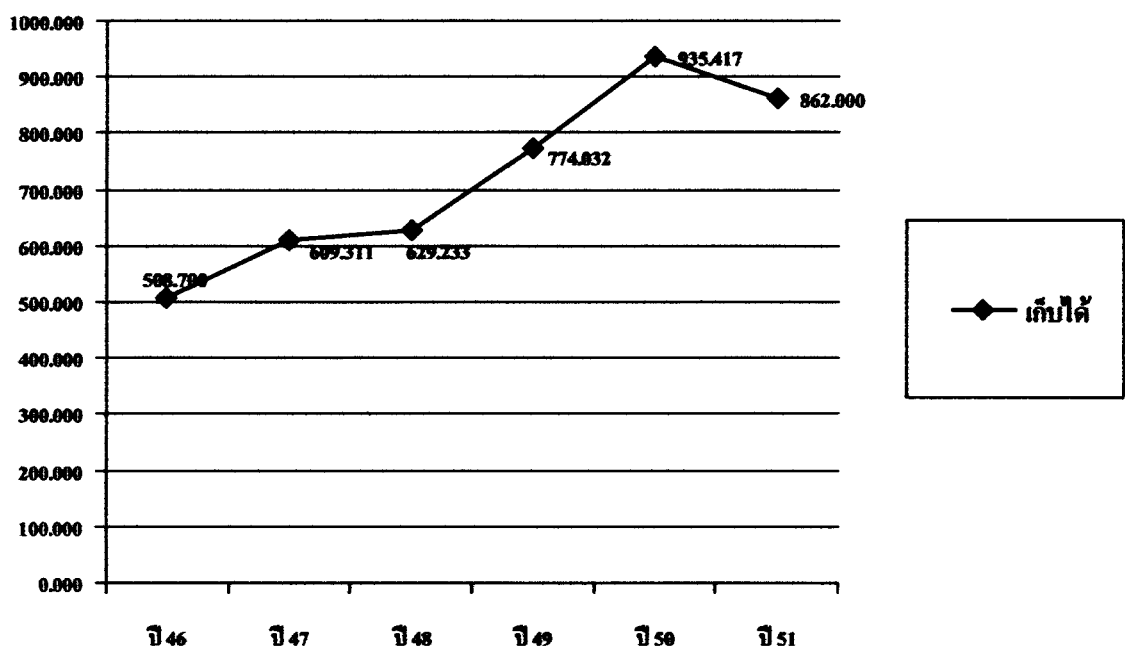
ตารางที่ 4.3 ผลการจัดเก็บภาษีสรรพากร จำแนกตามประเภทภาษีของสำนักงาน
สรรพากรพื้นที่จันทบุรี ปีงบประมาณ 2546 - 2551

หน่วย : ล้านบาท

ประเภทภาษี	ปีงบประมาณ					
	2546	2547	2548	2549	2550	2551
1. ภาษีเงินได้ บุคคลธรรมดา	225.930	239.933	217.474	273.285	355.448	345.605
2. ภาษีเงินได้ นิติบุคคล	103.443	119.640	128.256	160.899	200.578	159.893
3. ภาษีมูลค่าเพิ่ม	136.160	189.354	212.236	263.380	298.979	293.562
4. ภาษีธุรกิจเฉพาะ	18.450	31.441	42.022	45.472	47.328	27.654
5. อากรแสดมปี	23.205	27.152	27.683	29.739	31.752	33.956
6. รายได้อื่น ๆ	1.502	1.792	1.562	1.256	1.333	1.329
รวม	508.700	609.311	629.233	774.032	935.417	862.000

ที่มา : สำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี

แผนภูมิรูปภาพที่ 4.3 ผลการจัดเก็บภาษีสรรพากรรวมของสำนักงานสรรพากร
พื้นที่จันทบุรี ปีงบประมาณ 2546-2551

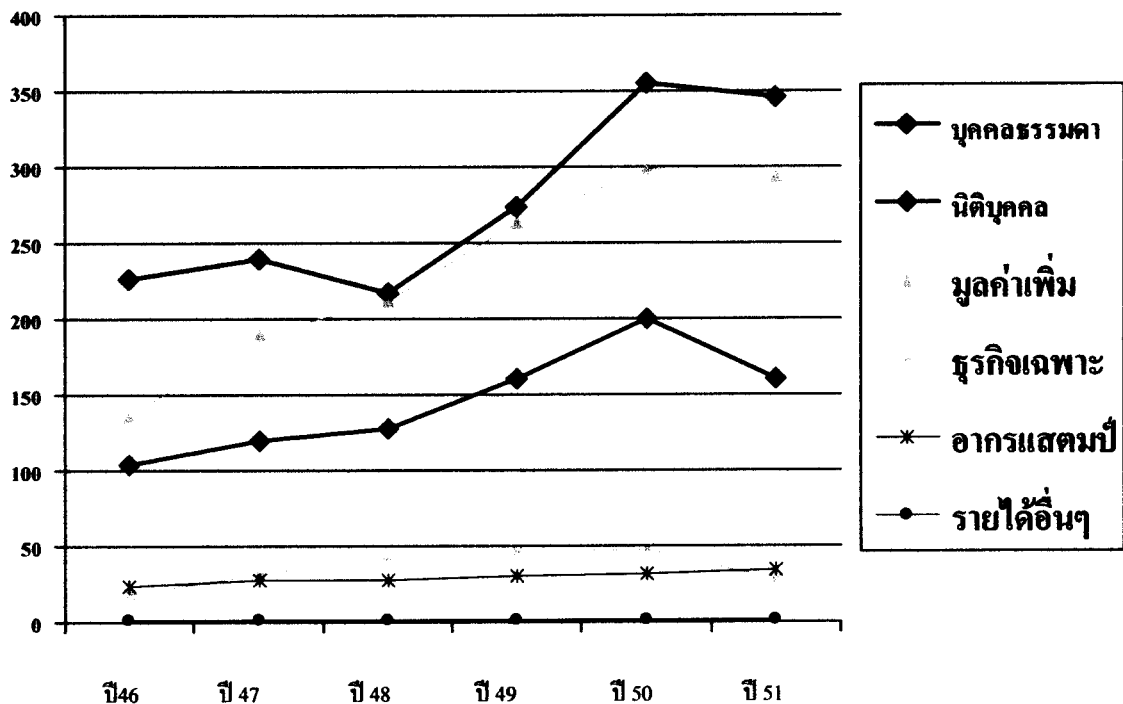
ตารางที่ 4.4 ผลการจัดเก็บภาษีสรรพากรรวม ของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี
จำแนกตามประเภทภาษี ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2546 - 2551

หน่วย : ล้านบาท

ปีงบประมาณ	ประเภทภาษี								อัตราการเปลี่ยนแปลง
	เงินได้บุคคลธรรมดา	เงินได้นิติบุคคล	การค้า	มูลค่าเพิ่ม	ธุรกิจเฉพาะ	อากรแสตมป์	รายได้อื่น ๆ	รวม	
2546	225.930	103.443	0.00	136.160	18.450	23.205	1.502	508.700	-
2547	239.933	119.640	0.00	189.354	31.441	27.152	1.792	609.311	19.78
2548	217.474	128.256	0.00	212.236	42.022	27.683	1.562	629.233	3.27
2549	273.285	160.899	0.00	263.380	45.472	29.739	1.256	774.032	23.01
2550	355.448	200.578	0.00	298.979	47.328	31.752	1.333	935.417	20.85
2551	345.605	159.893	0.00	293.562	27.654	33.956	1.329	862.000	-7.85

ที่มา : สำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี

แผนภูมิรูปภาพ 4.4 ผลการจัดเก็บภาษีสรรพากรจำแนกตามประเภทภาษีของสำนักงาน
สรรพากรพื้นที่จันทบุรี ปีงบประมาณ 2546-2551

ตารางที่ 4.5 แสดงสัดส่วนผลการจัดเก็บภาษีสรรพากรรวม ของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี
 จำแนกตามประเภทภาษี ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2546 - 2551

หน่วย : ล้านบาท

ปีงบประมาณ	ประเภทภาษี							รวม
	เงินได้บุคคลธรรมดา	เงินได้นิติบุคคล	การค้า	มูลค่าเพิ่ม	ธุรกิจเฉพาะ	อากรแสตมป์	รายได้อื่น ๆ	
2546	44.41	20.33	0.00	26.77	3.63	4.56	0.30	100.00
2547	39.38	19.63	0.00	31.08	5.16	4.46	0.29	100.00
2548	34.56	20.38	0.00	33.73	6.68	4.40	0.25	100.00
2549	35.31	20.79	0.00	34.03	5.87	3.84	0.16	100.00
2550	38.00	21.44	0.00	31.96	5.07	3.39	0.14	100.00
2551	40.09	18.55	0.00	34.06	3.21	3.94	0.15	100.00
สัดส่วนเฉลี่ย	38.63	20.19	0.00	31.94	4.93	4.10	0.22	100.00

ที่มา : สำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี

บทที่ 5

ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการจัดเก็บและการประมาณการรายได้ภาษี สรรพากรของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี

ในการศึกษาประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีสรรพากรของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี นอกจากจะพิจารณาวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการจัดเก็บภาษีสรรพากรที่จัดเก็บได้จริงกับประมาณการรายได้ภาษีสรรพากรที่กรมสรรพากรกำหนดไว้แล้ว ยังสามารถพิจารณาได้จากผลการจัดเก็บรายได้ภาษีสรรพากรเปรียบเทียบกับผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) สัดส่วนประเภทภาษีสรรพากรที่สำคัญที่ทำรายได้ให้สำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี วิเคราะห์สัดส่วนภาษีที่จัดเก็บได้จริงต่อค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บภาษีสรรพากร และสัดส่วนผลการจัดเก็บต่ออัตรากำลังเจ้าหน้าที่และเปรียบเทียบอัตราการเปลี่ยนแปลงผลการจัดเก็บภาษีสรรพากรกับอัตราการเปลี่ยนแปลงผลิตภัณฑ์มวลรวมรายจังหวัด (GPP) เพื่อให้ทราบว่าผลการจัดเก็บมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกับประมาณการการจัดเก็บหรือไม่อย่างไร ซึ่งผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีสรรพากรมีดังนี้

1. ผลการจัดเก็บรายได้ภาษีสรรพากรรวมเมื่อเปรียบเทียบกับประมาณการ

จากการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ภาษีสรรพากรรวม เปรียบเทียบกับประมาณการจากค่าดัชนีความพยายามในการจัดเก็บภาษี (E) จากตารางที่ 5.1 และแผนภูมิที่ 5.1 พบว่าในช่วงระหว่างปีงบประมาณ 2548 และปี 2551 สำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี จัดเก็บภาษีสรรพากรรวมได้ต่ำกว่าประมาณการโดยมีค่าดัชนีความพยายามในการจัดเก็บภาษีเท่ากับ 0.98 และ 0.94 ตามลำดับ แสดงว่าประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ภาษีสรรพากรรวมต่ำกว่าปกติ แต่ในปีงบประมาณ 2546 - 2547 และ 2549 - 2550 หลังจากที่ยกเลิกการนำระบบกำกับดูแลผู้เสียภาษีเป็นรายประกอบการมาใช้ ทำให้สามารถจัดเก็บได้สูงกว่าประมาณการ โดยค่าดัชนีความพยายามในการจัดเก็บภาษีเท่ากับ 1.01, 1.17, 1.13, 1.10 ตามลำดับ แสดงว่าประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีอยู่ในระดับที่สูงกว่าปกติ

จะเห็นว่า ปีงบประมาณที่มีประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีรวมเปรียบเทียบกับประมาณการคือ ปีงบประมาณ 2546 - 2547 และ ปี 2549-2550 แต่เมื่อพิจารณาประสิทธิภาพในช่วงเวลาที่ศึกษาจะพบว่า ค่าดัชนีความพยายามในการจัดเก็บภาษีโดยเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 1.06 แสดงว่าประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีสรรพากรรวมอยู่ในระดับสูงกว่าปกติ

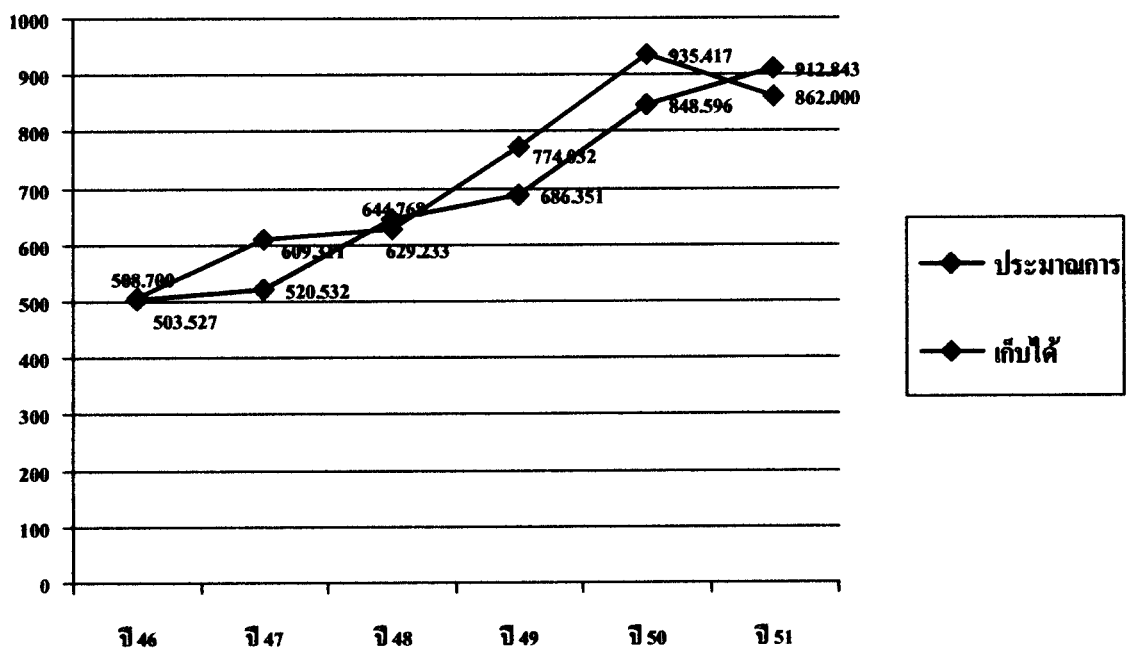
ตารางที่ 5.1 ผลการจัดเก็บภาษีสรรพากรรวม เปรียบเทียบกับประมาณการของสำนักงานสรรพากร
พื้นที่จันทบุรี ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2546 – 2551

หน่วย : ล้านบาท

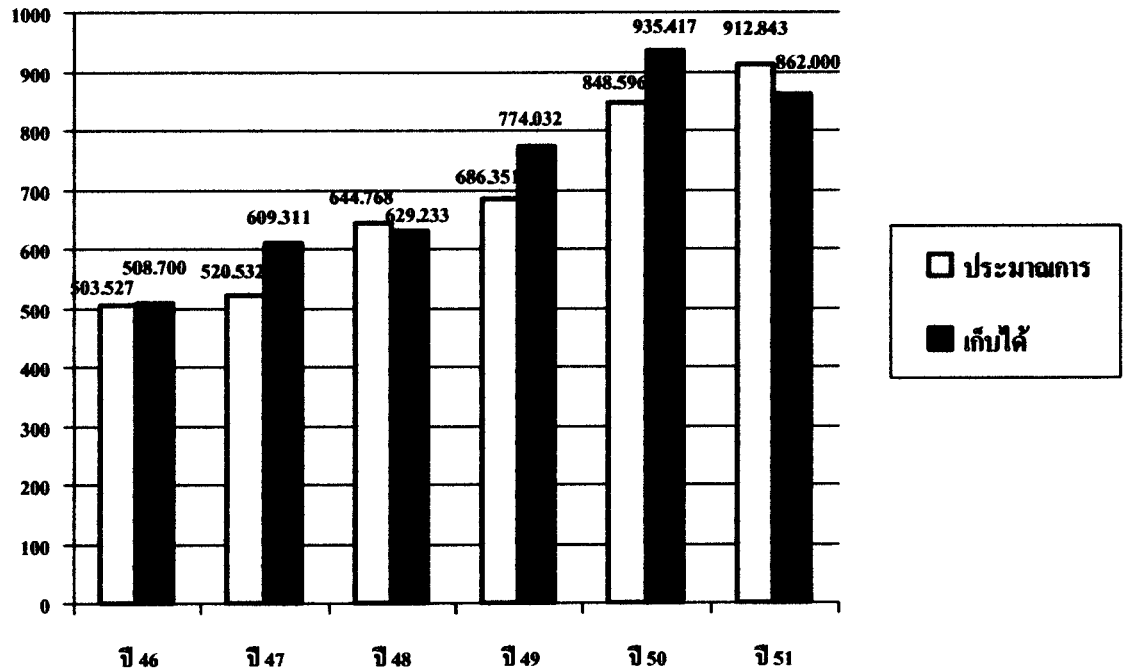
ปีงบประมาณ	ประมาณการ (\hat{T})	ผลจัดเก็บ (T)	ค่าดัชนีความพยายาม (E) = (T)/(\hat{T})
2546	503.527	508.700	1.01
2547	520.532	609.311	1.17
2548	644.768	629.233	0.98
2549	686.351	774.032	1.13
2550	848.596	935.417	1.10
2551	912.843	862.000	0.94
		Mean =	1.06

ที่มา : สำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี

แสดงผลการจัดเก็บเทียบกับประมาณการสรรพากรพื้นที่จันทบุรี
ปีงบประมาณ 2546-2551

แผนภูมิที่ 5.1 แสดงผลจัดเก็บเทียบประมาณการ สท.จันทบุรี
ปีงบประมาณ 2546 – 2551

1.1 ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

จากการพิจารณาตามตารางที่ 5.2 และแผนภูมิ พบว่าในช่วงระหว่างปีงบประมาณ 2546-2548 และปี 2551 สำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรีมีผลการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาต่ำกว่าประมาณการ โดยค่าดัชนีความพยายามในการจัดเก็บภาษีเท่ากับ 0.95, 0.90 และ 0.95 ตามลำดับ แสดงว่าประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาต่ำกว่าปกติ แต่ในปีงบประมาณ 2547-2549 และ 2550 สามารถจัดเก็บได้สูงกว่าประมาณการ โดยมีค่าดัชนีความพยายามในการจัดเก็บภาษีเท่ากับ 1.07, 1.16 และ 1.18 แสดงว่าประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาอยู่ในระดับสูงกว่าปกติ

ดังนั้น ปีงบประมาณที่มีประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเมื่อเทียบกับประมาณการ คือ ปีงบประมาณ 2547, 2549 และ ปี 2550 และจะเห็นว่าปี 2546, 2548 และปี 2551 ค่าดัชนีความพยายามในการจัดเก็บภาษีใกล้เคียง 1 ทุกปี ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการยกเว้นเงินได้สุทธิสำหรับบุคคลธรรมดา รวมทั้งอัตราดอกเบี้ยเงินฝากที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง และการชะลอการปล่อยสินเชื่อ จึงส่งผลให้ประสิทธิภาพในช่วงเวลาที่ทำการศึกษายู่ในระดับต่ำกว่า 1 และมีค่าดัชนีความพยายามเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 1.04 แสดงว่าประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาอยู่ในระดับสูงกว่าปกติ

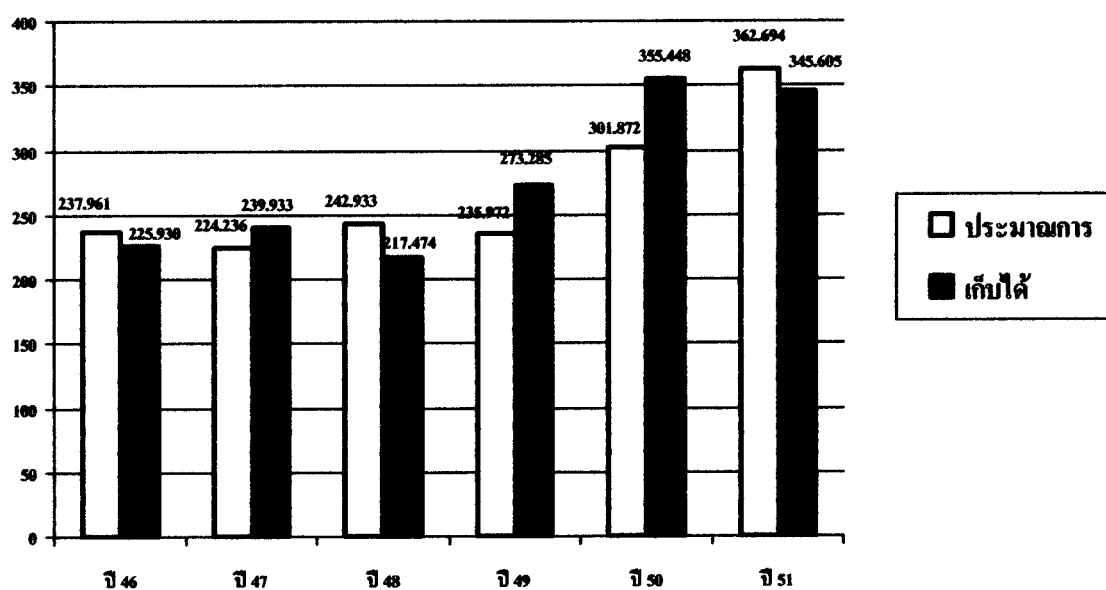
ตารางที่ 5.2 ผลการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เปรียบเทียบกับประมาณการของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2546 – 2551

หน่วย : ล้านบาท

ปีงบประมาณ	ประมาณการ (\hat{T})	ผลจัดเก็บ (T)	ค่าดัชนีความพยายาม (E) = (T)/(\hat{T})
2546	237.961	225.930	0.95
2547	224.236	239.933	1.07
2548	242.933	217.474	0.90
2549	235.972	273.285	1.16
2550	301.872	355.448	1.18
2551	362.694	345.605	0.95
Mean =			1.04

ที่มา : สำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี

แผนภูมิแสดงผลจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา สท.จันทบุรี
ปีงบประมาณ 2546 - 2551

1.2 ภาษีเงินได้นิติบุคคล

จากการพิจารณาผลการจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลเปรียบเทียบกับประมาณการตามตารางที่ 5.3 และแผนภูมิที่ 5.3 พบว่าในช่วงปีงบประมาณ 2546 ถึง 2547 และ ช่วงปีงบประมาณ 2549-2551 สำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี สามารถจัดเก็บภาษีได้สูงกว่าประมาณการ โดยมีค่าดัชนีความพยายามในการจัดเก็บภาษีมากกว่า 1 ทุกปี คือ มีค่า 1.23, 1.08, 1.15, 1.26 และ 1.04 ตามลำดับ แสดงว่ามีประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีสูงกว่าปกติ ยกเว้น ปี 2548 มีค่าดัชนีความพยายามเท่ากับ 0.95 แสดงว่าประสิทธิภาพในการจัดเก็บต่ำกว่าปกติ อาจเนื่องมาจากเศรษฐกิจโดยทั่วไปถดถอยทำให้นิติบุคคลรายใหญ่ที่ประกอบกิจการค้าอัญมณีมียอดรายได้ลดต่ำลงจึงเป็นสาเหตุให้จัดเก็บภาษีได้ลดลงในช่วงที่ทำการศึกษา แต่มีค่าดัชนีความพยายามโดยเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 1.12 ซึ่งถือว่าประสิทธิภาพในการจัดเก็บอยู่ในระดับสูงกว่าปกติ

ตารางที่ 5.3 ผลการจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคล เปรียบเทียบกับประมาณการของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2546 – 2551

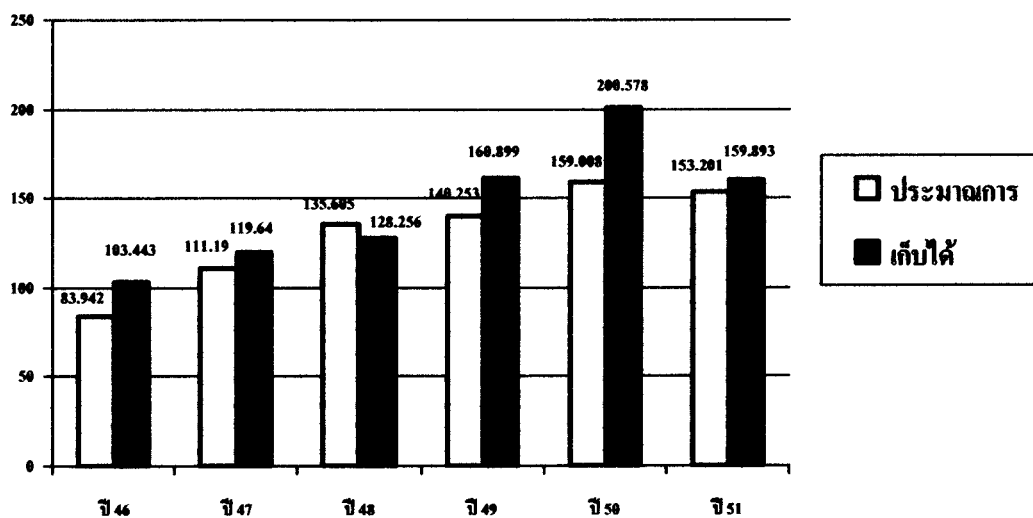
หน่วย : ล้านบาท

ปีงบประมาณ	ประมาณการ (\hat{T})	ผลจัดเก็บ (T)	ค่าดัชนีความพยายาม (E) = (T)/(\hat{T})
2546	83.942	103.443	1.23
2547	111.190	119.640	1.08
2548	135.605	128.256	0.95
2549	140.235	160.899	1.15
2550	159.008	200.578	1.26
2551	153.201	159.893	1.04
Mean =			1.12

ที่มา : สำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี

แผนภูมิแสดงผลจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคล สท.จันทบุรี

ปีงบประมาณ 2546 - 2551

1.3 ภาษีมูลค่าเพิ่ม

เมื่อพิจารณาผลการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเปรียบเทียบกับประมาณการตามตารางที่ 5.4 และแผนภูมิที่ 5.4 จะพบว่าในช่วงปีงบประมาณ 2546-2549 สำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี สามารถจัดเก็บภาษีได้สูงกว่าประมาณการ โดยมีค่าดัชนีความพยายามในการจัดเก็บเท่ากับ 1.00, 1.31, 1.06 และ 1.13 ตามลำดับ แสดงว่าเป็นปีที่มีประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีในระดับที่สูงกว่าปกติ ส่วนในช่วงปีงบประมาณ 2550-2551 จัดเก็บได้ต่ำกว่าประมาณการ โดยมีค่าดัชนีความพยายามในการจัดเก็บอยู่ที่ 0.99 และ 0.94 ตามลำดับแสดงถึงประสิทธิภาพในการจัดเก็บอยู่ในระดับต่ำกว่าปกติ

จะเห็นว่าปีงบประมาณ 2550 - 2551 เป็นปีที่มีประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม อยู่ในระดับต่ำกว่าปกติ อันเนื่องมาจากภาวะเศรษฐกิจเริ่มถดถอย การค้าส่งค้าปลีกมีรายได้ลดลงและบริษัทหลายแห่งหยุดกิจการ ทำให้การจัดเก็บภาษีอยู่ในลักษณะถดถอย จึงทำให้ประสิทธิภาพในช่วงที่ทำการศึกษายู่ในระดับต่ำกว่าปกติ โดยมีค่าดัชนีความพยายามในการจัดเก็บภาษีเฉลี่ยเพียงร้อยละ 1.07

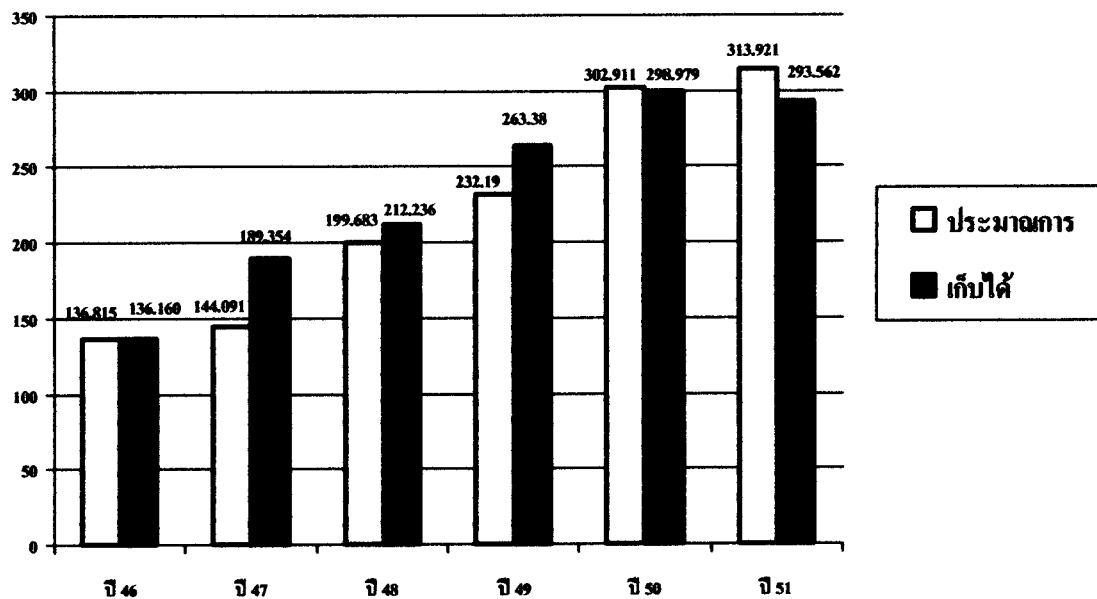
ตารางที่ 5.4 ผลการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม เปรียบเทียบกับประมาณการของสำนักงาน
สรรพากรพื้นที่จันทบุรี ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2546 – 2551

หน่วย : ล้านบาท

ปีงบประมาณ	ประมาณการ (\hat{T})	ผลจัดเก็บ (T)	ค่าดัชนีความพยายาม (E) = (T)/(\hat{T})
2546	136.815	136.160	1.00
2547	144.091	189.354	1.31
2548	199.683	212.236	1.06
2549	232.190	263.380	1.13
2550	302.911	298.979	0.99
2551	313.921	293.562	0.94
Mean =			1.07

ที่มา : สำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี

แผนภูมิแสดงผลจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม สท.จันทบุรี
ปีงบประมาณ 2546 - 2551

1.4 ภาษีธุรกิจเฉพาะ

ผลการจัดเก็บภาษีธุรกิจเฉพาะเมื่อพิจารณาจากตารางที่ 5.5 และแผนภูมิที่ 5.5 พบว่า ในปีงบประมาณ 2547 - 2548 สำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรีสามารถจัดเก็บภาษีธุรกิจเฉพาะได้ สูงกว่าประมาณการ โดยมีค่าดัชนีความพยายามในการจัดเก็บอยู่ที่ 1.88 และ 1.18 ตามลำดับเนื่องมาจากการขยายตัวในการทำนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์และในปี 2546 ปี 2549 ถึง 2551 ผลการจัดเก็บภาษีธุรกิจเฉพาะจัดเก็บได้ต่ำกว่าประมาณการ โดยมีค่าดัชนีความพยายามในการจัดเก็บภาษีอยู่ที่ 0.77 ในปี 2546 เนื่องมาจากภาวะเศรษฐกิจถดถอย อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของสถาบันการเงินหดตัว และในปี 2549 เท่ากับ 0.95 , 0.92 และ 0.55 ตามลำดับ โดยเฉพาะในปี 2551 มีผลการจัดเก็บต่ำกว่าประมาณการมาก โดยมีค่าดัชนีความพยายามในการจัดเก็บที่ 0.55 ซึ่งต่ำกว่าปกติ เนื่องจากรัฐบาลมีมาตรการภาษีเพื่อกระตุ้นและฟื้นฟูเศรษฐกิจ ตามมติคณะรัฐมนตรี ให้ลดอัตราภาษีธุรกิจเฉพาะลดลงจาก 3.0 เหลือร้อยละ 0.1 เป็นผลทำให้ภาษีธุรกิจเฉพาะจากอสังหาริมทรัพย์จัดเก็บได้ลดลง ประกอบกับภาษีจากสถาบันการเงินจัดเก็บได้ลดลง เนื่องจากอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ หดตัวจึงทำให้ค่าดัชนีความพยายามต่ำกว่าปกติ โดยมีค่าดัชนีความพยายามในการจัดเก็บเฉลี่ยที่ 1.04

ตารางที่ 5.5 ผลการจัดเก็บภาษีธุรกิจเฉพาะ เปรียบเทียบกับประมาณการของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2546 – 2551

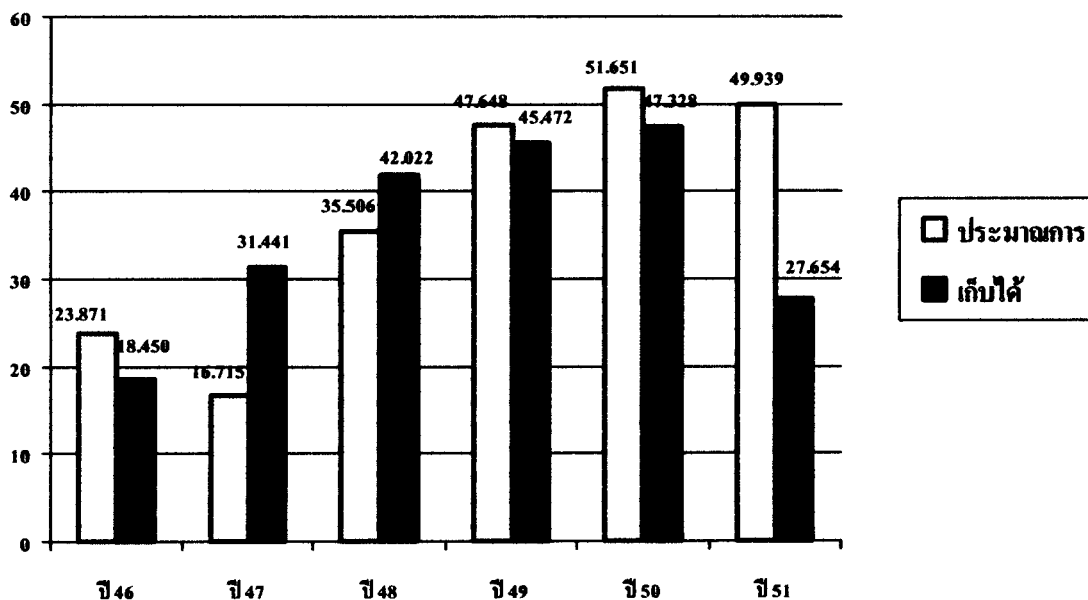
หน่วย : ล้านบาท

ปีงบประมาณ	ประมาณการ (\hat{T})	ผลจัดเก็บ (T)	ค่าดัชนีความพยายาม (E) = (T)/(\hat{T})
2546	23.871	18.450	0.77
2547	16.715	31.441	1.88
2548	35.506	42.022	1.18
2549	47.648	45.472	0.95
2550	51.651	47.328	0.92
2551	49.939	27.654	0.55
Mean =			1.04

ที่มา : สำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี

แผนภูมิแสดงผลจัดเก็บภาษีธุรกิจเฉพาะ สท.จันทบุรี

ปีงบประมาณ 2546 – 2551

1.5 ภาษีจากอาคารแสดมปี

เมื่อพิจารณาจากผลการจัดเก็บภาษีจากอาคารแสดมปีเปรียบเทียบกับประมาณการ จากตารางที่ 5.6 และแผนภูมิที่ 5.6 จะพบว่าในปีงบประมาณ 2548 และ 2550 มีค่าดัชนีความพยายามใกล้เคียง 1 และในปี 2546 และ 2547 มีค่าดัชนีความพยายามเท่ากันคือ 1.16 ส่วนในปี 2549 และ 2551 มีค่าดัชนีความพยายามเท่ากับ 1.03 และ 1.06 ตามลำดับ แสดงว่าในปีดังกล่าวมีประสิทธิภาพในการจัดเก็บอยู่ในระดับสูงกว่าปกติ เนื่องจากเป็นช่วงที่เริ่มมีการทำสัญญาเกี่ยวกับการก่อสร้างเพิ่มขึ้นและมีค่าดัชนีความพยายามในการจัดเก็บภาษีในช่วงที่ทำการศึกษาเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 1.06

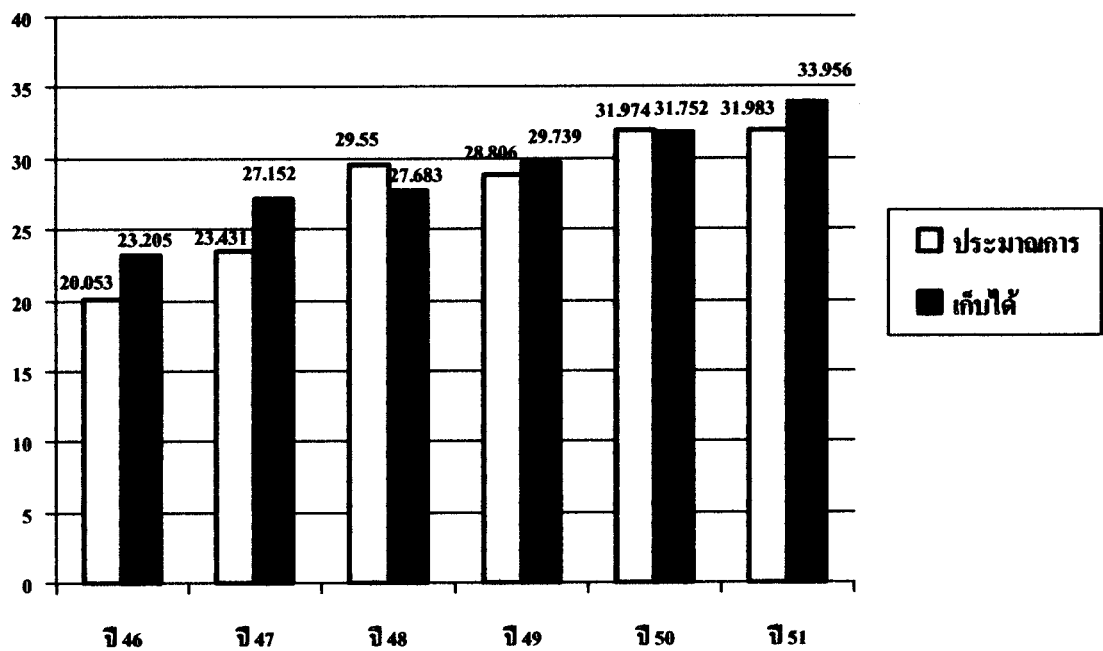
ตารางที่ 5.6 ผลการจัดเก็บภาษีจากอาคารแสดมปี เปรียบเทียบกับประมาณการของสำนักงาน
สรรพากรพื้นที่จันทบุรี ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2546 – 2551

หน่วย : ล้านบาท

ปีงบประมาณ	ประมาณการ (\hat{T})	ผลจัดเก็บ (T)	ค่าดัชนีความพยายาม (E) = (T)/(\hat{T})
2546	20.053	23.205	1.16
2547	23.431	27.152	1.16
2548	29.550	27.683	0.94
2549	28.806	29.739	1.03
2550	31.974	31.752	0.99
2551	31.983	33.956	1.06
Mean =			1.06

ที่มา : สำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี

แผนภูมิแสดงผลจัดเก็บอาคารแสดมปี สท.จันทบุรี
ปีงบประมาณ 2546 - 2551

1.6 การจัดเก็บภาษีจากรายได้อื่น ๆ

เมื่อพิจารณาจากการจัดเก็บภาษีจากรายได้อื่น ๆ เปรียบเทียบกับประมาณการจากตารางที่ 5.7 และแผนภูมิที่ 5.7 พบว่ามีเพียงปี 2549 เท่านั้นที่มีผลการจัดเก็บได้ต่ำกว่าประมาณการ และมีค่าดัชนีความพยายามร้อยละ 0.85 แสดงว่ามีประสิทธิภาพในการจัดเก็บอยู่ในระดับต่ำกว่าปกติ

ในส่วนปีงบประมาณ 2546-2548 และ 2550-2551 สามารถจัดเก็บได้สูงกว่าประมาณการ 1.07, 2.06, 1.05, 1.13, 1.20 ตามลำดับ แสดงถึงประสิทธิภาพในการจัดเก็บอยู่ในระดับสูงกว่าปกติ จึงส่งผลให้ช่วงเวลาที่ทำการศึกษามีประสิทธิภาพสูงกว่าปกติ โดยมีค่าดัชนีความพยายามเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 1.33

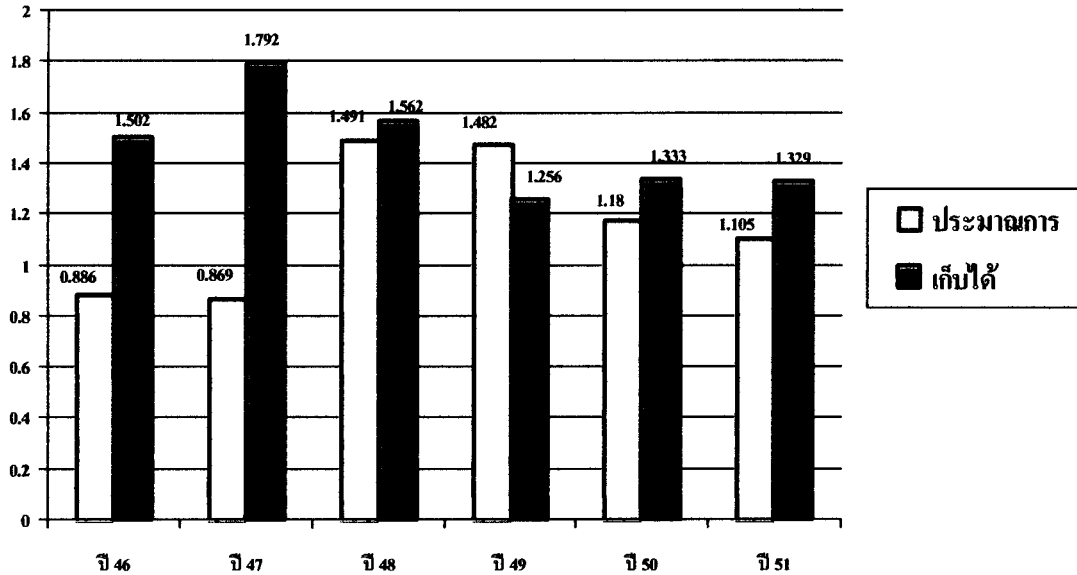
ตารางที่ 5.7 ผลการจัดเก็บภาษีจากรายได้อื่น ๆ เปรียบเทียบกับประมาณการของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2546 – 2551

หน่วย : ล้านบาท

ปีงบประมาณ	ประมาณการ (\hat{T})	ผลจัดเก็บ (T)	ค่าดัชนีความพยายาม (E) = (T)/(\hat{T})
2546	0.886	1.502	1.70
2547	0.869	1.792	2.06
2548	1.491	1.562	1.05
2549	1.482	1.256	0.85
2550	1.180	1.333	1.13
2551	1.105	1.329	1.20
Mean =			1.33

ที่มา : สำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี

แผนภูมิแสดงผลจัดเก็บรายได้อื่น ๆ สท.จันทบุรี
ปีงบประมาณ 2546 – 2551

2. ประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ภาษีสรรพากรของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี
เมื่อเปรียบเทียบกับผลการจัดเก็บของกรมสรรพากร

เมื่อเปรียบเทียบผลการจัดเก็บของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี กับผลการจัดเก็บภาษีของกรมสรรพากร ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2546-2551 ตามตารางที่ 5.8 พบว่าอัตราการเปลี่ยนแปลงเป็นรายปีของกรมสรรพากรมีค่ามัธยฐาน (Median) อยู่ที่ 13.42 ขณะที่อัตราการเปลี่ยนแปลงของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรีมีค่ามัธยฐาน อยู่ที่ 11.52 แสดงให้เห็นว่าอัตราการเพิ่มในผลการจัดเก็บของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี ต่ำกว่าอัตราการเพิ่มในผลการจัดเก็บภาษีของกรมสรรพากร

เมื่อพิจารณาอัตราการเพิ่มในผลการจัดเก็บของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี พบว่ามีอัตราที่เพิ่มขึ้นทุกปี ยกเว้นปีงบประมาณ 2548 และ ปีงบประมาณ 2551 ที่ผลจัดเก็บภาษีมีอัตราการเปลี่ยนแปลงในอัตราลดลง คิดเป็นร้อยละ 3.27 และ 7.85 ซึ่งเมื่อเทียบกับอัตราการเพิ่มในผลการจัดเก็บของกรมสรรพากรพบว่า มีอัตราลดลงในปีงบประมาณ 2548 คือ ร้อยละ 21.34 , 12.82 และร้อยละ 5.85 ตามลำดับ ยกเว้นปีงบประมาณ 2551 เปลี่ยนแปลงในอัตราที่เพิ่มขึ้น คือ ร้อยละ 14.03 จะเห็นว่าในปีงบประมาณ 2548 อัตราการเปลี่ยนแปลงที่ลดลงในผลการจัดเก็บของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี มีอัตราที่ลดลงในอัตราใกล้เคียงสอดคล้องกับอัตราการเปลี่ยนแปลง

ในผลการจัดเก็บของกรมสรรพากรที่มีอัตราที่ลดลงเช่นกัน เพราะช่วงดังกล่าวภาวะเศรษฐกิจที่ยังตกต่ำ ประกอบกับรัฐบาลได้ออกมาตรการยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

สำหรับเงินได้สุทธิจำนวน 100,000 บาทแรก และมีการปรับลดอัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม เพื่อกระตุ้นการบริโภคของประชาชน

สำหรับในช่วงปีงบประมาณ 2546 – 2550 ผลการจัดเก็บของกรมสรรพากร มีอัตราการเปลี่ยนแปลงที่ลดลงตามภาวะวิกฤตเศรษฐกิจตกต่ำ ซึ่งส่งผลกระทบต่อการบริโภค การออม และการลงทุนโดยรวม ประกอบกับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารลดต่ำลง ซึ่งมีผลต่อการจัดเก็บภาษีสรรพากรลดลง แต่ในขณะเดียวกันผลการจัดเก็บภาษีสรรพากรของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี มีอัตราการเปลี่ยนแปลงผลการจัดเก็บที่ลดลง แต่ลดลงในอัตราส่วนของการเปลี่ยนแปลงที่ไม่มากเมื่อเปรียบเทียบกับอัตราการเปลี่ยนแปลงของกรมสรรพากร คือร้อยละ 23.01 และ ร้อยละ 20.85 และในปีงบประมาณ 2549 และ 2550 ตามลำดับ ส่วนในปีงบประมาณ 2551 ผลการเปลี่ยนแปลงในผลการจัดเก็บของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี มีอัตราการเปลี่ยนแปลงลดลงมากเมื่อเทียบกับผลการจัดเก็บกรมสรรพากร มีสาเหตุเนื่องมาจากอาชีพส่วนใหญ่ของประชาชนในจังหวัดจันทบุรี มีอาชีพทางการเกษตร ทำสวนผลไม้ ประมง ประกอบกับบริษัทผู้ผลิตและส่งออกอัญมณีรายใหญ่ในท้องที่จังหวัดจันทบุรี มีการเลิกจ้างงาน และปิดกิจการลงไป จึงมีผลทำให้ผลการจัดเก็บภาษีสรรพากรทั้งประเภท ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคลและภาษีมูลค่าเพิ่มลดลง

ดังนั้น ในการวัดประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี โดยการเปรียบเทียบกับอัตราการเปลี่ยนแปลงในผลการจัดเก็บภาษีของกรมสรรพากรนั้น พบว่าอัตราการเปลี่ยนแปลงในผลการจัดเก็บของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี ต่ำกว่าอัตราการเปลี่ยนแปลงในผลการจัดเก็บของกรมสรรพากร ไม่มากนักและในส่วนของบางปีที่มีผลการจัดเก็บเพิ่มขึ้นจะเพิ่มขึ้นในสัดส่วนที่มากกว่าการเพิ่มขึ้นของผลการจัดเก็บของกรมสรรพากร เป็นเช่นนี้เพราะว่าอาชีพของจังหวัดจันทบุรี ขึ้นอยู่กับทำการเกษตร ประมง และรายได้จากการส่งออกสินค้าสินค้าเกษตร การผลิตและการส่งออกอัญมณีเครื่องประดับ ของผู้ประกอบการรายใหญ่ เป็นสำคัญ ดังนั้นประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรีอยู่ในระดับปกติเมื่อเทียบกับผลจัดเก็บภาษีของกรมสรรพากร

ตารางที่ 5.8 แสดงอัตราการเปลี่ยนแปลงการจัดเก็บภาษีสรรพากรของสำนักงานสรรพากร
พื้นที่จันทบุรีเปรียบเทียบกับผลจัดเก็บกรมสรรพากรปีงบประมาณ 2546-2551

หน่วย : ล้านบาท

ปีงบประมาณ	กรมสรรพากร		สท.จันทบุรี	
	ผลการจัดเก็บ (1)	อัตราการ เปลี่ยนแปลง	ผลการจัดเก็บ (2)	อัตราการ เปลี่ยนแปลง
2546	627,682.50	-	508.700	-
2547	772,315.77	23.04	609.311	19.78
2548	937,149.47	21.34	629.233	3.27
2549	1,057,326.82	12.82	774.032	23.01
2550	1,119,203.42	5.85	935.417	20.85
2551	1,276,247.90	14.03	862.000	- 7.85
	มัธยฐาน (Median)	13.42		11.52

ที่มา : กรมสรรพากร (1)

: สำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี (2)

ตารางที่ 5.9 แสดงอัตราการเปลี่ยนแปลงผลการจัดเก็บภาษีของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี
เทียบกับผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2546 - 2551

ปีงบประมาณ	มูลค่าผลิตภัณฑ์ จังหวัด (GPP) (ล้านบาท)	อัตราการ เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	ผลการจัดเก็บ สท.จันทบุรี	อัตราการ เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	สัดส่วนผล จัดเก็บ / GPP (ร้อยละ)
2546	24,098.00	-	508.700	-	2.11
2547	26,930.00	11.75	609.311	19.78	2.26
2548	29,272.00	8.70	629.233	3.27	2.15
2549	33,618.00	14.85	774.032	23.01	2.30
2550	38,126.00	14.75	935.417	20.85	2.45
2551	47,538.00	24.69	862.000	-7.85	1.81
	Mean	12.457		12.46	2.18
	Median	13.25		13.815	2.205

ที่มา : สำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี

: สำนักงานคลังจังหวัดจันทบุรี (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ)

3. ประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ภาษีสรรพากรเมื่อเทียบผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP)

เมื่อพิจารณาสัดส่วนของผลการจัดเก็บภาษีสรรพากรเปรียบเทียบกับมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ตามตารางที่ 5.9 พบว่าตั้งแต่ปีงบประมาณ 2546 -2551 สำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรีมีส่วนผลการจัดเก็บภาษีสรรพากรต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด โดยเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 2.18 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด แสดงว่าสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรีสามารถจัดเก็บภาษีสรรพากรได้คิดเป็นร้อยละ 2.18 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

เมื่อเปรียบเทียบอัตราการเปลี่ยนแปลงเป็นรายปีงบประมาณพบว่าอัตราการเปลี่ยนแปลงของผลการจัดเก็บภาษีไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด เพราะอัตราการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด มีค่ามัธยฐาน (Median) เท่ากับ 13.25 ขณะที่อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลการจัดเก็บภาษีสรรพากรมีค่ามัธยฐาน อยู่ที่ 13.81 แสดงให้เห็นว่าอัตราการเปลี่ยนแปลงของการจัดเก็บภาษีสรรพากรสูงกว่าอัตราการเพิ่มของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ในส่วนของอัตราการเพิ่มของผลการจัดเก็บภาษีสรรพากร พบว่ามีอัตราที่เพิ่มขึ้น ยกเว้นปีงบประมาณ 2548 และปีงบประมาณ 2551 ที่มีอัตราการเปลี่ยนแปลงในอัตราที่ลดลง คิดเป็นร้อยละ 3.27 และ 7.85 ซึ่งเมื่อเทียบกับอัตราการเพิ่มของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด พบว่ามีอัตราที่เพิ่มขึ้นทุกปี ยกเว้นปีงบประมาณ 2548 ที่มีอัตราการเปลี่ยนแปลงที่ลดลง คิดเป็นร้อยละ 8.70 ซึ่งช่วงดังกล่าวสอดคล้องกับอัตราการเปลี่ยนแปลงของผลการจัดเก็บภาษีสรรพากรกับอัตราการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัด ที่ลดลงเช่นกันเพราะช่วงดังกล่าวสภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ จึงมีการปรับลดอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มและรวมไปถึงการยกเว้นเงินได้สุทธิ การเพิ่มค่าลดหย่อน เพื่อเอื้อต่อผู้มีรายได้น้อยและปานกลางเพื่อกระตุ้น การบริโภคของประชาชน และก่อให้เกิดกิจกรรมในระบบเศรษฐกิจ สำหรับในปีงบประมาณ 2551 นั้น อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลการจัดเก็บภาษีสรรพากร มีอัตราที่เพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลงคิดเป็นร้อยละ 7.85 ในขณะที่เดียวกันอัตราการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด กลับมีอัตราที่เพิ่มขึ้นในอัตราที่เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 24.69

อย่างไรก็ตาม ในการวัดประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี โดยเปรียบเทียบกับอัตราการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด นั้น พบว่าอัตราการเปลี่ยนแปลงของผลการจัดเก็บภาษีสรรพากร สูงกว่าอัตราการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ซึ่งแสดงให้เห็นว่าประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีสรรพากรของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรีอยู่ในระดับสูง ทั้งนี้ จากการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ของกรมสรรพากรและทั้งของจังหวัดจันทบุรี จึงทำให้ผลการจัดเก็บภาษีสรรพากรสูงกว่าปีก่อน

4. ประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ภาษีสรรพากรเมื่อเทียบกับอัตรากำลังเจ้าหน้าที่

เมื่อพิจารณาการจัดเก็บภาษีสรรพากรเปรียบเทียบกับอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี ในปีงบประมาณ 2546 – 2551 ตามตารางที่ 5.10 พบว่าสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรีมีอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ที่เป็นข้าราชการและลูกจ้างที่ปฏิบัติงานทั้งในสำนักงานสรรพากรพื้นที่และสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขา 10 สาขา จำนวน 135 คน ในปีงบประมาณ 2546-2547 และในปีงบประมาณ 2548 มีจำนวน 133 คน ในปีงบประมาณ 2549 มีจำนวน 132 คน เนื่องจากในช่วงดังกล่าวมีการปรับโครงสร้างขององค์กรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารการจัดเก็บพร้อมทั้งมีการเพิ่มจำนวนสำนักงานสรรพากรพื้นที่ในจังหวัดใหญ่ๆ เช่น จังหวัดชลบุรี 2, สมุทรปราการ 2 และมีการปรับย้ายเจ้าหน้าที่ให้ตรงตามตำแหน่งสายงาน จึงมีอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ลดลงในบางพื้นที่ที่หน่วยจัดเก็บของกรมสรรพากร สำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรีจึงมีเจ้าหน้าที่ลดลงเนื่องจากการปรับโครงสร้างตำแหน่งดังกล่าว และในปีงบประมาณ 2550 – 2551 มีจำนวนเจ้าหน้าที่ลดลงเหลือจำนวน 113 คน และ 111 คน ตามลำดับ

เมื่อเปรียบเทียบผลการจัดเก็บภาษีสรรพากรต่อเจ้าหน้าที่ 1 คน พบว่ามีผลการจัดเก็บภาษีสรรพากรโดยเฉลี่ยเท่ากับ 5.804 ล้านบาท ต่อเจ้าหน้าที่ 1 คน โดยในปีงบประมาณ 2546–2551 มีผลการจัดเก็บภาษีสรรพากรต่อเจ้าหน้าที่ 1 คน เท่ากับ 3.768 , 4.513 , 4.731 , 5.863 , 8.278 , และ 7.675 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งในปีงบประมาณ 2550 เป็นปีที่สามารถจัดเก็บภาษีต่อเจ้าหน้าที่ได้มากที่สุด คือเท่ากับ 8.278 ล้านบาท ต่อเจ้าหน้าที่ 1 คน

5. ประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ภาษีสรรพากรเปรียบเทียบกับต้นทุนในการจัดเก็บ

จากการพิจารณาผลการจัดเก็บภาษีสรรพากร โดยเปรียบเทียบกับต้นทุนในการจัดเก็บ โดยใช้งบประมาณรายจ่ายมาเปรียบเทียบกับผลการจัดเก็บภาษีสรรพากร ในระหว่างปีงบประมาณ 2546 - 2551 ตามตารางที่ 5.10 พบว่า ในการจัดเก็บรายได้ภาษีสรรพากร 100 บาท มีต้นทุนในการจัดเก็บภาษีเฉลี่ยเพียง 0.396 บาท หรือมีต้นทุนในการจัดเก็บภาษีส้อยละ 0.40 บาท เท่านั้นและเจ้าหน้าที่ 1 คน ก็มีต้นทุนในการจัดเก็บภาษีโดยเฉลี่ยเพียง 0.026 ล้านบาทซึ่งอาจเป็นเพราะงบประมาณรายจ่ายของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรีส่วนใหญ่จะมีเพียงเงินเดือน ค่าตอบแทน และค่าจ้างเท่านั้น งบประมาณรายจ่ายส่วนมากจึงไปกระจุกตัวอยู่ที่กรมสรรพากร

ตารางที่ 5.10 แสดงผลการจัดเก็บรายได้ภาษีสรรพากรเปรียบเทียบกับต้นทุนในการจัดเก็บ
ของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2546 - 2551

ปีงบประมาณ	ผลจัดเก็บ (ล้านบาท)	งบประมาณ รายจ่าย (ล้านบาท)	อัตรากำลัง เจ้าหน้าที่ (คน)	รายจ่ายต่อ ภาษี 100 (บาท)	รายจ่ายต่อ เจ้าหน้าที่ 1 คน (ล้านบาท)	ผลจัดเก็บต่อ เจ้าหน้าที่ 1 คน (ล้านบาท)
2546	508.700	3.512	135	0.069	0.026	3.768
2547	609.311	3.487	135	0.572	0.025	4.513
2548	629.233	3.431	133	0.545	0.025	4.731
2549	774.032	3.326	132	0.436	0.025	5.863
2550	935.417	3.444	113	0.368	0.030	8.278
2551	862.000	3.368	111	0.390	0.030	7.675
		Mean		0.396	0.026	5.804

ที่มา : สำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี

6. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของประมาณการรายได้ภาษีสรรพากรกับผลการจัดเก็บภาษีสรรพากร

6.1 วิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้วิธีหาค่าความยืดหยุ่น (Elasticity)

แสดงผลการศึกษาเพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของประมาณการรายได้ภาษีสรรพากรกับผลการจัดเก็บภาษีสรรพากรในปีงบประมาณ 2546 – 2551 โดยวิธีหาค่าความยืดหยุ่น (Elasticity) เพื่อใช้หาความสัมพันธ์ของประมาณการรายได้กับผลการจัดเก็บที่ได้ มีสูตรที่ใช้ คือ

$$E = \frac{Y_1 - Y_2}{Y_1 + Y_2} \cdot \frac{X_1 + X_2}{X_1 - X_2}$$

E = ค่าความยืดหยุ่นของผลการจัดเก็บภาษีอากร

X₁ = ประมาณการรายได้สรรพากรปีก่อนปีปัจจุบันมีหน่วยเป็นล้านบาท

X₂ = ประมาณการรายได้สรรพากรปีปัจจุบันมีหน่วยเป็นล้านบาท

Y₁ = ผลจัดเก็บการรายได้สรรพากรปีก่อนปีปัจจุบันมีหน่วยเป็นล้านบาท

Y₂ = ผลจัดเก็บรายได้สรรพากรปีปัจจุบันมีหน่วยเป็นล้านบาท

ตารางที่ 5.11 ผลการจัดเก็บและประมาณการรายได้ของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี
ปี 2546 - 2551

หน่วย : ล้านบาท

ปีงบประมาณ	ประมาณการ	ผลการจัดเก็บได้
2545	475.675	484.545
2546	503.527	508.700
2547	520.532	609.311
2548	644.768	629.233
2549	686.351	774.032
2550	848.596	935.417
2551	912.843	862.000

สำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี

ตารางที่ 5.12 ผลการหาค่าความยืดหยุ่นของผลการจัดเก็บรายได้ภาษีสรรพากรของ
สำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2546 - 2551

ปี พ.ศ.	ค่าความยืดหยุ่น
2546	0.844
2547	5.359
2548	0.150
2549	3.297
2550	0.889
2551	-1.097
Mean	1.573

ที่มา : คำนวณจากตารางที่ 5.11

จากการคำนวณ พบว่าระหว่างปีงบประมาณ 2546 - 2551 ค่าความยืดหยุ่นของผลการจัดเก็บรายได้ภาษีสรรพากรของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี มีค่าความยืดหยุ่นเฉลี่ยมากกว่า 1 แสดงว่าอัตราส่วนร้อยละของการเปลี่ยนแปลงผลการจัดเก็บภาษีสรรพากรมากกว่าอัตราส่วนของการเปลี่ยนแปลงประมาณการจัดเก็บภาษีสรรพากร และมีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน พิจารณาถึงความสัมพันธ์ได้ว่า การเปลี่ยนแปลงของประมาณการรายได้ภาษีจะไม่ส่งผลกระทบต่อการจัดเก็บรายได้ภาษีสรรพากร ดังนั้นแม้จะมีการลดลงหรือเพิ่มขึ้นของประมาณการ ก็จะทำให้การจัดเก็บภาษีนั้นเพิ่มหรือลดตามไปด้วยในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน

6.2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของประมาณการรายได้ภาษีสรรพากรกับผลการจัดเก็บรายได้ภาษีสรรพากรโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (หาค่า r) โดยใช้โปรแกรม SPSS 14.0 คำนวณ ค่า r ที่ได้จะแสดงถึงความสัมพันธ์ของประมาณการรายได้ภาษีสรรพากรกับผลการจัดเก็บภาษีสรรพากรของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี และพบว่าค่า r รวมที่ได้เท่ากับ 0.989 และมีค่าใกล้เคียง 1 ทุกปีและในปี 2549 มีค่าเท่ากับ 1 แสดงว่า ประมาณการการจัดเก็บรายได้ภาษีอากร กับผลการจัดเก็บภาษีสรรพากรของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี มีความสัมพันธ์กันมากและไปในทิศทางเดียวกันจนเกือบจะเป็นความสัมพันธ์กันอย่างสมบูรณ์และในปีงบประมาณ 2549 มีค่าเท่ากับ 1 แสดงว่าประมาณการรายได้ภาษีสรรพากรพื้นที่จันทบุรีที่ได้รับจัดสรรจากกรมสรรพากรมีความสัมพันธ์กับผลการจัดเก็บภาษีสรรพากรและ แสดงถึงประสิทธิภาพของประมาณการรายได้และผลการจัดเก็บภาษีสรรพากรในระดับดีมาก

แสดงผลการคำนวณ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation : r) ได้ค่า r ดังนี้

ค่า r รวม = 0.989 และค่า r ในแต่ละปี ดังนี้

ปี 2546 r = 0.994

ปี 2547 r = 0.991

ปี 2548 r = 0.993

ปี 2549 r = 1.000

ปี 2550 r = 0.991

ปี 2551 r = 0.998

ที่มา: จากการคำนวณโดยโปรแกรม SPSS 14.0

บทที่ 6

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

1. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล

1.1 ลักษณะโครงสร้างการจัดเก็บภาษีสรรพากรของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี ในช่วงปีงบประมาณ 2546 – 2551 พบว่าภาษีที่มีสัดส่วนสำคัญในการจัดเก็บภาษีของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรีได้แก่ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีเงินได้นิติบุคคล ส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับการจัดเก็บภาษีหัก ณ ที่จ่ายและธุรกิจประเภทซื้อมาขายไป ค่าส่งค้าปลีก และกิจการจากการรับเหมาก่อสร้าง และหน่วยจัดเก็บที่มีบทบาทสำคัญในการจัดเก็บภาษี คือ สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาเมืองจันทบุรี พื้นที่สาขาท่าใหม่ พื้นที่สาขาลุง พื้นที่สาขาสอยดาวและพื้นที่สาขานายายอาม

1.2 นโยบายและมาตรการภาษีที่สำคัญ มีผลต่อการจัดเก็บรายได้ภาษีสรรพากร ได้แก่ การยกเว้นเงินได้สุทธิหลังหักค่าใช้จ่าย การเพิ่มค่าลดหย่อน การยกเว้นสำหรับบุคคลธรรมดา การปรับลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลให้กับผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม การลดอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มจากอัตราร้อยละ 10 เป็นอัตราร้อยละ 7 และการลดอัตราภาษีธุรกิจเฉพาะจากอัตราร้อยละ 3.3 (รวมภาษีท้องถิ่น) เป็นอัตราร้อยละ 0.11 (รวมภาษีท้องถิ่น) สำหรับผู้ประกอบการ การค้าอสังหาริมทรัพย์ เพื่อทางการค้าหรือหากำไร

1.3 การศึกษาประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ภาษีสรรพากร

ผลการเปรียบเทียบการจัดเก็บรายได้ภาษีสรรพากรทุกประเภทภาษีจากค่าดัชนีความพยายามในการจัดเก็บภาษี (E) พบว่าในช่วงเวลาที่ทำการศึกษา สำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรีมีประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีสรรพากรรวมอยู่ในระดับสูงกว่าปกติ เนื่องจากค่าดัชนีความพยายามในการจัดเก็บภาษีสรรพากรของทุกประเภทภาษีมมีประสิทธิภาพทุกประเภทภาษี

1) ผลการเปรียบเทียบการจัดเก็บรายได้ภาษีสรรพากรทุกประเภทภาษีจากค่าดัชนีความพยายามในการจัดเก็บภาษี (E) พบว่าในช่วงเวลาที่ทำการศึกษา สำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี มีประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีสรรพากรรวมอยู่ในระดับสูงกว่าปกติ

2) ผลการเปรียบเทียบการจัดเก็บภาษีของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรีกับผลการจัดเก็บภาษีของกรมสรรพากร พบว่าสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี มีอัตราการเปลี่ยนแปลงในผลการการจัดเก็บภาษีสรรพากรไปในทิศทางเดียวกับอัตราการเปลี่ยนแปลงผลการจัดเก็บรายได้ภาษีของกรมสรรพากร

3) ผลการเปรียบเทียบการจัดเก็บรายได้ภาษีสรรพากร กับผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) พบว่าในช่วงเวลาที่ทำการศึกษานักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรีสามารถจัดเก็บภาษีสรรพากรได้คิดเป็นร้อยละ 2.18 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด และมีอัตราการเปลี่ยนแปลงของผลการจัดเก็บภาษีสรรพากรสูงกว่า อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด แสดงว่าสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรีมีประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ภาษีอยู่ในระดับสูง

4) ผลการเปรียบเทียบการจัดเก็บรายได้ภาษีสรรพากรกับอัตราค่าจ้างหน้าที่ พบว่าในช่วงเวลาที่ทำการศึกษานักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี มีผลการจัดเก็บภาษีสรรพากรโดยเฉลี่ยเท่ากับ 5.804 ล้านบาทต่อเจ้าหน้าที่ 1 คน

5) ผลการเปรียบเทียบการจัดเก็บรายได้ภาษีสรรพากรกับต้นทุนในการจัดเก็บ พบว่าในช่วงเวลาที่ทำการศึกษา สำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรีมีต้นทุนในการจัดเก็บภาษีเฉลี่ยเพียง 0.396 บาท ต่อภาษีที่จัดเก็บได้ 100 บาท และเจ้าหน้าที่ 1 คน มีต้นทุนในการจัดเก็บภาษีโดยเฉลี่ยเพียง 0.026 ล้านบาท เท่านั้น

6) ผลจากการศึกษาและวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของประมาณการรายได้ภาษีสรรพากรกับผลการจัดเก็บรายได้ภาษีสรรพากร จากค่าความยืดหยุ่นและค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) พบว่าระหว่างช่วงปีที่ทำการศึกษา คือปีงบประมาณ 2546 – 2551 ค่าความยืดหยุ่นของผลการจัดเก็บรายได้ภาษีสรรพากรของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกันและค่าประมาณการรายได้ภาษีสรรพากรจะเป็นตัวกำหนดค่าการจัดเก็บรายได้ภาษีสรรพากร การเปลี่ยนแปลงของประมาณการรายได้จะไม่ส่งผลกระทบต่อการจัดเก็บรายได้ภาษีสรรพากร และจากการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ค่าของ (r) ที่คำนวณได้ ค่า r รวม = 0.989 แสดงว่า ประมาณการจัดเก็บรายได้ภาษีสรรพากรกับผลการจัดเก็บรายได้ภาษีสรรพากรที่เก็บได้จริง มีความสัมพันธ์กันมากและไปในทิศทางเดียวกันพิจารณาได้ว่า ประมาณการจัดเก็บรายได้ภาษีอากร และผลการจัดเก็บภาษีอากรมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันถึงร้อยละ 98 หรือมีความสอดคล้องกันมากนั่นเอง ดังนั้น ในการจัดสรรประมาณการรายได้ภาษีสรรพากร ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2546 – 2551 กรมสรรพากรจัดสรรประมาณรายได้ภาษีได้ใกล้เคียงและสอดคล้องกับผลการจัดเก็บภาษีอากรที่จัดเก็บได้จริง แสดงถึงประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้และการประมาณการรายได้ภาษีสรรพากรของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรีอยู่ในระดับดีมาก

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษา

จากผลการศึกษาโครงสร้างภาษีและประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีสรรพากร การศึกษาประเภทภาษีที่สำคัญและทำการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ภาษีสรรพากรรวมถึงความสัมพันธ์ของผลการจัดเก็บรายได้ภาษีสรรพากรกับประมาณการที่ได้รับการจัดสรรจาก

กรมสรรพากรของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรีในครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่าในการปฏิบัติงานในหลาย ๆ ด้าน ทั้งในด้านการบริหาร การจัดเก็บภาษีสรรพากร ด้านการบริการผู้เสียภาษี ด้านอัตราค่าตั้งเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน เป็นต้น

ผู้ทำการศึกษา ได้มีข้อเสนอแนะซึ่งอาจจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารการจัดเก็บภาษี รวมทั้งต่อเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติในการปรับปรุงการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีให้มากยิ่งขึ้น โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) ด้านบุคลากร เมื่อเทียบจำนวนภาษีที่จัดเก็บได้ต่ออัตราค่าตั้งที่มีอยู่โดยเฉลี่ยแล้ว จะเห็นว่าสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี มีอัตราค่าตั้งเพียงพอเมื่อเทียบกับจำนวนภาษีที่จัดเก็บได้ แต่ควรมีการจัดอบรม สัมมนาเพื่อให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ในสังกัดเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปในแนวทางเดียวกัน ทำให้เกิดการพัฒนาความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานในทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านเทคโนโลยีและความรู้เกี่ยวกับระเบียบปฏิบัติงาน ประมวลรัษฎากร รวมถึงกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถให้ความรู้แก่ผู้เสียภาษีได้เป็นอย่างดี ซึ่งจะทำให้การจัดเก็บรายได้ภาษีสรรพากร จัดเก็บได้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2) ด้านงบประมาณรายจ่าย จะเห็นได้ว่าเจ้าหน้าที่ 1 คน จะใช้ต้นทุนในการจัดเก็บภาษี 100 บาท เพียง 0.396 บาทเท่านั้น กรมสรรพากรควรกำหนดหลักเกณฑ์ในการที่จะเพิ่มค่าตอบแทนให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานให้เหมาะสมกับจำนวนภาษีที่ได้จัดเก็บเพื่อจะได้เป็นขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน

3) ด้านการบริการผู้เสียภาษีควรให้ความสำคัญในด้านการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการเพื่อให้เกิดความรวดเร็วในด้านเวลา การลดขั้นตอนในการปฏิบัติงาน การเพิ่มช่องทางในการให้ความรู้กับผู้เสียภาษีให้มากขึ้น รวมทั้งควรประชาสัมพันธ์และสร้างจิตสำนึกในการเสียภาษีที่ถูกต้องให้กับประชาชนพร้อมทั้งแนะนำให้เสียภาษีให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

ในการศึกษาโครงสร้างภาษีและประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีสรรพากร ของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรีครั้งนี้ ได้ศึกษาประเภทภาษีที่สำคัญ และความสัมพันธ์ของผลการจัดเก็บกับประมาณการรายได้ภาษีที่ได้รับจัดสรรจากค่าความยืดหยุ่น และเป็นการศึกษาในภาพรวมของรายได้ โดยมีได้ศึกษาในรายละเอียดตามแหล่งที่มาของรายได้ภาษีเพื่อเปรียบเทียบกับผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ในแต่ละสาขาการผลิต เช่น สาขาบริการ สาขาค้าส่งและค้าปลีก สาขาการเกษตร เป็นต้น ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไปถ้ามี ผู้ศึกษาต้องการศึกษาในรายละเอียดจึงควรเพิ่มเติมในส่วนดังกล่าว

บรรณานุกรม

- กรมสรรพากร (2546 - 2551) *รายงานประจำปี 2546 - 2551* กระทรวงการคลัง กรุงเทพมหานคร
สำนักงานเลขานุการกรม กรมสรรพากร กรุงเทพมหานคร
- กระทรวงการคลัง *การจัดเก็บรายได้ของรัฐบาล* (การจัดเก็บรายได้ของกรมสรรพากร), 2552
ชัยรัตน์ เอี่ยมกุลวัฒน์ “หน่วยที่ 7 ประสิทธิภาพและความเป็นธรรมของภาษีอากร” และ
“หน่วยที่ 8 ทฤษฎีภาษีอากร” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาเศรษฐศาสตร์ภาครัฐ*
สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช นนทบุรี
ธานีรินทร์ ศิลป์จารุ *การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS --* พิมพ์ครั้งที่ 10
กรุงเทพมหานคร บิสดิเนสอาร์แอนด์ดี , 2552
- มุกดา แก้วพนา 2548 “การศึกษาประสิทธิภาพการจัดเก็บและการประมาณการรายได้ภาษีสรรพากร
ของสำนักงานสรรพากรพื้นที่ลำปาง” การค้นคว้าอิสระ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- วราพรรณ ตั้งวานิชกพงษ์ 2550 “การศึกษาความพยายามในการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มของหน่วย
จัดเก็บสำนักงานสรรพากรภาค 5 ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2544-2548” การค้นคว้าอิสระ
สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
กรุงเทพมหานคร
- สุชาดา ตั้งทางธรรม “หน่วยที่ 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์ภาครัฐ” ใน *ประมวลสาระชุด
วิชาเศรษฐศาสตร์ภาครัฐ* หน้า 10-16 นนทบุรี สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- สำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี ผลการจัดเก็บภาษีอากรของสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี
สถิติผลการจัดเก็บภาษีอากร (2546 - 2551) สำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี 2552
- สำนักงานคลังจังหวัดจันทบุรี ข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติ (2546-2551) , 18 มิถุนายน 2552
- สรรพากรสาสน์ วารสารความรู้เกี่ยวกับภาษีอากร : *ต้นทุนในการบริหารจัดการเก็บภาษี*
ฉบับที่ 10 เดือน ตุลาคม 2552 สำนักงานสรรพากรสาสน์ ชั้น 1
อาคารสวัสดิการ กรมสรรพากร กรุงเทพฯ
- แสงจันทร์ พัทธ์กำพล 2545 “ประสิทธิภาพในด้านการจัดเก็บภาษีของกรมสรรพากร” การค้นคว้า
แบบอิสระ เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ข้อมูลตาราง

ตารางแสดงประมาณการรายได้ภาษีและผลการจัดเก็บรายได้ภาษีสรรพากรของสำนักงาน
สรรพากรพื้นที่จันทบุรี ปีงบประมาณ 2546 – 2551

หน่วย : ล้านบาท

ประเภทภาษี	ปีงบประมาณ 2546		ปีงบประมาณ 2547		ปีงบประมาณ 2548	
	ปมก.	เก็บได้	ปมก.	เก็บได้	ปมก.	เก็บได้
	1. ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	237.96	225.930	224.24	239.93	242.93
2. ภาษีเงินได้นิติบุคคล	83.942	103.44	111.190	119.640	135.61	128.26
3. ภาษีมูลค่าเพิ่ม	136.82	136.160	144.09	189.35	199.68	212.24
4. ภาษีธุรกิจเฉพาะ	23.871	18.450	16.715	31.441	35.506	42.022
5. อากรแสดมปี	20.053	23.205	23.431	27.152	29.550	27.683
6. รายได้อื่น ๆ	0.886	1.502	0.869	1.792	1.491	1.562
รวม	503.53	508.700	520.53	609.31	644.77	629.23

ประเภทภาษี	ปีงบประมาณ 2549		ปีงบประมาณ 2550		ปีงบประมาณ 2551	
	ปมก.	เก็บได้	ปมก.	เก็บได้	ปมก.	เก็บได้
	1. ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	235.97	273.29	301.87	335.45	362.69
2. ภาษีเงินได้นิติบุคคล	140.25	160.9	159.01	200.58	153.2	159.89
3. ภาษีมูลค่าเพิ่ม	232.190	263.380	302.91	298.98	313.92	293.56
4. ภาษีธุรกิจเฉพาะ	47.648	45.472	51.651	47.328	49.939	27.654
5. อากรแสดมปี	28.806	29.739	31.974	31.752	31.983	33.956
6. รายได้อื่น ๆ	1.482	1.256	1.180	1.333	1.105	1.329
รวม	686.35	774.03	848.6	935.42	912.84	862.000

ภาคผนวก ข

การวิเคราะห์ข้อมูลและการประมวลผล

การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล

Correlations

Year 2546	r = 0.994	p = 0.000
Year 2547	r = 0.991	p = 0.000
Year 2548	r = 0.993	p = 0.000
Year 2549	r = 1.000	p = 0.000
Year 2550	r = 0.991	p = 0.000
Year 2551	r = 0.998	p = 0.000

Correlations

2546	ประมาณการ	เก็บได้จริง
Pearson Correlation	1	.994(**)
Sig. (2-tailed)		.000
ประมาณการ N	7	7

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

Correlations

2547	ประมาณการ	เก็บได้จริง
Pearson Correlation	1	.991(**)
Sig. (2-tailed)		.000
ประมาณการ N	7	7

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

Correlations

2548	ประมาณการ	เก็บได้จริง
Pearson Correlation	1	.993(**)
Sig. (2-tailed)		.000
ประมาณการ N	7	7

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

Correlations

2549	ประมาณการ	เก็บได้จริง
Pearson Correlation	1	1.000(**)
Sig. (2-tailed)		.000
ประมาณการ N	7	7

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

Correlations

2550	ประมาณการ	เก็บได้จริง
Pearson Correlation	1	.991(**)
Sig. (2-tailed)		.000
ประมาณการ N	7	7

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

Correlations

2551		ประมาณการ	เก็บได้จริง
	Pearson Correlation	1	.998(**)
	Sig. (2-tailed)		.000
ประมาณการ	N	7	7

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

Correlations รวมตั้งแต่ปี 46 - 51

		ประมาณการ	เก็บได้จริง
	Pearson Correlation	1	.989(**)
	Sig. (2-tailed)		.000
ประมาณการ	N	42	42
	Pearson Correlation	.989(**)	1
	Sig. (2-tailed)	.000	
เก็บได้จริง	N	42	42

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

Statistics

อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ) ช่อง 1

N	Valid	
		6
Mean		12.4567
Median		13.2500

Statistics

อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ) ช่อง 2

N	Valid	
		6
Mean		12.4600
Median		13.8150

Statistics

สัดส่วนผลจัดเก็บ GPP

N	Valid	
		6
Mean		2.1800
Median		2.2050

ภาคผนวก ค
นโยบายและมาตรการภาษี

นโยบายและมาตรการภายในปีงบประมาณ 2546 - 2551

มาตรการภายในปีงบประมาณ 2546

- ยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับเงินได้สุทธิในช่วงแรกที่ต้องเสียภาษีในอัตราร้อยละ 5 จากเดิมที่ยกเว้นในวงเงิน 50,000 บาทแรก เพิ่มขึ้นเป็น 80,000 บาทแรก
- ยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่เรียกเก็บจากการขายที่อยู่อาศัยเดิมเพื่อซื้อที่อยู่อาศัยใหม่ เพื่อสนับสนุนผู้ที่ประสงค์จะปรับเปลี่ยนที่อยู่อาศัยของตนเองให้เหมาะสม
- ขยายเวลาการลดอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มจากอัตราร้อยละ 10.0 เป็นอัตราร้อยละ 7.0 ออกไปอีก 2 ปีจนถึงปีงบประมาณ 2548 เป็นการชั่วคราว
- เพื่อสนับสนุนให้ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Sized Enterprises) ที่มีทุนจดทะเบียนชำระแล้วไม่เกิน 5 ล้านบาท และธุรกิจเงินร่วมลงทุน (Venture Capital) ให้เข้าไปลงทุนในระยะยาวและยั่งยืน จึงได้ปรับลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลในอัตราที่ต่ำกว่าอัตราปกติสำหรับกำไรสุทธิไม่เกิน 3 ล้านบาท การให้หักค่าเสื่อมราคาในอัตราเพิ่มขึ้นพิเศษ และการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับกิจการร่วมทุน (Venture Capital) โดยการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับรายได้ที่เป็นเงินปันผล หรือผลประโยชน์จากการที่ได้จากการโอนหุ้นที่ Venture Capital ได้รับและยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับเงินปันผลและผลประโยชน์จากการโอนหุ้นที่ได้รับจากการลงทุนใน Venture Capital

มาตรการภายในปีงบประมาณ 2547

- ขยายกำหนดเวลาการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรดังกล่าวแก่ลูกหนี้และเจ้าหนี้ ซึ่งเป็นสถาบันการเงินหรือเจ้าหนี้อื่นจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2547 เพื่อให้สถาบันการเงินและเจ้าหนี้อื่นต้องปรับปรุงโครงสร้างหนี้เพื่อให้สอดคล้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้
- ยกเว้นภาษีธุรกิจเฉพาะสำหรับกิจการของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ในการให้เกษตรกรกู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เป็นการประกอบกิจการโดยปกติเยี่ยงธนาคารพาณิชย์และการให้เช่าซื้อที่ดินแก่เกษตรกรตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เป็นการขายอสังหาริมทรัพย์เป็นการค้าหรือหากำไร เพื่อสนับสนุนให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ในการแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกรบรรลุผลตามวัตถุประสงค์

- ยกเว้นภาษีเงินได้ ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ และอากรแสตมป์ให้แก่ผู้สนับสนุน การศึกษาแก่สถานศึกษาของทางราชการ สถานศึกษาขององค์การของรัฐบาล โรงเรียนเอกชนที่ตั้งขึ้น ตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน หรือสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่ตั้งขึ้นตามกฎหมาย ว่าด้วยสถาบัน อุดมศึกษาเอกชน เพื่อส่งเสริมให้ภาคเอกชนได้มีส่วนร่วมในการสนับสนุนการศึกษา

- ขยายเวลาการนำหลักทรัพย์มาจดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ.2548 จากเดิมกำหนดให้ลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไร สุทธิของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ให้แก่บริษัทที่นำหลักทรัพย์มาจดทะเบียนในตลาด หลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หรือตลาดหลักทรัพย์ใหม่ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยตาม กฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ โดยจะต้องนำหลักทรัพย์ของตนมาจดทะเบียนกับ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยภายในวันที่ 5 กันยายน พ.ศ.2547

มาตรการภาษีในปีงบประมาณ 2548

- การยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับเงินได้สุทธิจำนวน 100,000 บาทแรก
 - การยกเว้นภาษีเงินได้ให้แก่ผู้ซึ่งได้รับใบอนุญาตให้ทำสุรากลั่นชุมชนตามกฎหมาย ว่าด้วยสุราสำหรับเงินได้จากการขายสุรากลั่นชุมชนจำนวนไม่เกิน 2 ล้านบาทต่อปี เป็นเวลา 3 ปี นับแต่วันที่ได้รับใบอนุญาตให้ทำสุรากลั่นชุมชน ทั้งนี้ เฉพาะกรณีที่ได้รับใบอนุญาตให้ทำสุรากลั่น ชุมชนภายในวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ.2548

- การยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา 81/1 แห่งประมวลรัษฎากร โดยกำหนดให้ กิจการที่มีมูลค่าของฐานภาษีไม่เกิน 1 ล้าน 8 แสนบาทต่อปีได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม เพื่อบรรเทา ภาระในการเสียภาษีของผู้ประกอบการที่มีมูลค่าของฐานภาษีไม่เกินกว่ามูลค่าของฐานภาษีดังกล่าว

มาตรการภาษีในปีงบประมาณ 2549

1. ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

- การผ่อนผันให้ผู้เสียภาษีซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาซึ่งไม่สามารถชำระภาษีได้ภายใน กำหนดเวลาและมีจำนวนเงินภาษีน้อยกว่า 3,000 บาท ให้มีสิทธิขอผ่อนผันชำระภาษีได้เป็นงวด ๆ ละ เท่ากันไม่เกิน 3 งวด และงวดสุดท้าย ภายในวันที่ 31 สิงหาคม 2549

- การยกเว้นภาษีเงินได้ให้แก่ผู้ขายและผู้ซื้อหลักทรัพย์ ที่มีสัญญาขายหรือซื้อคืน
- การลดอัตราและยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาให้แก่คนต่างด้าวซึ่งทำงานประจำ
อยู่สำนักงานปฏิบัติการภูมิภาค
- การยกเว้นภาษีเงินได้ ภาษีธุรกิจเฉพาะ และอากรแสตมป์ให้แก่เกษตรกรที่เป็น
ลูกหนี้สถาบันการเงิน และกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร
- การยกเว้นภาษีเงินได้กรณีลูกจ้างออกจากงานเพราะเกษียณอายุ ซึ่งต้องมีอายุไม่
ต่ำกว่า 55 ปีบริบูรณ์ และต้องเป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ
- การยกเว้นภาษีเงินได้โดยไม่ต้องนำมารวมคำนวณภาษี สำหรับผู้มีเงินได้ซึ่งมี
อายุไม่ต่ำกว่า 65 ปีบริบูรณ์ เป็นผู้อยู่ในประเทศไทยและมีเงินได้จำนวนไม่เกิน 190,000 บาท ใน
ปีภาษี
- การยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับการบริจาคให้แก่กองทุนสวัสดิการ ภายในส่วน
ราชการ
- การยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา สำหรับเงินที่มีลักษณะทำนองเดียวกับ
บำเหน็จดำรงชีพตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญของข้าราชการ และกองทุนบำเหน็จบำนาญ
ของข้าราชการ สำหรับพนักงานการทำงานแห่งประเทศไทย และพนักงานธนาคารออมสิน ฯลฯ
ซึ่งมีอัตราและวิธีการคำนวณเช่นเดียวกับบำเหน็จดำรงชีพตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญของ
ข้าราชการ

2. ภาษีเงินได้นิติบุคคล

- การเพิ่มรายชื่อผู้รับทำการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีซึ่งผู้ว่าจ้างมีสิทธินำไปหัก
เป็นค่าใช้จ่ายได้เป็น 2 เท่า
- การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลให้แก่บริษัทที่มีหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาด
หลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สำหรับเงินได้ที่จ่ายไปเพื่อการลงทุน ต่อเติม เปลี่ยนแปลงฯ ตามมาตรา
65 ตรี (5) แห่งประมวลรัษฎากร เป็นจำนวนร้อยละ 25 ของเงินได้ที่จ่าย รวมทั้งเงินได้ที่ได้จากการ
ขายทรัพย์สินประเภทเครื่องจักรเก่าและซื้อเครื่องจักรใหม่เพื่อใช้ในการประกอบกิจการ
- การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลให้แก่บริษัทร่วมทุนขางพาราระหว่างประเทศซึ่ง
เป็นกิจการร่วมทุนระหว่าง 3 ประเทศ
- การยกเว้นภาษีเงินได้ สำหรับการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ ที่ได้รับอนุมัติ
จากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
- การหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย เฉพาะที่เป็นการจ่ายเงินค่านายหน้าหรือตัวแทนใน
การซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัทหลักทรัพย์

- การจำหน่ายหนี้สูญของเจ้าหนี้ที่เป็นสถาบันการเงิน ซึ่งได้ปลดหนี้ให้แก่ลูกหนี้ที่ประสบภัยพิบัติ

3. ภาษีมูลค่าเพิ่ม

- การยกเว้นภาษีเงินได้และภาษีมูลค่าเพิ่มให้แก่ผู้สนับสนุนการกีฬาตามโครงการยุทธศาสตร์ 4 ปี สร้างกีฬาชาติ (พ.ศ. 2548 - 2551)

- การยกเว้นภาษีเงินได้ ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ และอากรแสตมป์ สำหรับหนี้ที่ต้องปรับปรุงโครงสร้างหนี้ กรณีที่ลูกหนี้ได้รับความเสียหายจากกรณีพิบัติภัยในบางท้องที่ การขายสินค้าของคลังสินค้าทัณฑ์บน ที่ตั้งอยู่ในสนามบินสุทศการสำหรับผู้โดยสารขาเข้า

4. ภาษีธุรกิจเฉพาะและอากรแสตมป์

- การยกเว้นอากรแสตมป์และภาษีธุรกิจเฉพาะให้แก่ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย

- การกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการยกเว้นภาษีธุรกิจเฉพาะ สำหรับการขายอสังหาริมทรัพย์ที่ผู้ขายมิได้ใช้ในการประกอบกิจการ เฉพาะที่เป็น โรงงานและที่ดินเพื่อย้ายสถานประกอบการเข้าไปอยู่ในนิคมอุตสาหกรรม

- การทำข้อตกลงซื้อขายล่วงหน้า ตามกฎหมายว่าด้วยการซื้อสินค้าเกษตรล่วงหน้าในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย

มาตรการภาษีในปีงบประมาณ 2550

- การยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา สำหรับเงินได้เท่าที่ได้จ่ายเป็นดอกเบี้ยเงินกู้ยืมให้แก่ธนาคารหรือสถาบันการเงินอื่น บริษัทประกันชีวิต สหกรณ์ นายจ้าง หรือกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ สำหรับการกู้ยืมเงินเพื่อซื้อ เช่าซื้อ หรือสร้างอาคารที่อยู่อาศัยโดยจำนองอาคารที่ซื้อหรือสร้างเป็นประกันการกู้ยืม จากเดิมที่ลดหย่อนและยกเว้นภาษีได้เท่าที่จ่ายจริง แต่สูงสุดไม่เกิน 50,000 บาท เพิ่มเป็นไม่เกิน 100,000 บาท เฉพาะดอกเบี้ยเงินกู้ยืมที่ได้จ่ายตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2550 เป็นต้นไป

- การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลให้แก่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล สำหรับเงินได้จากการขายทรัพย์สินประเภทเครื่องจักรที่ใช้ในการประกอบกิจการ เพื่อซื้อเครื่องจักรใหม่ทดแทนเครื่องจักรเดิม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตสินค้า หรือการให้บริการรับจ้างผลิตสินค้าของกิจการ

- บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่จ่ายค่าจ้างในการทำวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีสามารถนำค่าจ้างเพื่อการทำวิจัยและพัฒนานี้ไปหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคลในรอบระยะเวลาบัญชีที่จ่ายได้ 2 เท่า
 - การลดอัตราจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเหลือร้อยละ 6.3 (อัตราร้อยละ 7 ตามที่เข้าใจกันทั่วไป เป็นอัตราที่ได้รวมภาษีที่จัดเก็บให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยแล้ว) สำหรับการขายสินค้า การให้บริการ หรือการนำเข้าทุกกรณี ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2550 ถึง 30 กันยายน 2551
 - การลดอัตราจัดเก็บภาษีและภาษีธุรกิจเฉพาะให้กับประชาชนและนิติบุคคลซึ่งเป็นผู้ประกอบการตั้งอยู่ในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจที่อยู่ในท้องที่จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา จังหวัดสตูล และจังหวัดสงขลา เฉพาะอำเภอจะนะ อำเภอนาทวี อำเภอสะบ้าย้อย และอำเภอเทพาสำหรับเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (7) (8) แห่งประมวลรัษฎากร และการขายอสังหาริมทรัพย์เป็นทางค้าหรือหากำไร

มาตรการภาษีในปีงบประมาณ 2551

- ยกเว้นภาษีสำหรับเงินได้ที่จ่ายเป็นค่าซื้อหน่วยลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF) ในอัตราไม่เกินร้อยละ 15 ของเงินได้พึงประเมินแต่ไม่เกิน 700,000 บาท สำหรับปีภาษีนั้น (โดยต้องถือหน่วยลงทุนมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี นับแต่ซื้อครั้งแรกและได้ถือจนเมื่ออายุไม่ต่ำกว่า 55 ปีบริบูรณ์) ในกรณีที่ได้อำนาจเงินสะสมเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพ หรือกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการหรือกองทุนสงเคราะห์ตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชนด้วย ใช้สิทธิรวมกันได้ไม่เกิน 500,000 บาท (ใช้บังคับตั้งแต่ 1 มกราคม 2551 เป็นต้นไป ซึ่งแต่เดิมหากได้จ่ายเงินเข้า PVD อย่างเดียว ใช้สิทธิได้ไม่เกิน 300,000 บาท และหากได้จ่ายเข้า GPF หรือกองทุนสงเคราะห์ตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชนด้วย ใช้สิทธิรวมกันได้ไม่เกิน 300,000 บาท ต่อปี)
 - ลดหย่อน 10,000 บาท และยกเว้นภาษี 90,000 บาท สำหรับเงินได้เท่าที่จ่ายเป็นค่าเบี้ยประกันชีวิตในปีภาษีของผู้มีเงินได้เฉพาะส่วนที่ไม่เกิน 100,000 บาท (ใช้บังคับตั้งแต่ 1 มกราคม 2550 เป็นต้นไป ซึ่งแต่เดิมใช้สิทธิรวมกันได้ไม่เกิน 500,000 บาท ต่อปี)
 - ยกเว้นภาษีสำหรับเงินได้สุทธิเฉพาะส่วนที่ไม่เกิน 150,000 บาท ในปีภาษี (ใช้บังคับสำหรับเงินได้สุทธิตั้งแต่ปี 2551 เป็นต้นไป ซึ่งแต่เดิมได้รับยกเว้นภาษีเฉพาะส่วนที่ไม่เกิน 100,000 บาท)
 - ยกเว้นภาษีสำหรับเงินได้เท่าที่ครูใหญ่หรือครูเอกชนได้จ่ายเป็นเงินเป็นเงินสมทบเข้ากองทุนสงเคราะห์ตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชนเฉพาะส่วนที่ไม่เกิน 500,000 บาท สำหรับปีภาษีนั้น (ใช้บังคับ 1 มกราคม 2551 เป็นต้นไป ซึ่งแต่เดิมใช้สิทธิได้ไม่เกิน 300,000 บาทต่อปี)

- ยกเว้นภาษีสำหรับเงินได้เท่าที่สมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการจ่ายเป็นเงินสะสมเข้ากองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (GPF) เฉพาะส่วนที่ไม่เกิน 500,000 บาท สำหรับปีภาษีนั้น (ใช้บังคับ 1 มกราคม 2551 เป็นต้นไป ซึ่งแต่เดิมใช้สิทธิได้ไม่เกิน 300,000 บาท ต่อปี)
- ลดหย่อน 10,000 บาท และยกเว้นภาษี 490,000 บาท สำหรับเงินได้ที่ถูกจ้างจ่ายเป็นเงินสะสมเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (PVD) ในอัตราไม่เกินร้อยละ 15 ของค่าจ้างเฉพาะส่วนที่ไม่เกิน 500,000 บาท สำหรับปีภาษีนั้น (ใช้บังคับตั้งแต่ 1 มกราคม 2551 เป็นต้นไป ซึ่งแต่เดิมใช้สิทธิรวมกันได้ไม่เกิน 300,000 บาท ต่อปี)
- ยกเว้นภาษีสำหรับเงินได้ที่จ่ายเป็นค่าซื้อหน่วยลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาวตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (LTF) ในอัตราไม่เกินร้อยละ 15 ของเงินได้พึงประเมิน เฉพาะส่วนที่ไม่เกิน 500,000 บาท สำหรับปีภาษีนั้น (ใช้บังคับตั้งแต่ 1 มกราคม 2551 เป็นต้นไป ซึ่งแต่เดิมใช้สิทธิรวมกันได้ไม่เกิน 300,000 บาท ต่อปี)
- ยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแก่คณะบุคคลหรือห้างหุ้นส่วนสามัญที่มีโชชน์บุคคล ซึ่งเป็นวิสาหกิจชุมชนตามกฎหมายว่าด้วยวิสาหกิจชุมชน เฉพาะที่มีเงินได้ไม่เกิน 1,200,000 บาทต่อปี โดยใช้บังคับตั้งแต่ปีภาษี 2551 ถึงปีภาษี 2553
- ยกเว้นภาษีจากกำไรสุทธิสำหรับกิจการ SMEs เฉพาะส่วนที่ไม่เกิน 150,000 บาท (เดิมเสียภาษีในอัตราร้อยละ 15) และลดอัตราภาษีสำหรับกำไรสุทธิส่วนที่เกิน 150,000 บาท ร้อยละ 15 ของกำไรสุทธิ เฉพาะส่วนที่เกิน 150,000 บาท แต่ไม่เกิน 100,000 บาท ร้อยละ 25 ของกำไรสุทธิ เฉพาะส่วนที่เกิน 1,000,000 บาท แต่ไม่เกิน 3,000,000 บาท (ทั้งนี้ ตั้งแต่รอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลัง 1 มกราคม 2551 เป็นต้นไป)
- ลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลจากร้อยละ 30 (ซึ่งเป็นกรณีให้สิทธิบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ก่อน 1 มกราคม 2550 สำหรับบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ตั้งแต่ 1 มกราคม 2550 เป็นต้นไป จะต้องไม่ใช่สิทธิตามกฎหมายฉบับเดิม) ร้อยละ 20 ของกำไรสุทธิ ส่วนที่เกิน 20,000,000 บาท สำหรับบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เอ็มเอไอ (MAI) ร้อยละ 25 ของกำไรสุทธิส่วนที่ไม่เกิน 300,000,000 บาท สำหรับบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (SET) (ทั้งนี้เป็นเวลา 3 รอบระยะเวลาบัญชีต่อเนื่องกัน นับแต่รอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่กฎหมายมีผลบังคับใช้ และบริษัทที่ได้รับสิทธิตามกฎหมายฉบับเดิมแล้ว ไม่ได้รับสิทธินี้)

- ขยายเวลาการยื่นขอจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ส่งผลให้ได้รับการลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลจากร้อยละ 30 เป็นร้อยละ 20 ของกำไรสุทธิ สำหรับบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เอ็มเอไอ (MAI) ที่ยื่นขอจดตั้งแต่ 1 มกราคม 2550 ถึง 31 ธันวาคม 2551

- กิจการ SMEs มีสิทธิเลือกหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาของทรัพย์สินประเภททรัพย์สินอย่างอื่นตามมาตรา 4 (5) แห่งพระราชกฤษฎีกาฯ (ฉบับที่ 145) พ.ศ. 2527 ในอัตราร้อยละ 100 ของมูลค่าต้นทุนที่ได้มาในระหว่างรอบระยะเวลาบัญชีซึ่งมีมูลค่ารวมกันไม่เกิน 500,000 บาท (ทั้งนี้ทรัพย์สินจะต้องได้มาและพร้อมใช้งานได้ตั้งแต่วันที่กฎหมายมีผลใช้บังคับถึง 31 ธันวาคม 2553)

- นิติบุคคลมีสิทธิเลือกหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาของทรัพย์สินประเภทคอมพิวเตอร์ซึ่งรวมถึงโปรแกรมคอมพิวเตอร์ด้วย (กฎหมายฉบับเดิมไม่ได้รวมถึงโปรแกรมคอมพิวเตอร์) ภายใน 3 รอบระยะเวลาบัญชีนับแต่วันที่ได้ทรัพย์สินนั้นมา สำหรับกิจการ SMEs เฉพาะทรัพย์สินประเภทโปรแกรมคอมพิวเตอร์เมื่อใช้สิทธิเลือกหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาเบื้องต้นในวันที่ได้ทรัพย์สินนั้นมาในอัตราร้อยละ 40 ของมูลค่าต้นทุนแล้ว จะใช้สิทธิยกเว้นภาษีเงินได้ตามกฎหมายฉบับเดิมไม่ได้

- นิติบุคคลมีสิทธิเลือกหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาของทรัพย์สินประเภทเครื่องจักรและอุปกรณ์ของเครื่องจักรที่บริษัทซื้อหรือได้รับโอนกรรมสิทธิ์มาเพื่อใช้ในการประกอบกิจการของตนเอง โดยหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาเบื้องต้น ในวันที่ได้ทรัพย์สินนั้นมาในอัตราร้อยละ 40 ของมูลค่าต้นทุน (กฎหมายฉบับเดิมให้สิทธิเฉพาะกิจการ SMEs) (ทั้งนี้เฉพาะทรัพย์สินที่ได้มาในระหว่างวันที่กฎหมายมีผลใช้บังคับถึง 31 ธันวาคม 2553 แต่จะต้องไม่ใช่สิทธิยกเว้นภาษีเงินได้ตามกฎหมายฉบับเดิม)

- ลดอัตราภาษีธุรกิจเฉพาะจากร้อยละ 3.0 คงเหลือร้อยละ 0.1 สำหรับการขายอสังหาริมทรัพย์เป็นทางการค้าหรือหากำไร ที่ได้มีการจดทะเบียนและนิติกรรมภายใน 1 ปี นับตั้งแต่วันที่กฎหมายมีผลใช้บังคับ

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางสุจิตรา รักร่วม
วัน เดือน ปีเกิด	8 สิงหาคม 2507
สถานที่เกิด	จังหวัดจันทบุรี
ประวัติการศึกษา	เศรษฐศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาการคลัง มหาวิทยาลัยรามคำแหง กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2529 บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2551
สถานที่ทำงาน	สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาอุบล สังกัดสำนักงานสรรพากรพื้นที่จันทบุรี จังหวัดจันทบุรี
ตำแหน่ง	นักวิชาการสรรพากร ชำนาญการ